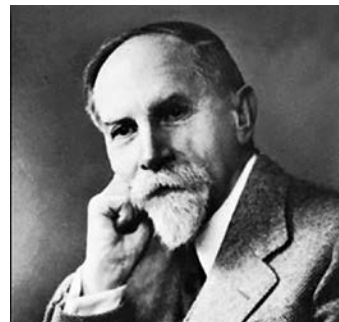
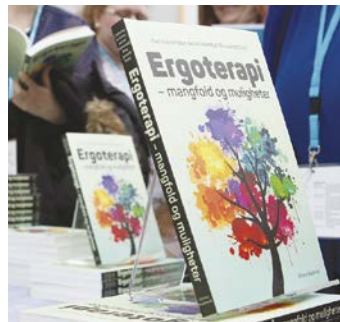
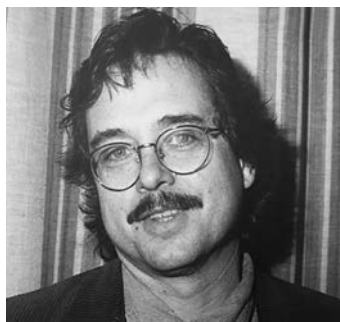

Utgitt av Norsk Ergoterapeutforbund
www.ergoterapeuten.no

Jubileumsnummer

Seksti år med fagblad **6** Aktive og deltakende **10** Til lykke med jubileet **24**
Ergoterapi i hundre år **36** Kandidater til forbundsledelsen, forbundsstyret og utvalg **58**

ergoterapeuten

Redaktør Else Merete Thyness

Mobil 95 73 93 13

emt@ergoterapeutene.org

Fagredaktører Unni Sveen, Sissel Horghagen og Anne-Stine Dolva

Annonser

Erik Sigurdssøn

Mobil 90 03 09 43

erik@addmedia.no

Privatpraktiserende ergoterapeuter kan annonsere for sin virksomhet til 30 prosent avslag.

Annonsefrister / Utgivelse

Nr. 6 – 1. des / 19. des

Nr. 1 – 1. feb / 28. feb

Nr. 2 – 3. april / 30. april

Trykkeri 07-Gruppen AS

Trykt på miljøvennlig papir.

Design Fete Typer

Layout Else Merete Thyness

Redaksjonskomité

Cathrine Hagby / 92 09 23 77

Unni Sveen / 91 88 47 68

Anne-Stine Dolva / 40 40 87 78

Sissel Horghagen / 73 55 92 20

Cathrine Arntzen / 92 61 68 52

Alf Inge Solbakken / 95 70 82 40

Merethe Seberg / 90 58 30 96

Norsk Ergoterapeutforbund

Adresse Stortingsgt. 2, 0158 Oslo

Telefon 22 05 99 00

post@ergoterapeutene.org

www.ergoterapeutene.org

Generalsekretær/fagsjef

Toril Laberg

Forhandlingssjef

Brit-Toril Lundt

Organisasjonssjef

Karl-Erik Tande Bjerkaas

Seniorrådgiver

Anita Engeset

Seniorrådgiver

Solrun Nygård

Advokat

Berit Førli

Controller

Tove Olsen

Controller

Snorre A. Nergaard

Sekretær

Kristin Pedersen

Forbundsstyremedlemmer

Nils Erik Ness, forbundsleder

Tove Holst Skyer, 1. nestleder

Anita Rosmæl, 2. nestleder

Arnfinn Bjørshol

Berit Regine Laiti

Ine Cecilie Ulven

Mariette Elise Gjerde

May Solveig Svendsen

Ragna Gjone

Renate Soggemoen

Tonje Hansen Guldhav

Bjørnar Rovde 1. varamedlem

Ingelin Mari Rød, 2. varamedlem

Ingrid Helen Smith Halvorsen, varamedlem

Irene Fjeld, varamedlem

Kathrine Fjærestrand, varamedlem

Kristin Jess-Bakken, varamedlem

Lilly Nerenget, varamedlem

Inger Synnøve Kjos, varamedlem

Blader merket er medlem av
Den Norske Fagpresses Forening

fagpressen

6

20

30

58

REPORTASJER

6 Vi feirer seksti år med fagblad

Av Else Merete Thyness

10 Aktive og deltakende
Av Else Merete Thyness

14 Et tilbakeblikk
Av Else Merete Thyness

NY ARENA

20 Ergoterapeut og trivselskoordinator
Av Else Merete Thyness

KRONIKK

22 Seksti år med viktig journalistikk
Av Berit Nyman

YTRING

24 Til lykke med jubileet!
Av Ragnild Lied

FORBUNDET

26 De nye regionstyrene
Av Karl-Erik Tande Bjerkaas

28 Ikke gå i pakkefellen når du skal ut og fly
Av Roar Hagen

30 Ergoterapeuters kompetanse etterspørres
Av Anita Engeset

FAGLIG

36 Ergoterapi i hundre år
Av Nils Erik Ness og Sissel Horghagen

VITENSKAP

44 Job satisfaction, interest and control among Norwegian occupational therapists
Av Thea Moos Opseth, Tove Carstensen og Tore Bonsaksen

53 Forsker i farten: Anne Stine Dolva
Av Sissel Horghagen

LANDSMØTET 2017

58 Kandidater til forbundsledelsen, forbundsstyret og utvalg
Av Ergoterapeutenes valgkomite

PÅ DE SISTE SIDENE

72 Et hav av kunnskap
Av ingeborg Tangeraaas

ANNONSER

76 Kurs- og stillingsannonser
79 Produktregister

Vi feirer oss selv

Ergoterapeuten feirer tre store anledninger i dette nummeret: Fagbladet fyller seksti år, ergoterapifaget fyller hundre år, og organisasjonen nærmer seg et nytt landsmøte.

**ELSE MERETE
THYNESS**
Redaktør

Vi har hatt litt hodebry med årstallene på forbundskontoret mens vi har laget dette nummeret. Det første fagbladet kom ut i 1958, og etter mye strev klarte vi å regne oss fram til at det stemmer at vi i 2017 kan feire seksti år. (1958 er årgang 1 – dermed blir 2017 årgang 60.)

Det amerikanske forbundet beregner sitt hundreårsjubileum ut fra den dagen Susan C. Johnson, George E. Barton, Eleanor Clarke Slagle, William R. Dunton, Isabel G. Newton og Thomas B. Kidner møttes på et vertshus i Clifton Springs, 15. mars 1917. Her etablerte de The National Society for the Promotion of Occupational Therapy. Nå i 2017 feirer de at dette er 100 år siden.

At vi nærmer oss et nytt landsmøte, var det ikke vanskelig å finne ut av. Delegatene er innkalt, forslag til nytt program er jobbet fram av forbundsstyret, hotellet er booket, og organisasjonen summer av forventning.

Dette bladet inneholder en god blanding av alle disse markeringene. Vi har snakket med ergoterapeuter som har sittet i

fagbladets redaksjonskomité i ulike perioder. Aud Raastad var en av pionerene som trykket opp den første utgaven av «Sagt og Gjort», forløperen til Arbeidsterapeuten, på skolens spritduplikator. Der det skulle være farger, måtte de tegne for hånd.

Vi har også et intervju med vår forbundsleder og første nestleder om hva organisasjonen har holdt på med siden siste landsmøte, og hvilke tanker de har for fremtiden.

Denne utgavens fagartikkel oppsummerer ergoterapi gjennom hundre år, både på verdensbasis og på egne breddegrader.

Som vanlig før et landsmøte presenterer vi kandidater til ulike verv i organisasjonen. Og vi har laget et tilbakeblikk som oppsummerer hva ergoterapeuter har drevet med, og ikke minst oppnådd, siden sist.

Det er fint å feire seg selv. Vi har all grunn til å være stolte av både den nære og fjerne fortiden. Et jubileum er også en anledning til å se fremover og glede seg til det som venter rundt neste sving.

Gratulerer!

Retten til aktivitet og deltakelse trues

**NILS ERIK
NESS**
Forbundsleder

Jeg er veldig bekymret for innbyggernes framtidige mulighet til aktivitet og deltakelse! Årsaken til mine bekymringer ligger i regjeringens vedtak og prioriteringer. De nye byggeforskriftene, TEK17, har vi friskt i minne. På tross av advarsler fra svært mange brukerorganisasjoner, profesjoner og forskningsmiljøer vedtok statsråd Sanner forskrifter som vil hindre innbyggers deltakelse i hjem, utdanning og arbeid. For eksempel er snusirkelen for studentleiligheter blitt så liten at personer med elektrisk rullestol ikke vil kunne bruke bostedet.

Denne måneden har statsbudsjettet skuffet alle oss som kjemper for retten til aktivitet og deltakelse. Én ting er mangel på satsning på re/habilitering. Det mest alvorlige jeg leser i statsbudsjettet, er at regjeringen vil flytte ansvaret for hjelpemidler til kommunene fra en folketrygd-finansiert rettighet gjennom

hjelpemiddelsentralene. Dette gjelder både enkle og høyfrekvente hjelpemidler og hjelpemidler for tilrettelegging av bolig, altså de fleste hjelpemidlene for bevegelseshemmede. Dermed vil hjelpemiddelformidling styres av kommunenes økonomi og ikke lenger være en selvsagt rettighet. Dette er stikk imot rådene Arbeids- og sosialdepartementet fikk i høringsrunden på hjelpemiddelrapporten både fra fag- og brukerorganisasjoner, inkludert Ergoterapeutene. Også de aller fleste kommunene som svarte på høringsuttalelsen, var imot å ta over dette ansvaret. Heldigvis foreslås ikke konkrete endringer allerede for 2018.

Alt dette leser jeg i et statsbudsjett som slår fast at 85 kommuner mangler ergoterapeuter, og at Norge er dårligere dekket enn andre nordiske land. Uten å foreslå tiltak.

Regjeringen har altså valgt å

se universelt utformede bygninger, hjelpemidler og re/habilitering som en utgift og ikke som en ressurs for å sikre innbyggerne rett til aktivitet og deltakelse. Regjeringen ser faktisk ikke den samfunnsøkonomiske gevinsten. Dette vil bli dyrt på sikt.

Aktivitet og deltakelse er tydelig rettighetsfestet i *FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne*, ratifisert av Norge. Regjeringens politikk støtter ikke konvensjonen, og det gir grunn til bekymring.

Forbundsstyret foreslår, for landsmøtet i november, å bevare visjonen for Ergoterapeutene også i neste treårsperiode: *Aktivitet og deltakelse for alle!* Denne visjonen er mer aktuell enn noen gang. Regjeringens politikk viser at vi fortsatt må kjempe for våre kjernesaker. Vi tar strategidiskusjonen videre på landsmøtet. Her må vi ruste for kamp framover!

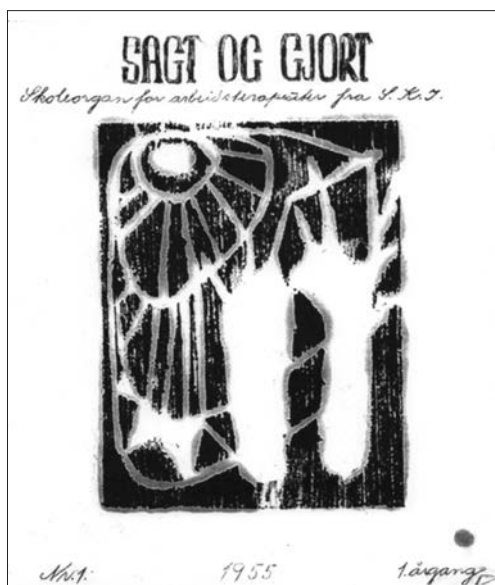
Vi feirer seksti år med fagblad

Av Else Merete Thyness

Fagbladet vårt ble startet opp i 1958 av Norges Arbeidsterapeuters Landsforbund. Den gangen het det Arbeidsterapeuten og kom ut fire ganger i året. Forløperen til fagbladet var klasseavisen «Sagt og Gjort». Den ble trykket opp på en spritduplikator i klasserommet til arbeidsterapiskolen på Statens kvinnelige industriskole i Oslo.

Aud Raastad, Ingrid Skåtun og Ragna Bryne på studietur til København. (Takk til Torhild Skåtun.).

Første årgang av «Sagt og Gjort».

De var tolv elever i kullet fra 1955, og de jobbet sammen om å lage bladet.

– Forsiden var laget av Anna Klyve, som var kunstnerisk og gikk i klassen vår. Det var et linoleumstrykk som viste noen solide stammer og en sol. Budskapet var at hvis vi støttet oss til hverandre, så ville solen skinne på arbeidsterapien. Det har slått til i større monn enn vi trodde den gangen. Vi hadde nok en tanke og følelse om hvordan faget ville utvikle seg, sier Aud Raastad.

Hun husker særlig godt da klassen var ferdige med å samle innholdet til den første utgaven. Nå var det tid for «trykking».

– Denne natten sto Ingrid Skåtun, Ragna Bryne og jeg igjen. Det var vi som utgjorde redaksjonen. Vi kopierte opp sidene på en spritduplikator og stiftet dem sammen. Deretter sendte vi bladet med posten til de ergoterapeutene vi kjente til. Den gangen var vi så få at vi hadde oversikt over nesten alle ergoterapeuter i Norge, sier Aud.

Initiativet til skoleavisen kom fra Gudrun Munthe, som var lærer og leder for utdanningen. Hun

mente at det var behov for et blad som kunne hjelpe nybakte ergoterapeuter å holde kontakten og fortelle om arbeidsplasser, stillinger og utviklingen i faget.

– Vi gikk i en veldig fin klasse med mange samfunnsengasjerte studenter som så nytten av å kommunisere ergoterapi og skape nettverk. I en av de første utgavene intervjuet vi Gudrun Munthe, forteller Aud.

ARBEIDSTERAPEUTEN

I 1958 besluttet Norges Arbeidsterapeuters Landsforbund å utgi et medlemsblad fire ganger i året. Fortsatt var arbeidsformen kollektiv. Arbeidsterapeutens redaksjonskomité hadde ansvar for hele bladet inkludert innhold, layout, stillingsannonser og kontakt med trykkeriet. Aud husker godt da den første Arbeidsterapeuten kom ut.

– Jeg hadde ventet på det, og jeg leste det med glede. Det var et veldig fint blad og nyttig blad. De fleste ergoterapeuter jobbet alene rundt omkring i Norges land, uten noen andre ergoterapeuter rundt seg. Arbeidsterapeuten var et viktig skriv for oss, og veldig kontaktskapende, sier hun.

- Fagbladet og organisasjonen har vært en pådriver for samfunnsutvikling, særlig når det gjelder betydningen av hverdagsliv og deltakelse i samfunnet, sier Aud Raastad.

I 1958 ble forbundet også godkjent som medlem av Verdensforbundet for ergoterapeuter (WFOT).

- Det ga oss status at vi nå var internasjonalt godkjent og tilhørte et internasjonalt miljø.

I 1972 var det møte for rådsdelegatene i Oslo. Den gangen var Gerhard Mortensen forbundsleder, og Aud forteller at han skrev en morsom historie i Arbeidsterapeuten om middagen han serverte dem hjemme hos seg selv. Kona Hjørdis hjalp til med serveringen: «Rådsmedlemmene fikk rømmegrøt, som nok var en ny erfaring for mange. Etterpå fikk de fenalår. Hjørdis hadde et helt fenalår og en rimelig stor kniv. Så skar hun av fenalåret, stakk kjøttbitene

på kniven og holdt maten frem for direkte mottak med fingrene. Det var litt nøling i begynnelsen, men etter hvert var det som om vikingtiden ble manet fram rundt bordene, med primitiv servering - og øl i krus.»

NAVNESKIFTE

Arbeidsterapeuter ble stadig mer populære, og mange tok seg jobb som arbeidsterapeuter uten at de hadde noen formell utdanning. Forbundet ønsket derfor at yrkestittelen skulle bli beskyttet. Dermed startet diskusjonen om de ønsket autorisering som arbeidsterapeuter eller som ergoterapeuter. På landsmøtet i 1975 ble det bestemt at yrkestittelen skulle være ergoterapeut.

Navneendringen skulle sikre at alle som kalte seg ergoterapeuter hadde den samme faglige bakgrunnen. Samtidig var det bred enighet blant ergoterapeuter om at «ergo» var et mer dekkende ord for det de gjorde.

I fagbladet nummer 4, 1975, undertegnet Norsk Ergoterapeutforbund, står det: «Ergo går på funksjon av arbeid, både fysisk og psykisk. Både Ergo og Terapi er av gresk opprinnelse. Ergon betyr: Arbeid og tilretteleggelse av arbeid, fysisk og psykisk, den virkning fysisk arbeid har på den menneskelige organisme.» Aud Raastad husker godt at yrkestittelen ergoterapeut ble innført i Norge.

- Vi hadde en diskusjon i for-

Da Marit Borg var medlem av redaksjonskomiteen på 70-tallet, laget de hele bladet.

I dag er Marit Borg professor ved Høyskolen i Sørøst-Norge. – Jeg liker å kommunisere, og arbeidet i redaksjonskomiteen har vært en mulighet til å forme det faglige innholdet, sier hun.

kant og så en avstemning. Etter landsmøtets første dag sjekket Ingrid Skåtun hva det het i andre land. Vi fant ut at «ergoterapeut» var brukt i land som Danmark, Frankrike, Nederland og Sveits, forteller hun.

Hun har vært medlem av forbundet i alle år og har lest de fleste fagbladene som har kommet ut.

– Ergoterapeuten ble stadig mer og mer faglig, og ga inspirasjon i arbeidet som ergoterapeut. Bladet og organisasjonen har vært en pådriver for samfunnsutvikling, særlig når det gjelder betydningen av hverdagsliv og deltakelse i samfunnet, sier hun.

MARIT BORG

Marit Borg har vært med i redaksjonskomiteen i to omganger. Den første perioden varte fra 1977 til 1980.

– Jeg utdannet meg som ergoterapeut i Liverpool. Da jeg var ferdig i 1976, hadde jeg lyst til å bli kjent med miljøet i Norge og

skaffe meg et nettverk. Jeg har alltid likt formidling, derfor var det naturlig å bli med i redaksjonskomiteen.

Fremdeles var det redaksjonskomiteen som hadde ansvar for hele bladet inklusive overskrifter og layout. Komiteen besto av seks personer som møttes hjemme hos hverandre og fordelte oppgavene seg imellom. Ikke minst skrev de en del selv.

– En gang syklet jeg ned til trykkeriet for å levere manus, husker Marit.

På den ene siden var de glad for alt stoff de fikk, og trykket rubb og stubb av det medlemmene sendte inn.

– Bladet var fremdeles først og fremst et kommunikasjonsforum, sier hun.

Men de ville også være tidsaktuelle, få fram bredden i faget og formidle god praksis. Dette var i den tiden da de første ergoterapeutene fikk jobb i kommunehelsetjenesten, nedleggingen av de store psykiatriske institusjonene

startet, og ergoterapeuter begynte å bryte ut av arbeidsstuene.

– Vi hadde flere temanumre, blant annet om barnepsykiatri, utdanning og primærhelsetjenesten. Vi prøvde å få være i forkant av det nye som skjedde, påvirke feltet, bidra til flere stillinger og være et bindeledd mellom alle de ergoterapeutene som jobbet alene. Det var færre møteplasser da enn nå, så tidsskriftet hadde en viktig funksjon.

90-TALLET

Da Marit returnerte til redaksjonskomiteen på 90-tallet, hadde det skjedd store endringer. Ikke minst hadde bladet fått egen redaktør og journalist.

– Nå var det slutt på å lage overskrifter – bladet var blitt helprofitt.

På denne tiden begynte det tverrfaglige samarbeidet mellom helseprofesjoner å bli mer tydelig, og faget utviklet seg stadig teoretisk.

– Bladet hadde nå mer fag-

Dagens redaksjonskomité består av fra v. Cathrine Hagby, Alf-Inge Solbakken, Unni Sveen, Merethe Seberg og Anne-Stine Dolva. På dette møtet deltok Sissel Horghagen og Cathrine Arntzen på Skype.

stoff. Ergoterapi var preget av nye teoretiske perspektiver, nye praksiser, nye arbeidsområder, som bedriftshelsetjeneste, og det var en kjempeutvikling i kommunehelsetjenesten. Jeg hadde et særlig blikk på ergoterapeuter som jobbet med psykisk helse, forteller hun.

DAGENS REDAKSJONSKOMITÉ

I dag består redaksjonskomiteen av Unni Sveen, Sissel Horghagen, Anne-Stine Dolva, Cathrine Arntzen, Cathrine Hagby, Merethe Seberg og Alf-Inge Solbakken. Alle stiller til gjenvalg.

– Fagbladet skal stimulere til faglig oppdatering og være en arena for å dele erfaringer. Det skal også utfordre medlemmene, peke på fremtidens ergoterapi og utvikle faget. I år har vi blant annet trukket fram temaet «ergoterapi og ledelse» for å peke på et fagområde som ergoterapeuter i enda større grad kan gripe, sier Sissel.

– Fagbladet har også en stor

rolle i profileringen av ergoterapi overfor andre faggrupper. Jeg tror særlig temanumrene spiller en stor rolle her, mener Anne-Stine.

– Et fagblad skal være tett på praksis, ta opp dagsaktuelle temaer og fange tidsånden. Det håper jeg vi lykkes med, sier Cathrine Arntzen.

Alle i komiteen er enige om at det særlig er fire områder som har vært viktige for fagbladet i de siste årene: kvalitetsheving av fagartiklene og at tidsskriftet har blitt vitenskapelig, universelt utformet og digitalisert.

– Alle fagartikler bedømmes av to medlemmer av redaksjonskomiteen, som gir forfatterne tilbakemelding på hva som eventuelt kan forbedres. Gode fagartikler er viktig, ikke minst for studentene, sier Unni.

Det at fagbladet nå er et vitenskapelig tidsskrift, mener de speiler den kompetansehevingen som har foregått blant norske ergoterapeuter. Tre av redaksjonskomiteens medlemmer, Sissel

Horhagen, Unni Sveen og Anne-Stine Dolva, er fagredaktører og har ansvaret for oppfølgingen av de vitenskapelige artiklene.

– Mange norske ergoterapeuter har tatt master- og doktorgrad. Det vises i fagbladet, sier Merethe.

Komiteen var sterkt involvert både da fagbladet ble universelt utformet og i arbeidet med den nye nettsiden, der fagbladet nå blir lagt ut i sin helhet som PDF.

– Ergoterapeuten er et visuelt uttrykk for faget og for fellesskapet av norske ergoterapeuter. Det er bra at det er både leservennlig og tilgjengelig, mener Cathrine Hagby.

I fremtiden mener de vi vil se mer av temaer som velferdsteknologi og hverdagsmestring. Og de er alle enige om at de vil holde på balansen mellom «tunge» artikler og lettere stoff, som reportasjer, aktuelt og «ny arena».

– Vi skal holde oss på den linjen vi har lagt oss på her, avslutter Alf Inge.

AKTIVE OG DELTAKENDE

Landsmøtet nærmer seg, og vår forbundsleder Nils Erik Ness og første nestleder Tove Holst Skyer har gjort seg noen tanker om fortid og fremtid. – Vi skal ikke være sidruppa og bakoverlent, men vise samfunnet at det ikke alltid er behov for mer av det samme. Og slett ikke for mye av passiviserende tjenester. Vi skal finne nye løsnings-ger som gjør folk aktive og deltakende, sier Nils Erik.

Begge stiller til gjenvalg. I budsjettet som forbundsstyret legger fram for landsmøtet, foreslås det at vervet som første nestleder økes til 50 prosent. Nils Erik ser absolutt behovet for en enda mer tilgjengelig sparringspartner. Denne perioden har Tove vekslet mellom 20 og 50 prosent frikjøp.

– Det er nyttig å være to politikere. Tove og jeg samarbeider om mange saker. 20 prosent første nestleder er for lite, sier han.

Mange av Toves oppgaver har vært knyttet til å følge opp arbeidet med den nye organisasjonsmodellen.

– Jeg håper jeg får fornyet tillit til å fortsette som første nestleder for å bidra politisk og å bygge organisasjonen. Mye er på plass, men jeg har lyst til å bruke mer tid på regionene, sier hun.

Nils Erik er også entusiastisk ved tanken på tre nye år.

– Kontinuitet i oppfølging av organisasjonen er viktig. Samtidig skal vi også holde fast ved den strategiske politiske tenkningen vi har opparbeidet i forbundet. Vi har en samfunnskontrakt som vi skal være stolte av: Ergoterapeu-

– Vi skal holde fast ved den strategiske politiske tenkningen vi har opparbeidet i forbundet, sier Nils Erik Ness.

– Mye er på plass, men jeg har lyst til å bruke mer tid på regionene, sier Tove Holst Skyer.

tene støtter innbyggernes rett til hverdagsmestring og deltakelse i samfunnet. Rent samfunnsøkonomisk er dette også lønnsomt.

NYTT PROGRAM

På landsmøtet i november legger forbundsstyret fram forslag til program for landsmøteperioden 2018–2020. Det består av fire områder under visjonen «Aktivitet og deltakelse for alle». Norsk Ergoterapeutforbund skal arbeide for:

- Et inkluderende og bærekraftig samfunn
- Hverdagsmestring og meningsfull aktivitet
- Ergoterapeuters arbeidsbetingelser og forutsigbarhet i arbeidslivet
- En fagorganisasjon for framtiden

Dette inkluderer arbeid mot samfunn, ergoterapifaget, tariff- og arbeidsliv og organisasjonen. Under hvert av områdene presenteres prinsipper og strategier, men ikke handlingsplaner.

– Vi rendyrker prinsipper og strategier. Prinsippene beskriver hvilket samfunn vi vil ha, og plasserer ergoterapifaget eller organisasjonen inn i dette bildet.

Nils Erik Ness og Tove Holst Skyer er klare for tre nye år i Stortingsgata 2.

Strategiene peker på hvilke fremgangsmåter vi kan benytte for å få dette til. Handlingsplaner kan vi lage fortløpende, sier Tove.

– Ting skjer veldig raskt i dagens samfunn. Da må vi unngå å spikre helt detaljert hva som skal gjøres i løpet av landsmøteperioden. Det viktigste er å være enige om hva vi står for, hva vi vil oppnå, og hvordan vi kan komme dit, utdyper Nils Erik.

MULIGHETSROM

Ergoterapeutenes hovedsatsinger i denne perioden har vært hverdagsmestring og arbeidsdeltakelse, med vekt på psykisk helse og rus. De har jobbet systematisk for å nå fram hos politikerne og samtidig øke kompetansen hos forbundets medlemmer.

– Strategisk tar vi utgangspunkt i de store helse- og vel-

ferdsutfordringene, spiller på lag med politikerne og viser hvordan ergoterapeuter bidrar til å løse erkjente utfordringer. Vårt budskap må være relevant til partienes program – og det er noe å finne i samtlige partiprogram – som hverdagsmestring, hverdagsrehabilitering, forebyggende hjemmebesøk, arbeidsdeltakelse og aldersvennlig samfunn. Alle politikere vil nå fram med sitt program, både stortingspolitikere og i like stor grad kommunepolitikere. Dette er vårt mulighetsrom, sier Nils Erik.

Løftet om lovpålagt ergoterapi i kommunene er et resultat av strategisk jobbing. Her spisset forbundet budskapet om ergoterapeuters kompetanse på tilrettelegging.

– Kommunehelsetjenesten vil ikke være helhetlig uten vår

kompetanse på tilrettelegging for hverdagsaktivitet og deltakelse. Vi erfarer å bli lyttet til når vi argumenterer for at vi er løsningen på kjente problem.

Hverdagsmestring er et begrep som brukes i all argumentasjon.

– Vi ramser ikke opp alt det ergoterapeuter gjør, men frem snakker hverdagsmestring. Det er et enkelt budskap, og det går inn, sier han.

– Brukerorganisasjonene sa forøvrig tydelig fra i sine høringsvar at ergoterapeuters kompetanse er avgjørende for at folk skal kunne mestre hverdagen og delta i samfunnet. Vi argumenterte dermed likt, legger Tove til.

BYGGE ORGANISASJONEN

Begge er opptatt av politisk arbeid, men organisasjonsutvik-

ling motiverer og begeistrer dem også.

– Det har gått over all forventning å bygge den nye organisasjonen. Regionstyrene har gjort en kjempejobb med å etablere regioner og styrer i løpet av disse få årene, sier Tove.

De er godt fornøyde med at Ergoterapeutene nå har fått en rød tråd som binder sammen medlemmene, de tillitsvalgte, regionstyrene og forbundsstyret.

– Vi får stadig tilbakemelding om at ergoterapeuter opplever at vi henger bedre sammen som organisasjon.

En av grunnene til dette er at de seks regionene nå er representert i forbundsstyret. En annen årsak er satsingen på IKT.

– Vi har fått smartere måter å kommunisere på gjennom Skype, Yammer, Onenote og vår felles digitale plattform Ergoskya. Vi er også i ferd med å utvikle et bedre digitalt medlemsarkiv og bedre nettsider. Det vil medlemmene merke når det er på plass, sier Nils Erik.

– Denne perioden har vi også satset mer på de tillitsvalgte. Det er de tillitsvalgte som er tettest på alle medlemmene, og som er limet i organisasjonen vår. Vi gir nå mer systematisk opplæring for å utruste dem med det de trenger for å være fremovrlente og trygge i rollen sin, sier Tove.

Sosiale medier har også bundet organisasjonen tettere sammen.

– Facebook-gruppene våre viser at folk deler med hverandre, stiller hverandre spørsmål og får hjelp. Det er en ressurs, og det vil vi gjerne jobbe mer med, sier Nils Erik.

De forteller at forbundet gjerne tipses av medlemmene på områder der de bør engasjere

seg. Nå håper de på flere innspill fra medlemmene, gjerne gjennom regionene.

– Det er ikke bare vi som informerer medlemmene, kommunikasjonen går begge veier. Vi er særlig lydhøre for medlemmenes ønsker om å erfare tettere regional tilhørighet. Å gå fra fylkesavdelinger til regionavdelinger erfares ulikt for medlemmene. Det er fortsatt rom for lokale aktiviteter, men vi forstår at det tar tid for medlemmene å bli kjent med regionen og de nye rammene, sier Tove

DE TO NEDTURENE OG EN OPPTUR

Alt har selvfølgelig ikke bare vært en dans på roser. Både «Opptappingsplanen for rehabilitering» og «Veiledning om tekniske krav til byggverk (TEK17)» var store skuffelser.

– 90 prosent av de boligene som allerede er bygget, er utilgjengelige for rullestolbrukere. Vi mente det ville være helt feil å lempe på kravene til nye boliger. Det vi jobbet mest med, var å bevare snusirkelen til rullestoler i boenhetene. Dette er noe som er svært vanskelig å tilrettelegge i ettertid. Den fikk vi ikke berget. Til tross for at vi lobbyerte strategisk sammen med flere brukerorganisasjoner og arkitektorganisasjoner, nådde vi ikke fram, og det er veldig synd, sier Tove.

Det ble lagt ned mye arbeid med opptappingsplanen også, men likevel med dårlig resultat.

– Den ble presentert som et vedlegg til statsbudsjettet, der det fulgte lite penger med. Vi hadde forventet at feltet skulle få et reelt løft, men sånn gikk det ikke. For oss er det likevel positivt er ergoterapeuter er nevnt som eneste profesjon som skal inklu-

deres i opptappingen, sier Nils Erik.

Ekspertutvalgets hjelpemiddelutredning vil de i det store si var en opptur, med støtte for de store linjene med folketrygdbasert rettighet og et helt tydelig budskap om flere ergoterapeuter innen hjelpemiddelområdet.

– Samtidig har vi flere betenkeligheter også her, for eksempel med forslaget om å flytte fastmonterte hjelpemidler i bolig over til kommunene, påpeker Nils Erik.

OM FREMTIDEN

De mener det vil presse seg fram et behov for å tenke helsetjenester på nye måter i fremtiden.

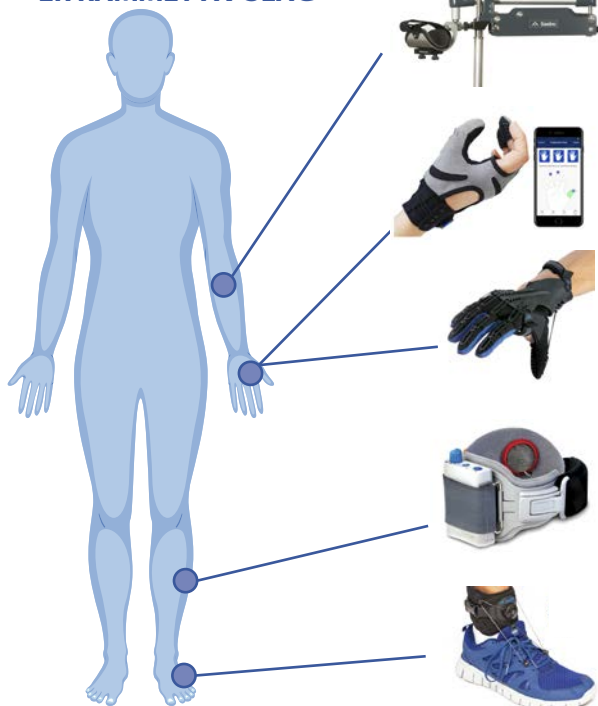
– Jeg tror robotisering og digitalisering vil få en stadig større plass i helsetjenestene for å muliggjøre hverdagsmestring og deltakelse. Men ergoterapeuter blir neppe erstattet av roboter – det bekrefter også en amerikansk studie. Vi jobber med individuelle løsninger, og det kan ikke automatiseres, sier Nils Erik.

– Det koker ned til kjernekompetansen vår. Velferdsteknologi vil for eksempel ikke fungere hvis den ikke blir tilpasset den som skal bruke det, og aktiviteten som skal utføres, sier Tove.

Frivillighet er også et tema de tror vil bli stadig mer aktuelt.

– Vi må bli flinkere til å samarbeide mellom offentlige tjenester og frivillighet. Vi går fra servicekommuner til delingskommuner der innbyggerne sees som ressurser. En pensjonert lærer med bevegelseshemming kan for eksempel få hjelp til å måke snø av en flyktning, som igjen kan få språkundervisning av læreren. Dette er midt i blinken for ergoterapeutisk tankegang, som handler om å utløse ressurser, sier Nils Erik.

LØSNINGER FOR DEG SOM ER RAMMET AV SLAG

• SaeboMas Mini

Armstøtte som kan festes i bordplate – avlaster muskulaturen slik at man lettere kan bevege armen. Gjør det enklere å utføre dagligdagse aktiviteter i hjemmet eller på arbeidsplassen.

• Bioservo SEM Glove™

Aktiv gripehanske som kan bidra til økt selvstendighet for pasienter med nedsatt gripefunksjon. Hansken tilfører brukeren ekstra gripekraft og styres av sensorer i fingrene som programmeres etter individuelle behov.

• SaeboGlove

Hjelpemiddel for hånd – bidrar til å strekke ut fingre og håndledd, slik at man greier å gripe og slippe. Muliggjør å bruke hånden til daglige oppgaver. I tillegg har vi produkter som Saebo Stretch, Flex og Reach.

• WalkAide

Et aktivt ganghjelpemiddel for pasienter med droppfot. Reduserer utfordringene ved droppfot og gjenopprette en gangfunksjon ved hjelp av funksjonell elektrisk nerverestimulering.

• SaeboStep

En lett, justerbar droppfot-ortose – Enkel å betjene med en hånd. Gir en stabil fotavvikling. Tilpasses enkelt eksisterende fottøy.

SLAGSPESIALISTEN MED INDIVIDTILPASSEDE LØSNINGER!

KONTAKT OSS FOR Å FÅ VITE MER:

www.cypromed.no – Vikaveien 17, 2312 Ottestad – Telefon 62 57 44 33 – service@cypromed.no

CYPROMED

Bruker du varmhjelpemiddel, men fryser fortsatt?

- ✓ Høyest varmeeffekt!
- ✓ Lang brukstid! Kraftige batterier!
- ✓ Eget for kaldt vær!
- ✓ Best i test!

Ikke alle varmhjelpemidler er like! Sørg for at du velger det som holder tilstrekkelig varmeeffekt!
Cypromed er de eneste som leverer kraftige batterier med høy varmeeffekt som standard i Norge!
Ikke stå der og frys! Kontakt oss for å vite mer!

www.cypromed.no • Vikaveien 17, 2312 Ottestad • Telefon 62 57 44 33 • service@cypromed.no

ET TILBAKEBLIKK

Av Else Merete Thyness

– Det er tre år siden vårt forrige landsmøte. Siden den gang har både forbundet og ergoterapeuter i praksisfeltet fulgt forbundsleder Nils Erik Ness' råd om å stå støtt, men ikke stille. Her er noen av høydepunktene fra årene som har gått.

Det nyvalgte forbundsstyret startet friskt med å gå om bord på MS Trollfjord kun en uke etter landsmøtet. Ombord på hurtigruta kombinerte de nødvendig opplæring med muligheten for å møte medlemmer i Norges langstrakte land. I Bergen, Ålesund, Trondheim, Bodø, Lofoten, Harstad og Tromsø møtte medlemmer tallrikt opp.

SYV MILLIONER TIL ERGOTERAPIFORSKNING

De regionale helseforetakene og Forskningsrådet lyste ut 200 millioner til prosjekter innenfor blant annet hjerte- og karsykdommer, alvorlige psykiske lidelser, kreftforskning og demens. I mars ble

det klart at prosjektet «Ergoterapi versus kirurgi ved artrose i tommelens rotledd» ble en av vinnerne. Ergoterapeut og seniorforsker Ingvild Kjekken leder prosjektet.

– Det er morsomt at det lille rotleddet kan vinne over giganter som kreft og hjerte- og karsykdommer, sa Kjekken.

VÅRMØTET I HURDAL

Ny organisasjonsmodell var et av hovedtemaene på landsmøtet. I mars 2015 ble det gjennomført elektroniske valg til de nye regionstyrene. På Vårsmøtet i Hurdal kom styrene sammen for første gang. Gjennom tre dager arbeidet de med å bygge den nye organisasjonen.

MASTERGRAD I ERGOTERAPI

Våren 2015 ble det klart at Høgskolen i Oslo og Akershus får landets første mastergrad i ergoterapi.

– Med en master i ergoterapi og en ph.d. i helsevitenskap kan studentene ved ergoterapiutdanningen ved Høgskolen i Oslo

Irene Fjeld, styremedlem i Ergoterapeutene Vest, deltok på Vårsmøtet.

Forbundsstyret 2014–2017.

Regionstyret i Ergoterapeutene Vest samlet førte tillitsvalgte i regionen til oppstartskurs 27. og 28. mai.

og Akershus nå gjennomføre et åtteårig studieløp, hvorav fem år er rent ergoterapifaglige, sa Mona Dahl, instituttleder for ergoterapi og ortopediingeniørfag.

PRIMÆRHELSEMEDLINGEN

7. mai 2015 la regjeringen fram primærhelsemeldingen. Meldingen signaliserte større grad av brukerdeltakelse og berømmet ergoterapeuters kompetanse. Forbundsleder Nils Erik Ness kalte likevel meldingen for et skikkelig magespark.

– Det er beklagelig at meldinga foreslår å gå tilbake til lovpålagte profesjoner i kommunene, og at Ergoterapeutene ikke er nevnt, sa han.

JUBILEUMSKONFERANSE I TROMSØ

I mai arrangerte ergoterapeututdanningen i Tromsø 25-årsjubileum med temaet «ergoterapiens mangfold og muligheter, både i fortid, nåtid og framtid». I anledning jubileet lanserte utdanningen boken «Ergoterapi – mangfold og

muligheter». Cathrine Arntzen, Astrid Gramstad og Rita Jentoft var redaktører for boken.

OPPSTARTSKURS

I mai og juni 2015 samlet over 200 tillitsvalgte seg til oppstartskurs. De tillitsvalgte, regionsstyrene og representanter fra forbundsstyret og forbundskontoret startet arbeidet med å rulle ut den nye organisasjonen i regionene. Ergoterapeutene Vest var først ute med gjennomføring av sitt oppstartskurs i Bergen i mai. I

Mona Dahl, leder for ergoterapiutdanningen ved HiOA, er glad for å kunne tilby et masterstudium i ergoterapi.

Astrid Gramstad, Rita Jentoft og Cathrine Arntzen var redaktører for boken «Ergoterapi – mangfold og muligheter».

I arbeidet med lovfesting av ergoterpi i kommunene fikk vi støtte av blant andre Venstres Ketil Kjenseth.

Ragnhild Lied ble ny Unio-leder.

Anita Dimmen Johansen fikk årets tillitsvalgtpris i 2015.

løpet av første halvdel av juni fulgte Ergoterapeutene Midt i Trondheim, Nord i Tromsø, Sør i Kristiansand, Øst på Jevnaker og Sørøst i Son. Oppstartskursene fokuserte på de utfordringene som tillitsvalgte opplever, og hvordan Ergoterapeutene kan støtte opp om håndtering av disse.

LOVFESTING AV ERGOTERAPEUTER I KOMMUNENE

Som en respons til primærhelsetjenesten laget forbundet en plan for hvordan de kunne profilere ergoterapi på en positiv måte.

– Jeg ønsket å tydeliggjøre at det lønner seg med ergoterapeuter i primærhelsetjenesten, sa forbundsleder Nils Erik Ness.

Høyre, Frp, KrF og Venstre ble etter hvert enige om å lovfeste ergoterapi. Fredag 16. oktober kom gladmeldingen: Stortinget ønsket å lovfeste ergoterapi som en del av kommunehelsetjenesten innen 2020.

TILLITSVALGTPRISEN 2015

Forbundsstyret vedtok på møtet sitt i oktober at Anita Dimmen Johansen skulle hedres med årets tillitsvalgtpris 2015. Forbundet, medlemmer og ledelsen på Universitetssykehuset i Nord-Norge forberedte en flott markering og overrekkelsen av prisen.

ANDERS FOLKESTAD GIKK AV – NY UNIO LEDER

Etter Unios representantskapsmøte i desember 2015 gikk Anders Folkestad av etter 14 år som leder av Unio. I fagbladet vårt skrev han: «Eg rettar ei stor takk til leiarar, tillitsvalde, tilsette og medlemmer i Ergoterapeutene for godt samarbeid og stor innsats desse åra».

Ragnhild Lied, tidligere leder i Utdanningsforbundet, tok over som leder i Unio.

– Vi skal fortsatt være en samlet kraft. Dette er en oppgave jeg gleder meg til å ta fatt på, sa hun.

Kristin Haugen, som jobber på Hernes-instituttet ved Elverum, fortalte om tilrettelegging på arbeidsplassen under Arendalsuka 2016.

RESULTATER FRA FORSKNING PÅ HVERDAGSREHABILITERING

Resultatene fra et forskningsprosjekt i Voss kommune ble presentert på en konferanse i Bergen i begynnelsen av april 2016. Konklusjonene fra prosjektet indikerer at hverdagsrehabilitering er en kostnadseffektiv tjeneste, og at brukernes preferanser får fullt fokus. Hanne Tuntland og Kari Hjellevang har stått for flere delstudier og sammenstillingen av disse.

– Vi anbefaler hverdagsrehabilitering fordi det er bærekraftig, og fordi det gir gode resultater for brukerne, sa Hanne Tuntland.

ARBEIDSDELTAKELSE I ARENDAL

Ergoterapeutene satte sitt preg på Arendalsuka 2016. Blant annet arrangerte de seminar om arbeidsdeltakelse på Strand Kafé ved pollen. Nils Erik Ness innledet med å si at arbeid gir helse. Randi Wågø Aas og Kristin Haugen

holdt også presentasjoner. Haugen er ergoterapispesialist i arbeidshelse og jobber på Hernes-instituttet.

– Når langtidssykemeldte arbeidstakere forteller om gapet mellom kravene i jobben og deres egen funksjon, da drar vi og pasienten ut for å tilrettelegge på arbeidsplassen, sa hun.

EUROPEISK KONGRESS

Den europeiske ergoterapikongressen i Galway i Irland samlet ergoterapeuter fra 45 land. For første gang arrangerte det europeiske ergoterapiforbundet COTEC og det europeiske nettverket for utdanning ENOTHE en felles konferanse. Mange norske ergoterapeuter bidro med presentasjoner.

ERGOTERAPEUTENE RUNDER 4000 MEDLEMMER

I forkant av at vi i 2016 rundet 4000 medlemmer, gjennomførte

Hanne Tuntland la fram resultatene fra forskningen på hverdagsrehabilitering i Arendal.

Anne-Lise Tora Berit, Elin Jøranlid Pedersen Nilsen og Cecilie Krüger presenterte «digital historiefortelling» i Irland.

Amy Lamb, president i AOTA, og Tove Holst Skyer under feiringen av hundre år med ergoterapi.

Hanne Lindahl vant en sykkel da Ergoterapeutene rundet 4000 medlemmer.

Toril Smaaberg fikk overrakt Tillitsvalgtprisen 2016.

forbundet høsten 2015 en rekrutteringskampanje der vi lovte en sykkel til et av medlemmene som meldte seg inn mellom første august og 31. desember. Hanne Lindahl vant sykkelen.

TILLITSVALGTPRISEN 2016

Foretakstillitsvalgt for Sykehuset Innlandet, Toril Smaaberg, fikk overrakt Tillitsvalgtprisen 2016 under årsmøtet til Ergoterapeutene Øst i november.

– Vi er glade for at nettopp du er utropt til årets vinner, sa forbundsstyremedlem og regionsleder May Solveig Svendsen

FAGBLADET FIKK NY NETTSIDE

15. mars 2016 lanserte fagbladet en splitter ny nettside. Nettadressen er fremdeles www.ergoterapeuten.no. Siden den gang har hele fagbladet blitt lagt ut som e-blad.

HUNDRE ÅR MED ERGOTERAPI

I mars feiret det amerikanske for-

bundet hundre år med ergoterapi. Vår første nestleder Tove Holst Skyer deltok i feiringen sammen med andre internasjonale gjester og 14 000 ergoterapeuter!

– Besøket i USA lærte meg at Ergoterapeutene står overfor mange av de samme utfordringene som American Occupational Therapy Association: styrke og utvikle faget, motivere ergoterapeuter til å bruke de samme begrepene om ergoterapi, og revitalisere fagfeltet innen psykisk helse og påvirkningsarbeid, sa hun.

MEDLEMSUNDERSØKELSEN

Våren 2017 sendte Ergoterapeutene ut en medlemsundersøkelse. 61 prosent av medlemmene som besvarte undersøkelsen, var totalt sett meget eller svært fornøyde med forbundet og jobben forbundet gjør. Det medlemmene var mest fornøyde med, var kontakten med den tillitsvalgte.

«Petter Uteligger» var en av årets gjester på Ergoterapeutenes kafé under Arendalsuka. Her sammen med Ergoterapeutenes seniorrådgiver Solrun Nygård.

Undersøkelsen viste også at de tillitsvalgte på sin side i svært stor grad var motivert for vervet.

HJELPEMIDDELFORMIDLING

6. februar 2017 la et ekspertutvalg fram sin rapport om hjelpemiddelformidling på en pressekonferanse i Arbeids- og sosialdepartementet. Ergoterapeut Astrid Gramstad satt i utvalget, som blant annet foreslo stimuleringstilskudd for flere ergoterapeuter til kommunene.

DEMOGRAFIFLOKEN

Ergoterapeutenes generalsekretær Toril Laberg jobbet sammen med 21 aktører for å nøste opp i demografifloken og skape løsningsfor et aldersvennlig samfunn. Floke, som er initiert av Æra, et design- og innovasjonsstudio, ledet prosessen. 20. juni 2017 inviterte de til porteføljefest med presentasjon av konseptene.

– Jeg sitter igjen med en

barnslig glede over at vi kan gjøre ting annerledes sammen med andre, og at det går an å tenke utenfor boksen, sa Laberg.

PETTER UTELIGGER TIL ARENDALSUKA

Også dette året hadde Ergoterapeutene kafé under Arendalsuka i august. Denne gangen var temaet tilbudet til rusavhengige.

Årets gjester var «Petter Uteligger», som gjennom serien «Fra gata til Nordkapp» har vist at mestring gjennom aktivitet gir ny tro på framtiden. Med seg hadde han Siv Løvland, som var en av deltakerne på turen. Hun sa:

– Hvis jeg ikke har noe å gjøre, går det til helvete!

KJERNEKOMPETANSE

I samarbeid med utdanningene har Ergoterapeutene laget heftet «Kjernekompetanser i ergoterapi». Arbeidet ble sluttført i september 2017.

Toril Laberg, Peter Gulliksen og Anne Grethe Slåtten deltok i gruppen «Et hjem for livet».

Lars Ødegård og Astrid Gramstad satt begge i ekspertutvalget for hjelpemiddelformidling.

NAVN

Cecilie Olsen

STILLING

Trivselskoordinator

HVOR

Tromsø kommune

Ergoterapeut og trivselskoordinator

Av Else Merete Thyness

– Hvor jobber du?

Jeg jobber i Tromsø kommune ved Mortensnes omsorgssenter, som både er sykehjem og omsorgsboliger. Målsettingen for Mortensnes omsorgssenter er at beboerne skal være trygge, bevare sin identitet og selvrespekt og få helhetlig bistand og omsorg ut fra egne behov.

– Hva jobber du som?

Jeg jobber som trivselskoordinator. I Tromsø kommune jobber det fire trivselskoordinatorer, og tre av dem er utdannet ergoterapeut.

– Hvor lenge har du hatt jobben?

Jeg har nå jobbet her i fire år.

– Hva er de viktigste arbeidsoppgavene?

De viktigste arbeidsoppgavene er å bidra til kultur, aktivitet, trivsel og felleskap på omsorgssenteret. Jeg skal være med på å legge til rette for aktiviteter som gir fysisk, sosial og kognitiv stimulering. Dette gjelder aktiviteter både i gruppe og som er tilpasset individuelle behov. Målet er å skape en meningsfull tilværelse og gi mestringsfølelse gjennom aktivitet.

Jeg har i tillegg oppgaven med å verve, ha opplæring og oppfølging av frivillige. Dette for å ivareta et bredt aktivitetstilbud både på dagtid, kvelder og helger.

– Hvordan får du brukt ergoterapikompetansen din?

Noe av den viktigste kompetansen er å se ressursene og tilpasse aktivitetene slik at det gir mestring. I en hverdag som for mange ofte gir tapsopplevelser i forbindelse med sykdom er det viktig å kunne jobbe med det «friske» for å gi gode øyeblikk og stunder.

Jeg er med i det tverrfaglige teamet som skal kartlegge beboernes historie for å bli godt kjent med beboerne, bruke informasjonen i samtale og tilpasse aktiviteter ut fra interesser og behov. Jeg får bruk for kunnskap jeg innehar som ergoterapeut om blant annet geriatri, demens, kognitiv funksjon og fallforebygging.

– Er det viktig at en ergoterapeut har denne jobben?

Dette er en jobb der det absolutt er en fordel å være ergoterapeut. Det å kunne tilpasse

aktivitet ut fra funksjonsnivå er en stor styrke som en ergoterapeut har. Det er en fordel å kunne analysere aktiviteter for å vite hva som kan egne seg for den enkelte beboer og i grupper.

– Er det spennende å jobbe på en utradisjonell og sånn sett nyskapende måte?

Jobben er veldig spennende fordi man må tenke kreativt og finne nye løsninger, og det er rom for å prøve ut ulike aktiviteter. Vi har blant annet skrivegrupper for beboerne, der de har skrevet tekster om ulike temaer. Det har vært skrivegrupper kun for beboerne og også med beboere og ungdomsskoleelever i lag. Skrivegruppene har gitt mulighet til refleksjon over levd liv og hvordan livet er i dag. Det har blitt skrevet tekster som vi knapt kunne drømme om på forhånd. Det er ikke få tårer og latterkuler som har fått utløp over vakre, gripende, triste og morsomme tekster. Skrivegruppa har vært et samarbeid med en forfatter som i mange år har hatt skriveverksted for ulike grupper. Etter den første skrivegruppa ble tekstene samlet i en bok, og en ny bok er underveis. Vi opplever at både beboerne og deres pårørende blir veldig stolte over tekstene. Våre erfaringer er at man ikke skal sette begrensninger for hvem som kan være med i en skrivegruppe. Vi opplevde at de med langtkommen demens var konsentrert, til stede og ikke redde for å mislykkes. Mestringsfølelsen ga både selvtillit og stolthet. I tillegg ble de ansatte bedre kjent med beboerne og deres historie.

Vi har også ei grillhytte som er tilpasset rullestolbrukere. Den har gitt mange fine stunder rundt bålet. Den har stimulert til samta-

ler om minner fra friluftsliv, jakt, bærturer og turer med familien. I tillegg har vi ofte sangstunder rundt bålet, med de gamle og kjente sangene som vekker minner.

– Vil du anbefale andre ergoterapeuter å jobbe med det samme?

– Jeg elsker jobben min og vil absolutt anbefale andre ergoterapeuter å jobbe i sykehjem. Dette fordi man får brukt ergoterapikompetansen, man får jobbe selvstendig og kreativt, og man får mulighet til å tenke nyskapende. Det er givende å kunne bidra til at de som bor på sykehjem får en meningsfull tilværelse gjennom et tilpasset aktivitetstilbud.

Cecilie Olsen jobber som trivselskoordinator ved Mortensnes omsorgssenter i Tromsø. Her har de blant annet startet skrivegrupper for beboerne.

Foto: Ingun A. Mæhlum

Rehabshops Stimulite® sitteputer

luftig, letthåndterlig, trykklfri

Prøv selv! Bestill produkt demonstrasjon eller gratis demopute nå!

Ring 48 50 32 97 eller send en e-post til julia@rehabshop.com

Contoured Ekstra Myk Bredere Sittegrup
konturert, sidestabil pute for para- og tetraplegikere med høy risiko for trykksår

Slimline Ekstra Myk
konturert, lav pute for aktive brukere med mellom / lav risiko for trykksår

GØRAN SJØDÉN'S REHABSHOP NORGE AS
Postboks 157 1378 Nebru
Tel: +47 48 50 32 97 www.rehabshop.as Facebook.com/RehabshopNorge

Seksti år med viktig journalistikk

I seksti år har ergoterapeuter kunnet oppdatere seg faglig gjennom sitt eget fagmedium. Fagbladet har ganske sikkert bidratt til å løfte fram saker også til en bredere lesegruppe. Et fagblad er ofte først ute med å rette søkelyset mot nyvinninger, ny forskning og av og til produkter som kan spille en stor rolle i manges hverdag, og som kan ha gått under radaren hos de brede nyhetsredaksjonene.

Av Berit Nyman

*Berit Nyman er nestleder i Fagpressen.
Foto: Magne Klann.*

Det er en ergoterapeut som har ansvaret for at jeg hver morgen vagler meg til på jobben, på en stol uten armlener. Her sitter jeg med bena ned i en slags lyre-stilling, prøver å holde ryggen rett, og samtidig få god avstand til skjermen på skrivebordet. Bordet er selvfølgelig hev- og senkbart, slik at jeg kan stå og jobbe innimellom. Om jeg gjør det, er en annen sak. Men stolen som jeg balanserer legemet på mange timer hver dag – jo, den har jeg for det meste et godt forhold til.

Konsulenten som ble tilkalt for å hjelpe oss i Fagpressens lille administrasjon med å velge kontormøbler, hadde faglige begrunnelser for sine anbefalinger. Vi er godt kjent med faglig kunnskap i Fagpressen. I omtrent samtlige av mediene som utgjør medlemsmassen, er selve eksistensgrunnlaget et fag, en profesjon – eller i noen tilfeller en

dedikert interesse. Grunnlaget for å begynne å utgi disse publikasjonene var selve faget eller interesseområdet. Folk i faget trengte en egen publikasjon som kunne gi dem oppdatering og faglig dybde – slikt som man generelt ikke kunne finne i vanlige nyhetsmedier.

FAGPRESSEN ORGANISERTE SEG TIDLIG

Grunnleggeren av organisasjonen Fagpressen, Hans Henrik Berg-Jæger, var selv fagbladredaktør. I tillegg var han stortingsstenograf og hadde ifølge kildene en mengde interesser, med stor respekt for fag og kunnskap. Han mente at fagbladene trengte å organisere seg. I 1898 klarte han å samle fem tidsskrifter, med et samlet opplag på tusen, til et møte. Der ble Den Norske Fagpresses Forening etablert. Dette var flere år før andre presseorganisasjoner organiserte seg på

landsbasis. I dag har Fagpressen i alt 208 medlemmer, trykte og digitale.

Fagbladenes posisjon har variert opp gjennom tiårene. Det var tider da mange redaktører tok seg av alt arbeidet, både annonsesalg og produksjon av redaksjonelt innhold. Slik er det ikke lenger. I dag er fagmedienes troverdighet i Norge på høyde med andre redaksjonelle medier, og vel så det. Dagens Fagpressen har vært medlem av Norsk presseforbund i mer enn tjue år, og krever av medlemmene at de følger de presseetiske reglene: Vær varsom-plakatens punkter for å ivareta journalistikkens prinsipper om kildekritikk og balansert framstilling av sakene, og Redaktørplakatens bestemmelser om uavhengighet. Sistnevnte ble også nedfelt i Lov om redaksjonell fridom i media (2009), som omfatter de fleste fagmediene.

MULIGHETER OG ANSVAR

Nok om oss, og tilbake til den viktige jobben som utføres av de ulike fagmediene.

I tillegg til å være viktige kilder for faglig oppdatering og kompetanseutvikling har fagmediene lang tradisjon for å bli lest av andre journalister. I floraen av fagpresse kan journalistene nemlig finne gode saker om mangt, som de så kan videreutvikle i sin egen redaksjon. Det finnes mange eksempler på at saker som er blitt laget av en fagbladredaksjon, brukes som råstoff for journalistikk i bredere nyhetsmedier. I utgangspunktet kan det være en god symbiose, der journalistikk fra en nisje når ut til flere lesere. Men det er også et faktum at journalister og redaktører i fagmedieredaksjoner har brukt mye tid og arbeid på å reagere når

Fagpressen samler i alt 208 fagblader, trykte og digitale. Her fra Fagpressdagen 2015. Foto: Karine H. Hildonen.

kolleger i dagspressen har forsynt seg med saker uten å kreditere fagmediet. Som organisasjon har Fagpressen tatt dette opp på flere måter, sammen med redaksjoner som har vært rammet. Vi liker å tro at vi sammen har klart å få såpass oppmerksomhet om problemet at det er mindre nå enn før.

Dagens medievirkelighet er preget av harde realiteter. De fleste nyhetsmedier har vært gjennom flere runder med nedbemanning. Den balanserte og vesentlige journalistikken trues av tidspress, jakt på raske klikk, innholdsmarkedsføring, «ekkokammer» og falske nyheter. Mange snakker om at vi lever i en skjebnetid for det opplyste demokratiet.

I denne virkeligheten gjør de uavhengige fagmediene en svært viktig jobb. De er ofte de eneste som lager journalistikk på de områdene hvor de har både

kompetanse, gode kilder og et interessert publikum. I økende grad når de også fram til nye lesere, utenfor kjernemålgruppen, gjennom digital publisering.

Dette gir fagmediet større muligheter, og samtidig et større ansvar. Journalistikken fra faget og om faget kan fort spille en viktig rolle i det demokratiske ordskiftet.

GRATULERER

Sekstiåringen Ergoterapeuten er, i likhet med resten av fagmediene som driver etter de presseetiske reglene, del av et godt selskap. Fagpressen driver spesifikt med rådgivning og kompetanseutvikling for den gode journalistikken i de små redaksjonene. Vi vet at det trengs, og ser at det virker.

Vi gratulerer Ergoterapeuten med det viktige året, og ønsker lykke til videre med det journalistiske oppdraget!

Til lykke med jubileet!

For fagrørsla er media viktig. Skal vi vinne avgjerande kampar, må vi ha opinionen med oss. Her spiller fagblada ei sentral rolle. Fagblada har opp gjennom historia vore ein viktig kanal for å få ut informasjon til medlemmene og for å byggje samhald og interesse.

Av Ragnhild Lied

Ragnhild Lied er leder av Unio.

Foto: Bo Mathisen

Det første fagbladet i Noreg, Typografiske Meddelelser, kom ut i april 1876. At det var typografane som kom med det første fagbladet, var naturleg, for dei hadde kunnskap både om trykksaker og produksjon. Etter kvart kom det fleire og fleire fagblad på marknaden, og dermed fekk fagblada ei stadig viktigare rolle for fagrørsla – også for forbunda i Unio-familien. Slik er det enno.

Eg finn ofte fagblad frå dei ulike Unio-forbunda på pulten min. Forma og omfanget på blada varierer. Ressursane som blir lagde ned, er naturleg nok avhengige av storleiken på forbunda. Ikkje alle har gravejournalistar, som Politiforum eller Utdanning, og ikkje alle vinn designprisar, som Sykepleien, men alle har det til felles at dei informerer medlemmene om faglege og fagpolitiske

spørsmål, og alle er dei eit viktig bidrag i arbeidet med å byggje eit medlemsfellesskap i moderforbundet.

Unio ønskjer at fagblada i dei ulike forbunda skal bidra til å skape og forme Unio-familien. Hovudorganisasjonane er ein del av trepartssamarbeidet, og for oss er det viktig at medlemmene i dei 13 forbunda våre veit at dei òg er ein del av Unio. Fagblada er i så måte ein unik kanal, sidan dei når direkte ut til medlemmene.

For fleire av fagblada er Redaktørplakaten viktig, og kravet er at redaksjonell fridom skal gjelde i fagblada òg. Slik har det ikkje alltid vore. Fleire fagblad i fagrørsla har opplevd å bli overstyrte av forbundsleiarar, og reportasjar som gav seg ut for å vere journalistikk, var i realiteten politisk propaganda. I byrjinga var medlemsblada reine Pravda

og formidla synet og politikken til forbundsleiinga. Ofte bestod «redaksjonen» berre av forbundsleiarer og styret. Etter kvart voks det uunngåelege kravet om at det må bli eit skilje mellom alminneleg journalistikk og politiske føringar og reint informasjonsarbeid. Det betyr at heller ikkje Unio kan krevje å få spalteplass til saker vi meiner er viktige. Vi kan berre håpe at redaktørane er opptekne av fagforeiningspolitikk, og at dei derfor bringar vidare saker som vi meiner er viktige.

Denne redaksjonelle fridommen har skapt hovudbry for enkelte forbundsleiarar, og mang ein leiar har nok vore frustrert over at fagbladet har kommentert lønnsoppgjer og politiske vedtak med eit anna forteikn enn det forbundsleiinga har ønskt. Men vi må forstå at fagblada tek på seg rolla som medlemmene si stemme, og at dei driv kritisk journalistikk. Fleire sider skal fram.

Eg meiner at dette er ein styrke. Vi har sett fagblad i Unio som har avslørt og kritisert politiske vedtak og forhold i direktorat og etatsleiing som ein forbundsleiar ikkje kunne ha gått ut med. Fagblada har fridom til å ta opp dei sakene dei meiner bør granskast, utan å be verken forbundsleiinga eller andre om råd eller løyve. Vi har jo opplevd at sjølv stortingspolitikarar og statsrådar ikkje har forstått at fagblada har fridommen sin, men har bedd forbundsleiarer om ei forklaring.

Som medlem, tillitsvald og seinare leiar i Utdanningsforbundet hugsar eg godt då Kjell Magne Bondevik i 1984 gjekk inn og kravde at læreplanen skulle endrast fordi utviklingslæra var eitt av dei fire hovudmåla i grunnskuleplanen frå 1974 (M-74). Bondevik fekk lærepla-

Unio ønskjer at fagblada i dei ulike forbunda skal bidra til å skape og forme Unio-familien.

nen revidert, utviklingslæra blei flytta til ungdomsskule, og det blei obligatorisk å undervise i kritikk av evolusjonsteorien. Etter regjeringsskiftet i mai 1986 fekk skuleane beskjed om å makulere dei 100 000 eksemplara av læreplanen som var sende ut. Det var fagbladet til Utdanningsforbundet som avslørte denne saka. Ingen andre i media hadde fanga henne opp. Det viser at det er mykje godt arbeid og god journalistikk i våre eigne fagblad.

Mens avisene framleis stuper i opplag, er situasjonen ein heilt annan for fagpressa. Her veks annonseinntektene både på nett og papir. Og det er lenge sidan fagblada berre fanst på papir. Snart er kvar tredje annonsekrone digital, ifølgje Fagpressen. Også fagblada i Unio-forbunda er på hogget. Vi ser at det kjem alternativ til papir, til dømes magasin på app og ei aukande satsing på nettbaserte reportasjar. Men

papiret er framleis viktig. Eg trur at mange av medlemmene våre gjer som meg: Vi tek magasinet med på flyet, toget, bussen og trikken og les det på veg til eller frå. Mange er framleis glade for å finne papirutgåva av fagbladet i postkassen eller på pauserommet på jobben. Eg blir glad når eg ser Unio-forbunda sine fagblad på kontoret til politikarar på Stortinget. På den måten er merkevara synleg for fleire og kan bidra til å rekruttere nye medlemmer.

Men fagblada har nokre utfordringar, mellom anna digitale brukarinntekter. Fagblad blei utelatne frå nullmomsen då andre nyheitsmedium fekk dette i fjor. Fleire av redaktørane i Unio-fagblada har lagt ned mykje ressursar i arbeidet for å få bort momsen for fagblada. Det er ein viktig kamp for å synleggjere at også fagblada er ein del av den frie pressa og har solid journalistisk kompetanse.

De nye regionstyrene

I begynnelsen av september valgte medlemmene i regionene nye regionstyrer og regionenes landsmøtedelegater. Dette er de nye regionstyrene.

Av Karl-Erik Tande Bjerkaas

Til sammen har 1422 medlemmer deltatt i valgene. Dette utgjør 36,16 prosent av medlemsmassen og gir de nyvalgte tillitsvalgte god støtte fra medlemmene når de skal skape aktivitet og deltakelse rundt i hele landet.

– Den store deltakelsen viser et forbund og medlemmer som er fremtidsrettet og basert på demokrati, sier forbundsleder Nils Erik Ness.

REGIONSTYRENE

Regionstyrene har en betydningsfull rolle i utviklingen og utøvelsen av forbundets virksomhet, og skal sørge for at regionens behov og ønsker blir ivarettatt i utarbeidelse av forbundets politikk og standpunkt før de vedtas av forbundsstyret. Regionstyrene består av mellom fem og ti medlemmer – litt ulikt i de forskjellige regionene.

Lederen for regionstyret leder og koordinerer arbeidet i styret. Alle regioner er også representert med hver sin representant i forbundsstyret. Representanten inngår også i regionstyret. Det samme gjør dennes vararepresentant. Styrene som nå er valgt,

starter arbeidet sitt etter landsmøtet, velger sin egen nestleder og tildeler andre verv og oppgaver i styret.

ERGOTERAPEUTENE NORD

- Heidi Fløtten, Nordlandsykehuset, leder og vara forbundsstyrrerepresentant
- Berit Regine Laiti, Finnmarksykehuset, forbundsstyrrerepresentant.
- Synnøve Kjos, Helgelandssykehuset
- Ann Rita Nilsen, Bodø kommune
- Ingjerd Eriksen, Evenes kommune
- Joakim Jakobsen, Harstad kommune
- Pia Jessen, eget foretak
- Ruth Forsberg, Alta kommune
- June Rondestvedt, UNN Narvik
- Signe Rottem, NAV Harstad, vara

ERGOTERAPEUTENE MIDT

- Karina Westrum Grøvdal, Rauma kommune, leder
- Mariette Elise Gjerde, forbundsstyrrerepresentant
- Kenneth Pettersen, vara forbundsstyrrerepresentant
- Lilly Nerenget, Levanger kommune

- Mona Ødegård, Tryggbo AS
- Anette Strøm, NAV Sør-Trøndelag
- Kirsti Fosslund Brørs, Trondheim kommune
- Hilde Iren Høgden, Malvik kommune
- Reidun Beate Tystad, Helse Møre og Romsdal
- Malin Eerola, NTNU, ergoterapeututdanninga
- Janne Marita Alvestad Liaaen, NTNU Trondheim, stipendiat, vara
- Camilla Renå, Malvik kommune, vara

ERGOTERAPEUTENE VEST

- Gudrun Heggstad, Sogndal kommune, leder
- Linda Nesheim, Stavanger kommune, forbundsstyrrerepresentant
- Randi Skumsnes, Stavanger kommune, vara forbundsstyrrerepresentant
- Marit Iren Kjerstad, Helse Førde
- Hege Vigdel Osvåg, Sola kommune
- Kjell Arne Fløde, Helse Bergen
- Ingelin Mari Rød, Salutis HMS
- Irene Fjeld, Bergen kommune
- Judith B. N. Ekerhovd, Bremanger kommune, vara

Karl-Erik Tande Bjerkaas er organisasjons-sjef i Ergoterapeutene.

– FORBUNDET –

- Aud Maria Risnes, Bergen kommune, vara

ERGOTERAPEUTENE SØR

- Kathrine Færestrand, Kristiansand kommune, leder og vara forbundsstyrerepresentant
- Tonje Hansen Guldhav, Skien kommune, forbundsstyrerepresentant
- Margrethe Øyslebø, Søgne kommune
- Kari Bergheim, Skien kommune
- Solvor Dypedal Johansen, Tønsberg kommune

ERGOTERAPEUTENE ØST

- Kamilla Lemb Herbjørnsen, NAV Drammen, leder og vara forbundsstyrerepresentant
- May Solveig Svendsen, Gjøvik kommune, forbundsstyrerepresentant

- Jane Helen Sveen, Sykehuset Innlandet
- Anne Gjerdalen, Nordre Land kommune
- Hanne Mette Aarnes, Ringe kommune
- Anne Cecilie Strandslett, Røyken kommune
- Ida Kristin Dahl, Sykehuset Innlandet
- Guri Kloppen, Gausdal/Lillehammer kommune, vara
- Monica In Frovik, NAV Hjelpemiddelsentral Buskerud, vara

ERGOTERAPEUTENE SØRØST

Region Sørøst hadde ingen kandidat til regionledervervet.

- Guro Lilleås, Oslo kommune, forbundsstyrerepresentant
- Line Øverlier, Bærum kommune, vara forbundsstyrerepresentant

- Tine Kaland, Oslo kommune
- Mona Strand, Eidsvoll kommune
- Fredrik Imislund, Oslo kommune/Sunnaas sykehus
- Ine Ulven, Oslo kommune
- Christina Malme Foss, Oslo kommune
- Ingvill S. Drevland, Oslo kommune
- Jane Alling, Sarpsborg kommune
- Marit Wattengård, Skedsmo kommune
- Camilla W. Nyberg, sykehuset Østfold, vara

MØT DE NYE REGIONSTYRENE

Som medlem får du en første mulighet til å møte de nye regionstyrene på årsmøtene i regionen, som blir arrangert over nyttår.

tobiï dynavox

Styrker kommunikasjon og fremmer deltakelse.

tobiidynavox.no

Ikke gå i pakkefellen når du skal ut og fly

En undersøkelse fra Tryg Forsikring viser at drøyt tusen Tryg-kunder i desember får ødelagt elektroniske gaver og skjøre gjenstander når de skal ut og fly. – Mange går rett i pakkefellen, men den er lett å unngå, sier selskapets reiseekspert, Roy Vetaas.

Av Roar Hagen

I julen er det veldig mange mennesker som reiser med fly, og ofte er flyene helt fulle. Det gjør at flyselskapene håndhever reglene for håndbagasje strengt. Det betyr at flypassasjerer ofte får med seg mindre håndbagasje enn resten av året.

Da kan verdisaker og elektroniske duppeditter fort finne veien ned i innsjekket bagasje. Det er en risikosport.

SÅRBAR ELEKTRONIKK PÅ TUR

– Det er en økende trend at vi tar med oss for eksempel flere nettbrett på tur. Nå er det vanlig at familier på fem har hvert sitt nettbrett. Da begynner det å bli trangt om plassen i håndbagasjen.

– Det gjelder å være bevisst på hva man pakker ned hvor. Nettbrett, skjøre verdisaker og pc-er skal ikke sendes med innsjekket bagasje. Da får man ikke erstattet verdisakene, verken av flyselskapet eller forsikringsselskapet, om

nettbrettet, pc-en eller verdisakene forsvinner eller blir ødelagt under reisen, sier Roy Vetaas, som har jobbet som skadebehandler i Tryg i tolv år.

PLANLEGG GODT

Da gjelder det for oss reisende å ha planlagt hva som skal pakkes hvor på forhånd, sier Vetaas.

– I kofferten som sendes som ekspedert bagasje, legges klær, sko, toalettsaker og ting som tåler et støt. I håndbagasjen tar vi med alle skjøre gjenstander samt typisk tyveriutsatte gjenstander som smykker, klokker, nettbrett, pc og lignende.

GODE RÅD FØR FLYREISE I JULEN

Alle skjøre gjenstander skal du ha med som håndbagasje. Med skjøre gjenstander menes for eksempel:

- nettbrett (utsatt på grunn av stor ubeskyttet skjerm)

Roy Vetaas er Tryg Forsikrings reiseekspert. – Det gjelder å være bevisst på hva man pakker ned hvor, sier han.

- datamaskiner
- mobiltelefoner
- glass og keramikk

PS: Har du ikke benyttet deg av ergoterapeutenes reiseforsikring, bestilles denne enkelt på telefon 22 05 99 15 eller www.ergoterapeutene.org/forsikring.

Rehabshops Stimulite® sitteputer luftig, letthåndterlig, trykkfri

Besøk montern var på
Fagkongress Ergoterapeuten Trondheim
Nov 6-8

Prøv selv! Bestill produkt
demonstrasjon eller gratis
demo produkter nå!

Ring 48 50 32 97 eller
send en e-post til
julia@rehabshop.com

**Ekstra myk hæl- og malleol beskyttelse for deg
med smerter eller risiko for trykksår.**

Heelbooten er lett og behagelig å ha på, og passer
både i sengen og når du sitter opp. Den unike hæl
og fotavlastningsmaterialet med Stimulite honey-
comb bare er 3 cm tykke. Heelbooten kan brukes
døgnet rundt, og det er greit å ta noen trinn, om
nødvendig, som den er utstyrt med anti-skli
materiale under foten.

Nå i Norge og prisforhandlet med NAV.

GØRAN SJØDÉN'S REHABSHOP NORGE AS

Postboks 157 1378 Nebru

Tel: +47 48 50 32 97 www.rehabshop.as [Facebook.com/RehabshopNorge](https://www.facebook.com/RehabshopNorge)

Ergoterapeuters kompetanse ved førerkortvurdering etterspørres

I Helsedirektoratets veileder «Førerkort – veileder til helsekrav» (gjeldende fra 1. oktober 2016) henvises det til ergoterapeuters kompetanse på praktisk kjørevurdering og kartleggingsinstrumentet Performance Analysis of Driving (P- Drive).

Av Anita Engeset

Anita Engeset er seniorrådgiver i Norsk Ergoterapeutforbund.

Fram mot 2050 vil Norge få en betydelig økning av antall eldre, og det vil stille krav til effektive og treffsikre vurderinger av kjøreferdigheter for mange. Det er forskjellige grunner til at en må slutte å kjøre bil. I noen tilfeller innser personen selv at det er fornuftig å slutte. I andre tilfeller kan det være vanskelig å innse at en utgjør en sikkerhetsrisiko for seg selv og andre.

Etter Lov om helsepersonell paragraf 34 er det lege, psykolog eller optiker som skal melde fra til fylkesmannen dersom helsekravene for førerkort ikke er oppfylt. Fastleger ønsker å kunne henvise til andre instanser for å vurdere oppfyllelsen av helsekravene, jamfør Brækhus, Wyller & Engedal, 2010.

ERGOTERAPEUTER OG FØRERKORTVURDERING

Førerkortvurdering er et område hvor ergoterapeuter får brukt sin kompetanse om funksjonsvurdering og aktivitetsanalyse i relasjon til kognisjon. Bilkjøring er et dynamisk samspill mellom sjåfør, bilen, veien og trafikken, og som en konsekvens av dette kan ingen retningslinjer, prosedyrer eller skjemaer alene ivareta kompleksiteten, samhandlingen og vurderingene som danner grunnlag for konklusjonen som skal trekkes. Ergoterapeuter kan også gi kritisk

og avgjørende informasjon om menneskers ferdigheter og evner som kan kompensere og støtte videre bilkjøring og dermed bidra til å utvide eller opprettholde deres livskvalitet (www.aota.org).

En førerkortvurdering hos ergoterapeut kan bestå av både kognitive tester og praktisk kjøretest. Praktisk kjørevurdering bør gjøres av ergoterapeut og trafikk-lærer i samarbeid. Den foregår i bil med dobbelt pedalsett, med trafikk-lærer i forsetet og ergoterapeut i baksetet. Trafikk-lærer er ansvarlig for sikkerheten under vurderingen og for å gi instruksjoner på forhånd og underveis. Baldock (2008) hevder at ved at ergoterapeuter brukes i praktiske kjørevurderinger, vil sikkerheten bli betydelig forbedret, ved at ergoterapeutene kun observerer og skårer sjåførens ytelser svært detaljert, mens en trafikk-lærer ivaretar sikkerheten.

Ergoterapeuters kompetanse er et viktig bidrag ved tverrfaglig førerkortvurdering, både i kommune- og spesialisthelsetjeneste.

STYRKING AV ERGOTERAPEUTERS KOMPETANSE

Ergoterapeuter og førerkortvurdering er kunnskapsbaserte retningslinjer for kvalitetssikring av et viktig praksisfelt. De er utarbeidet av Ergoterapeutene og en bredt sammensatt arbeidsgruppe

av ergoterapeuter i 2014. Disse er nå under revidering etter at de nye helsekravene kom.

Referanser

Baldock, M.JR. (2008). Best Practice criteria in practical driving test of medically referred drivers. CASR Report Series. 2008;2008(CASR-013).

Førerkort – veileder til helsekrav (gjeldende fra 1. oktober 2016). Kognitiv svikt (§ 15 helsekrav til førerkort). Hentet 04.10.2017 fra: [https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/forerkortveilederen/seksjon?Titel=kognitiv-svikt-15-10655#kognitiv-svikt-\(helsekrav-til-førerkort\)](https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/forerkortveilederen/seksjon?Titel=kognitiv-svikt-15-10655#kognitiv-svikt-(helsekrav-til-førerkort))

Helsedirektoratet. Førerkortveilederen, Førerkort – veileder til helsekrav. (gjeldende fra 1. oktober 2016): <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/forerkortveilederen>

Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 34. Hentet 12.10.2016 fra: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64/KAPITTEL_6#§32
Norsk Ergoterapeutforbund. Ergote-

Foto: Colourbox

rapeuter og førerkortvurdering – kunnskapsbaserte retningslinjer. Hentet 12.10.2016 fra: <http://www.ergoterapeutene.org/Ergoterapeutene/Om-ergoterapi/Verktoey-og-redskap/Kunnskapsbaserte-retningslinjer/Foererkortvurdering>

Patomella, A.H., Tham, K., Johansson, K., Kottorp, A. (2010). P-drive on-road:

internal scale validity and reliability of an assessment of on-road driving performance in people with neurological disorders. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, (17) 86–93.

Selander, H., Lee, H.C., Johansson, K. & Falkmer, T. (2011). Older drivers: On road and off-road test results. *Accid Anal Prev* Jul;43(4):1348–1354.

Styrk din kompetanse innen et nytt og viktig område for ergoterapeuter – førerkortvurdering

For å styrke ergoterapeuters kompetanse på dette viktige praksisfeltet arrangerer ergoterapeutene kursene «Ergoterapeuter og førerkortvurdering» og «Praktisk kjørevurdering og P-Drive».

«Ergoterapeuter og førerkortvurdering» er et introduksjonskurs for ergoterapeuter som ønsker å bidra i tverrfaglige vurderinger av helsekrav for å kunne inneha førerkort. Kurset gir en introduksjon i emner som: aldring og sykdommers effekt på bilkjøring, medisinske krav og regelverket, ergoterapeutiske metoder og kognitive tester, samt demonstrasjon og praktisk øving med redskapene Nordic Stroke Driver Screening Assessment (NorSDSA) og Useful Field of View (UFOV). Faglig ansvarlig er Marit Sofie Oseland. Kurset er satt opp 19. og 20. februar 2018.

«Praktisk kjørevurdering og P-Drive» handler om hvordan en gjør praktiske kjørevurderinger, og bruk av Performance Analysis of Driving Ability (P-Drive), et observasjonsredskap for å vurdere kjøreferdigheter i praksis. P-Drive krever at man bruker en standardisert rute med gitte utfordrende trafikksituasjoner. Observasjonsredskapet er forsket på og funnet valid og reliabelt i forhold til personer med slag, demens og mild kognitiv funksjonsnedsettelse. Dette kurset kvalifiserer for å kunne benytte instrumentet og i etterkant av kurset kan man kalibrere seg. Faglig ansvarlige for kurset er Ann-Helen Patomella og Helena Selander, som har henholdsvis utviklet og forsket på instrumentet.

Du kan delta på begge kursene eller bare ett. Det anbefales at du tar introduksjonskurset først. Se annonse for kursene i bladet og i ergoterapeutenes kurskalender. Neste kurs arrangeres våren 2018.

Utnytt ditt individuelle medlemskap i WFOT

Alle medlemmer i Norsk Ergoterapeutforbund er medlemmer i Verdensforbundet for ergoterapeuter (WFOT). Medlemskapet er gratis og gir medlemmer fulle rettigheter. Du er dermed en del av et verdensomspennende nettverk av ergoterapeuter.

Gjenom WFOTs medlemssider får du tilgang til faglige dokumenter, internasjonal helse- og velferdspolitik og det fagfelle-vurderte tidsskriftet WFOT Bulletin.

TILGANG TIL MEDLEMSSIDENE

Følg denne oppskriften for å få tilgang til WFOTs medlemssider:

1. Access the WFOT website www.wfot.org.
2. Click on tab «Membership > Already a Member? > set up your account online» or click on <http://www.wfot.org/Membership/MemberRegistration.aspx> , or go to the «Homepage > Login >

Already a member? Register online».

3. Fill out the Membership Registration Form – their Membership No. is the same as their Member Organisations' Membership No.
4. Click on «Register».
5. Login (with your username and password you created) and it will take you to the Members' area site where you have access to the: Resource Centre, Job Opportunities, Research, Events, Banner, Advertisements.

Ved innlogging må medlemmene bruke samme navn som vi har i medlemsregisteret. Æ byttes ut med ae, ø med oe og å med aa.

Dersom du allerede er registrert, trenger du ikke å registrere deg på nytt. Vi sender oversikt over nye medlemmer ved hvert månedsskifte. Det kan derfor gå noen uker fra du har meldt deg inn til du får tilgang til medlemssidene.

BÄTTRE FOKUS & KONCENTRATION

MED TYNGDPRODUKTER FRÅN SOMNA

Somna är ett svenskt företag som utvecklar, tillverkar och distribuerar kognitiva hjälpmedel baserade på tyngd och tryck. Användaren upplever ett lugn och därmed en ökad känsla av trygghet, vilket dämpar bland annat ångest, motorisk och psykisk oro samt sömnsvårigheter. Somnas patenterade innovation Kedjetäcke® är avsedd för nattsömn och kompletteras med våra dagprodukter som exempelvis Kedjeväst®, Kedjefilt® och Somna®-krage.

Somna AB finns på plats på Fagkongressen i Ergoterapi 6–8 november i Trondheim.

SOMNA AB
info@somna.se | somna.se

somna

Følg landsmøtet på nett

Dersom du ikke skal delta på landsmøtet, har du likevel mulighet til å delta.

Landsmøtet blir overført på nett, og dersom du ønsker å dele et spørsmål, en betraktning eller et bilde, kan du benytte emneknaggen #ergolm17. Du kan også sende en e-post til post@ergoterapeutene.org.

Du finner lenken til overføringen på hjemmesiden.

Aktivitet og deltakelse for alle.
Bli medlem!

10 gode grunner til å bli medlem

ergoterapeutene

Les mer om hodemusen på www.daisy.no

GlassOuse
– hodemus med munnklikk

Styr musepeker med små hodebevegelser og klikk med munnen!

Enkel og elegant!

Daisy.no

Daisy AS,
Ultvetveien 21,
3512 Hønefoss,
Tlf: 417 84 500,
post@daisy.no

personlig
GPS
trygghetsalarm

Er du i kontakt med personer som liker å bevege seg ute, men har begynt å miste stedsansen?

Eller kanskje en som liker å gå tur alene, mens den som er hjemme er urolig for om alt er bra?

Personlig GPS har blitt et veldig nyttig hjelpemiddel. For noen også et alternativ for de som ikke får tradisjonell trygghetsalarm i kommunen.

Henvis gjerne til oss hvis noen er aktuelle. Vi har personlig service på telefon. Hvis du ønsker å få tilsendt et knippe informasjonsfoldere som kan gis ut til interessenter så sender du mail til: post@careto.no

Fra 2.490 i vår nettbutikk www.tryggereliv.no

Kan også bestilles på telefon 33 11 40 50, eller via e-post: post@careto.no

 careto

VI JUBILERER!
50 ÅR PÅ HJUL
MED PERMOBIL

Vi feirer 50 år og lanserer flere nye produkter

Gjennom 50 år har Permobil vært en av de ledende leverandører av elektriske rullestoler. Våre brukere er alltid i fokus og deres erfaringer hjelper oss i utviklingen av nye og innovative løsninger.

F5 Corpus VS

- Framhjulsdrevne rullestoler med ståfunksjon.

F5 Corpus VS

En allsidig elektrisk rullestol med mange funksjoner og muligheter - alt samlet i et lekkert og tidløst design. Den høye seteløfteren gir deg et utall av muligheter i hverdagen, både funksjonelt og sosialt. **Bruk seteløfteren når du vil rekke høyt plasserte gjenstander** eller når du ønsker å komme i øyehøyde med den du prater med.

F5 har også et **unikkt fjærsystem** som gir deg optimal komfort og topp kjøreopplevelse.

Fordelene med å stå er mange, det kan gi deg bl.a. bedret blodsirkulasjon, mindre spastisitet og forebygge kontrakturer. Den stående stillingen har også **psykososiale fordeler** som gir en positiv innvirkning i din hverdag.

permobil

Ergoterapi i hundre år

I mars 2017 var rundt 14 000 ergoterapeuter samlet i USA for å feire det amerikanske ergoterapeutforbundets hundreårsjubileum. Tenk det, ergoterapifaget er hundre år! Rundt åtti land har utdanninger som er internasjonalt godkjent av World Federation of Occupational Therapist (WFOT), og ergoterapeuter arbeider i dag over hele verden. Mye har skjedd i faget siden dets start. Vi vil i denne artikkelen presentere noe av fagets utvikling og samtidig gjøre noen betraktninger om framtiden. Vi bygger artikkelen på publisert kunnskap om ergoterapi og på egne erfaringer i faget gjennom mange år.

Av Nils Erik Ness og Sissel Horghagen

*Nils Erik Ness er
forbundsleder i Norsk
Ergoterapeutforbund.*

*Sissel Horghagen er
studieprogramleder
for ergoterapeutut-
danningen ved NTNU i
Trondheim.*

Vi må bare innse det: Vi er ikke lenger et ungt fag. Faget er voksent. Flere generasjoner har arbeidet som ergoterapeuter, og mennesker har gjennom hundre år nytt godt av ergoterapeuters kompetanse. Ergoterapeuter har i en årrekke utviklet profesjonen til å finne løsninger på hverdagslivsproblemer til personer i alle aldre med varierte diagnoser, livsomstendigheter og kulturer. Vi har kunnskap om å se personer i den konteksten de lever i, og hvordan de deltar og mestrer hverdagen. Ergoterapeuter er opptatt av ressurser og å sikre retten til aktivitet og deltakelse framfor diagnose eller problem.

Ergoterapi er både vitenskap og praksis. Gjennom disse hundre årene har vi utviklet modeller og teorier om aktivitet, og vi har kunnskapsbasert profesjonen. Fra å støtte oss på andre profesjoners kunnskap og forskning har vi utviklet vårt eget kunnskapsgrunnlag og vår egen vitenskap: aktivitetsvitenskap. Samtidig som vi har utarbeidet og tydeliggjort det som er særegent for ergoterapi, har vi ikke mistet troen og evnen til tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.

I USA ligger profesjonen ergoterapeut blant toppen på lister for de «beste» jobbene eller anbefalte utdanningene. Internasjonalt og i Norge er antall ergoterapeuter i kraftig vekst (tall fra SSB og WFOT). Ergoterapeutstillinger øker prosentvis mest i kommunene sammenlignet med andre helseprofesjoner (Helsedirektoratet 2017). I følge en studie ved Oxford Martin School regnes ergoterapeuter som et av yrkene som har minst sjanse for å bli erstattet med roboter. Dette skyldes de individuelle løsningene som ergoterapeuter tilbyr. Ergoterapi er en profesjon i vekst fordi det er behov for en yrkesgruppe som er kompetente på å tilrettelegge og muliggjøre for et aktivt liv for innbyggerne.

MILEPÆLER FOR NORSK ERGOTERAPI

Etter andre verdenskrig skulle landet bygges opp, og det mangelte arbeidskraft. Det var derfor behov for ergoterapeuter innen rehabilitering, særlig arbeidsrehabilitering, men også på tuberkulosesanatoriene, i psykiatrien, i arbeidet med eldre og med barn med utviklingshemming (Horhagen, 2008, Raastad et al.,

2013). I Norge startet den første utdanningen av ergoterapeuter (arbeidsterapeuter) i 1952 i Oslo, (Ness, 2002, Raastad et al., 2013). Med etableringen av ergoterapeututdanningen i Trondheim i 1974 ble utdanningen treårig (Viken, 2006). I 1990 fikk Tromsø ergoterapeututdanning, og deretter fulgte Bergen i 1993, Sandnes i 2001 og Gjøvik i 2013. I 2016 startet masterstudiet i ergoterapi ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA).

Norges Arbeidsterapeuters Landsforbund ble etablert i 1952 og ble medlem av verdensforbundet for ergoterapeuter (WFOT) i 1958 (Ness, 2002; Raastad et al., 2013). I 1975 ble yrkestittelen arbeidsterapeut erstattet med ergoterapeut, beskyttet av Lov om godkjenning av helsepersonell. Med denne loven fikk ergoterapeuter autorisasjon for å praktisere i Norge. I 1989 vedtok forbundet egne yrkesetiske retningslinjer, med siste reviderte utgave i 2017. Spesialistgodkjenning innen sju fagområder ble etablert i 1998. Siden 2014 har denne vært på masternivå. Første kompetansebeskrivelse av ergoterapi kom i 2011. I år publiseres en ny og revidert utgave, «Ergoterapeuters kjernekompetanse», i tett samarbeid mellom alle seks utdanningene og forbundet. Dette samarbeidet for å sikre felles forståelse av vår kjernekompetanse er en viktig milepæl (Norsk Ergoterapeutforbund, 2017).

Siden 50-tallet har norske ergoterapeuter deltatt i nordiske og internasjonale fag- og forskningskongresser i ergoterapi (Raastad et al., 2013). Norsk Ergoterapeutforbund har siden 1997 arrangert nasjonal fagkongress hvert fjerde år. Fagkongressen 2017 i Trondheim er den sjette i rekken.

Ergoterapeut lærer en skadet soldat å veve under første verdenskrig.

Foto: National Museum of Health and Medicine.

De første elevene ved skolen for arbeidsterapi: Bodil Egge, Ellinor Haneborg, Marit Brautli, Aase Marie Sollid, Kari Bjerkeseth, Helga Lie Meyer, Johanna Hovda, Ingeborg Graat, Elnar M. Landvik, Magnhild Mo, Ingrid Tønnesson og Anna-Lisa Martens.

Fagtidsskriftet Ergoterapeuten (Arbeidsterapeuten) har kommet ut siden 1958, og forskningstidsskriftet Scandinavian Journal of Occupational Therapy (SJOT) siden 1994 som et samarbeid med de nordiske ergoterapeutforbundene. Fagets etablering i Norge ble godt dokumentert av pionerene selv i en egen bok i 2013, «Pionerenes fortellinger» (Raastad et al., 2013). I 2015 vedtok

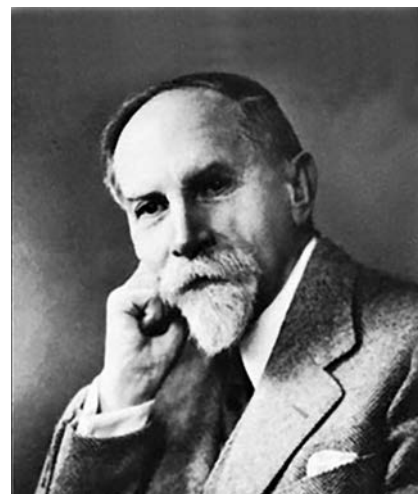
Stortinget å lovfeste ergoterapeut i kommunehelsetjenesten fra og med 2020, noe som ble fulgt opp og vedtatt i egen lovproposisjon i 2017.

ERGOTERAPIFAGETS START I NORD-AMERIKA

Men historien og faget begynte lenge før, i USA og Canada. Starten på ergoterapi var behovet for rehabilitering for skadde soldater

Fra dannelsesmøtet for det amerikanske ergoterapeutforbundet (AOTA) i 1917: Foran fra v.: Susan C. Johnson, George E. Barton, Eleanor Clarke Slagle. Bak fra v.: William R. Dunton, Isabel G. Newton, Thomas B. Kidner.

Psykiater Adolf Meyer så behov for en annen kunnskap enn den som fokuserte på kropp og sykdom

i første verdenskrig. De første ergoterapeutene arbeidet også innen psykiatri og ved tuberkulosesanatoriene (Kielhofner, 2009, Licht, 1967; Ness, 2002). Dette ga støtte til opprettelse av flere ergoterapeututdanninger i USA og Canada og dannelsen av det første ergoterapeutforbundet i 1917, «The National Society for the Promotion of Occupational Therapy». (Etter 1923 benevnt American Occupational Therapy Association).

De første pionerene i ergoterapi vektla det å være aktivt deltakende i hverdagslivet, og de så på aktivitet som en motiverende kraft til opptrening etter sykdom. De som dannet den første fagforeningen for ergoterapeuter, var blant andre sosialarbeideren Eleanor Clarke Slagle, psykiateren William Rush Dunton, de to arkitektene Thomas Kidner og George Barton, kunstneren Susan Johnson, sekretæren Isabel Newton og sykepleieren Susan Tracy (Licht, 1967). Slagle sto for øvrig i tett samarbeid med sosialfagets grunnlegger, Jane Addams. Flere av pionerene publiserte artikler

og lærebøker om ergoterapi, for eksempel Adolf Meyer (1922), William Rusch Dunton (1931) og Eleanor Clark Slagle (1922). Disse laget et grunnlag og beskrev prinsipper for systematisk bruk av aktivitet som mål og middel. De beskrev også fagets filosofiske fundament og prinsipper i behandling og rehabilitering, godt inspirert av moral treatment, pragmatismen og arts and crafts-bevegelsen (Licht, 1967; Ness 2002).

Vi mener at den tverrfaglige sammensettingen av pionerene illustrerer godt hvordan vi ser faget i dag med kunnskap om mennesket, aktivitetene og omgivelsene. Dannelsen av Norges Arbeidsterapeuters Landsforbund var, foruten av ergoterapeuter, også initiert av lærere, sykepleiere og barnehage-terapeuter (Raastad et al., 2013). Det synes som vi også i dag har bevart både evnen og viljen til tverrfaglig og tverretattlig samarbeid, noe vi særlig har promotert gjennom hverdagsrehabilitering.

FAGETS FASER

Aktivitetsparadigme

Gary Kielhofner (2009) beskri-

ver fagets historie i form av ulike paradigmer. Felles for pionerene var deres syn på aktivitet som et menneskelig behov og som et middel for gjenopptrening eller avledning fra sykdom. Kielhofner (2009) kaller denne perioden i begynnelsen av 1900-tallet for aktivitetsparadigmet.

Da faget oppsto, var det på mange måter en motreaksjon til biomedisinsk tenkning. Dette viser blant annet brev og publikasjoner fra psykiater Adolf Meyer. Det var behov for en annen kunnskap enn den som fokuserte på kropp og sykdom, og dermed et ønske om en annen yrkesgruppe enn legene og sykepleierne. Meyer (1922) var i særlig grad opptatt av det å finne balanse mellom aktiviteter i hverdagslivet:

«The whole of human organization has its shape in a kind of rhythms ... There are many rhythms which we must be attuned to: the larger rhythms of night and day, of sleep and waking hours, and finally the big four – work and play and rest and sleep, which our organism must be able to balance even

under difficulty. The only way to attain balance in all this is actual doing, actual practice, a program of wholesome living is the basis of wholesome feeling and thinking and fantasy and interests.» (Meyer, 1922)

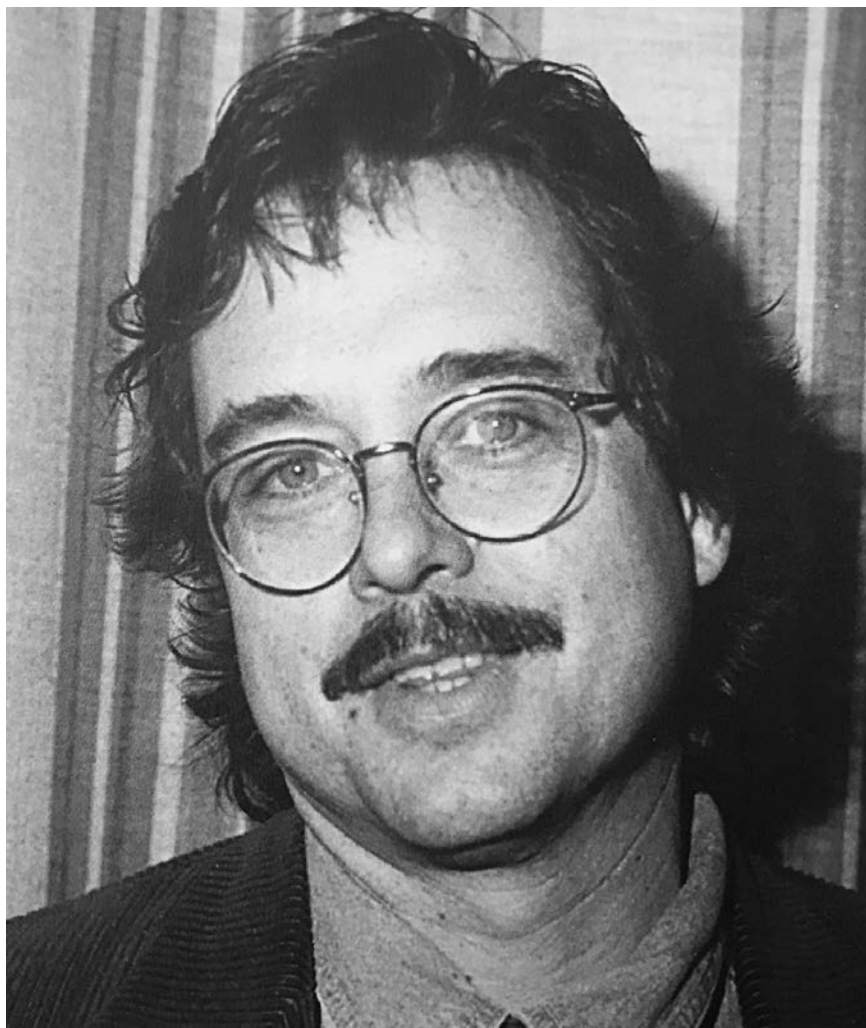
Pionerens gjennomtenkte funderinger og publikasjoner om menneskets aktivitet og deltakelse i samfunnet spredde seg rundt i verden – først til Storbritannia, deretter til andre land i Europa. Mange av disse idealene er gyldige også i dag. Men først måtte vi gjennom en fase med stor medisinsk påvirkning av ergoterapifaget, der det ble vanskelig å se sammenhengen mellom grunnleggenes idéer og kravet om medisinsk tenkning.

Mekanisk paradigme

Mosey (1971) ser kritisk på perioden 1942–1960. Bortsett fra ergoterapeuters involvering i rehabiliteringsbevegelsen etter andre verdenskrig er det ikke mye positiv omtale hun gir disse tiårene. Ergoterapeuter lånte teknikker og metoder fra andre faggrupper. Vektlegging gikk på teknikk framfor teori, og litteraturen beskrev «la-meg-fortelle-deg-om-mitt-opplegg» framfor systematisk teoriutvikling. Mosey (1971) skriver:

«It seems to me that...occupational therapists functioned as technicians, not as professional persons...we have uncritically accepted our close ties with medicine. We have used the concepts of pathology and symptoms and their disease category orientation as a point of departure for defining and organising our knowledge base.»

Kielhofner kaller denne perioden «det mekaniske paradigme» og

Gary Kielhofner presenterte en ny utgave av *Model of human occupation* under verdenskongressen for ergoterapi i 1994.

beskriver det som reduksjonistisk og medisinsk (2009). Underliggende her er at enhver menneskelig funksjon forstås bedre ved å undersøkes ved analyse, oppdeling og disseksjon. Fokuset ble flyttet fra aktivitetsutførelse til sykdom og kroppslige indre mekanismer, for eksempel nedsatt leddbevegelighet og muskelstyrke og intrapsyriske konflikter. Kunnskap om meningsfull aktivitet og kontekst i omgivelsene ble mindre viktig.

Sosialt paradigme

Fra og med 1980-tallet utviklet ergoterapeuter helhetlige teorier og modeller som viste samspill-

et mellom person, aktivitet og omgivelser på en annen måte enn i det mekaniske paradigmet. Verdensforbundet (WFOT) vedtok nye internasjonale standarder for ergoterapeututdanning som sikret at utdanningene skulle ha en klar aktivitetsprofil (Hocking & Ness, 2002). Senere ble også menneskerettighetsperspektivet inkludert som et krav for internasjonal godkjenning (Whiteford & Hocking, 2012; WFOT, 2016).

I 1989 ble aktivitetsvitenskap (occupational science) etablert som en vitenskapelig disiplin ved universitetet i Southern California (Yerxa, 1990; Clark et al., 1991). Aktivitetsvitenskap var en motre-

I 2004 fikk Norge første doktor i ergoterapi: Unni Sveen.

aksjon på det mekaniske paradigmet, der subjektive, sosiale og samfunnsmessige aspekter ved menneskelig aktivitet hadde vært ekskludert. Aktivitetsvitenskap er et faglig ståsted som bygger videre på pionerenes visjon om menneskelig aktivitet og deltakelse. Det har vært en utvikling innen aktivitetsvitenskap fra starten i 1989 og til i dag, fra et fokus på å utforske sammenhenger mellom aktivitet og helse (Wilcock, 1993) til å vektlegge personers rettigheter til aktivitet, inkludering og deltakelse (Whiteford & Hocking, 2012).

I dag er det doktorprogram og masterprogram i aktivitetsvitenskap ved flere universitet i verden, blant annet en mastermodul ved NTNU.

NÅTID

Når vi leser «Pionerenes fortellinger» (Raastad et al., 2013), får vi et inntrykk av at ergoterapeutpionerene i Norge hadde sterk tro på deltakelse og meningsfull aktivitet. De bygde videre på aktivitetsparadigmet, der aktiviteter systematisk ble brukt som middel i opptrening også i de somatiske og psykiatriske sykehusene.

Hva er det som karakteriserer ergoterapi i dag, i «det sosiale paradigmet»? Ergoterapeuter bidrar til løsninger når det oppstår et gap mellom en persons helse og hverdagens krav. Ergoterapeuter er eksperter på aktivitet og deltakelse og arbeider for at personer skal kunne mestre hverdagslivet og delta aktivt i samfunnet til tross for sykdom

eller skade eller hindringer i samfunnet. Vi arbeider for at alle skal kunne delta i lek, læring, arbeid og hverdagsliv for øvrig. Ergoterapeuter er først og fremst tilretteleggere som muliggjør et aktivt liv med tilhørighet til de rundt oss. Kunnskap og kompetanser om meningsfull aktivitet, deltakelse og hverdagsmestring er betegnelser som beskriver ergoterapi av i dag (Norsk Ergoterapeutforbund, 2017).

Ergoterapeuter bygger opp under motivasjon og muligheter, med utgangspunkt i den enkeltes forståelse av meningsfulle aktiviteter. Derfor stiller ergoterapeuter alltid først spørsmålene: Hva er viktige aktiviteter for deg nå? Hvordan vil du delta? Den ergoterapeutiske innsatsen retter seg

mot person, aktivitet og omgivelser eller en kombinasjon av disse. Vi arbeider med den enkelte innbyggers mestring og utføring av hverdagsaktiviteter gjennom trening og motivering, med å forenkle og tilrettelegge selve aktiviteten, og med tilpassing av omgivelser med veiledning, universell utforming, boligtilpassning og velferdsteknologi (Norsk Ergoterapeutforbund, 2017).

Ergoterapeuter har en bred og allsidig kompetanse som gjør at de ikke bare arbeider i helse-tjenestene, men også arbeider i mange ulike stillinger, tjenester og etater. De fleste ergoterapeuter arbeider innen kommunehelsetjenesten, spesielt med rehabilitering, habilitering og forebyggende arbeid. Dernest arbeider mange innen psykisk og somatisk spesialisthelsetjeneste og rehabilitering, samt i NAV innen hjelpemiddelsentraler og med arbeidsdeltakelse og tilrettelegging. De øvrige er ansatt blant annet ved boliger, miljøterapeutiske institusjoner, bedriftshelsetjenester og i barnehager og skoler. Det er nærmere 5000 ergoterapeuter i Norge. SSB har registrert at 4635 er i arbeid. Derav arbeider 2625 i norske kommuner.

Norsk Ergoterapeutforbund har de siste årene systematisk tatt utgangspunkt i de store helse- og velferdsutfordringene når vi har profilert ergoterapeuters innsats. I tillegg har vi valgt å vise problem-løsning og innovasjon der innbyggernes ressursutløsning med egen aktivitet og deltakelse bidrar til en bærekraftig helse- og velferdstjeneste. Dette er samtidig god samfunnsøkonomi. Ved å repetere det samme budskapet om og om igjen har vi nådd politiske beslutninger, og vi har fått anerkjennelse ved endelig å bli lovpålagt.

FRAMTID

Vi lever i en tid med stadige endringer. Utdanning av ergoterapeuter henger sammen med behovet i helse- og velferdstjenestene. Behovet for arbeidskraft etter siste verdenskrig ga støtet til den første arbeidsterapeututdanningen. I dag er det særlig samhandlingsreformen og NAV-reformen som presser fram behovet for ergoterapeuter. Innbyggere skal mestre arbeids- og hverdagslivet i sitt nærmiljø. Her ligger mulighetsrommet for ergoterapeuter.

Det er stort sett politisk enighet om de store helse- og velferdsutfordringene i Norge: demografifloken med større andel eldre i forhold til yrkesaktive, flere med psykisk uhelse, rusavhengighet og muskel-skjelettplager. I tillegg har vi store grupper som har kreft, diabetes, fedme-problem, hjerte- og karlidelser samt medfødte funksjonsnedsettelse. Til sammen gir dette store ulikheter i helse og velferd i befolkningen, spesielt forsterket av at mange faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Som ergoterapeuter må vi arbeide sammen med andre for å skape et mangfoldig samfunn der alle opplever tilhørighet og inkludering.

Vi kan framover få helt andre utfordringer som vi ikke ser tydelig i dag, for eksempel økt migrasjon og nye sykdomsbilder på grunn av klimaendringer, økonomiske nedgangstider, nød eller krig. Kjernen i ergoterapi vil likevel stå fast: sikring av meningsfull aktivitet og samfunnsdeltakelse ved samarbeid med den det gjelder, og tilrettelegging av omgivel-sene. Det vil bli utfordringer nok for ergoterapeuter med å sikre aktivitet og deltakelse for både barn, unge og gamle.

Ergoterapeuter arbeider ofte

alene eller med få andre ergoterapeuter. Det krever mot til formidling av faget. Her har vi god grunn til å være stolte av våre kollegaer, som gjør en kjempeinnsats med å være i front med nytenkning. Norske ergoterapeuter endrer helse- og velferdstjenesten ved å være pådrivere for implementering av hverdagsrehabilitering, velferdsteknologi og tilrettelegging for arbeidsdeltakelse.

I økende grad kreves forskningsdokumentasjon for å argumentere for ergoterapi overfor beslutningstakere. Vi melder stolt at en stor andel av ergoterapeutene har videre- og mastergradutdanninger, 32 ergoterapeuter har doktorgrad, og stadig flere får professorkompetanse. Flere ergoterapeuter med forskerkompetanse er på vei. Det er et stort behov for å dokumentere effekt av ergoterapi, og spesielt den samfunnsøkonomiske gevinsten ved at ergoterapi lønner seg. Vi lar dette være en utfordring for våre forskere.

Gratulerer med 100-årsdagen! Vær fortsatt modig! Ved å fremme alles rett til meningsfull aktivitet og deltakelse viser vi god ergoterapi.

Referanser

- AOTA (2017). <https://www.aota.org>
Clark, F. A., Parham, D., Carlson, M. E., Frank, G., Jackson, J., Pierce, D., ... & Zemke, R. (1991). Occupational science: Academic innovation in the service of occupational therapy's future. *American Journal of Occupational Therapy*, 45(4), 300-310.
Dunton Jr, W. R. (1931). Occupational Therapy 1. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*, 10(2), 113-121.
Helsedirektoratet (2017) Samdata kom-

Ved å fremme alles rett til meningsfull aktivitet og deltakelse viser vi god ergoterapi.

- mune IS-2575, Helsedirektoratet v/ Trykksaksekspedisjonen.
- Hocking, C., & Ness, N. E. (2002). Introduction to the Revised Minimum Standards for the Education of Occupational Therapists—2002. *World Federation of Occupational Therapists Bulletin*, 46(1), 30–33.
- Horghagen, S., Josephsson, S., & Alsaker, S. (2007). The use of craft activities as an occupational therapy treatment modality in Norway during 1952–1960. *Occupational therapy international*, 14(1), 42–56.
- Kielhofner, G. (2009). *Conceptual foundations of occupational therapy practice*. Philadelphia: FA Davis.
- Licht, S. (1967). The founding and founders of the American Occupational Therapy Association. *The American journal of occupational therapy: official publication of the American Occupational Therapy Association*, 21(5), 269.
- Meyer, A. (1922). The philosophy of occupation therapy. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*, 1(1), 1–10.
- Mosey, A. C. (1971). Involvement in the rehabilitation movement 1942–1960. *The American journal of occupational therapy: official publication of the American Occupational Therapy Association*, 25(5), 234.
- Ness, N.E. (2002). Ergoterapifagets aktivitetsperspektiv. Oslo. *Ergoterapeuten* 45(10), Hefte.
- Ness, N.E. (2016) Hverdagsmestring. Oslo. *Ergoterapeuten* 59(1), 32–37.
- Norsk Ergoterapeutforbund (2017) Ergoterapeuters kjernekompetanse, Oslo.
- Norsk Ergoterapeutforbund (i trykk).
- Raastad, A., Westborg, T., Hopen, L., Gaustad Styrmo, G., & Borg Johannessen A. (2013). *Pionerenes fortellinger – da ergoterapifaget var nytt i Norge*. Oslo: Kolofon forlag.
- Slagle, E. C. (1922). Training aides for mental patients. *American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation*, 1(1), 11–18.
- Tuntland, H., & Ness, N. E. (red.) (2014). *Hverdagsrehabilitering*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Viken, L. (2006). Historikk. Ergoterapihøgskolen i Trondheim 1974–1989 I (red.: Horghagen, Jakobsen & Ness) *Aktivitetsperspektiv på dugnad, deltakelse og dagligliv*. Trondheim: Tapir akademiske forlag.
- Whiteford, G. E., & Hocking, C. (red.). (2012). *Occupational science: Society, inclusion, participation*. Oxford: John Wiley & Sons.
- World Federation of Occupational Therapists (WFOT) (2016). The Minimum Standards for the Education of Occupational Therapists, Revised, WFOT.
- World Health Organization (2001). *International Classification of Functioning, Disability and Health: ICF*. World Health Organization.
- Wilcock, A. (1993). A theory of the human need for occupation. *Journal of Occupational Science*, 1(1), 17–24.
- Yerxa, E. J. (1990). An introduction to occupational science, a foundation for occupational therapy in the 21st century. *Occupational therapy in health care*, 6(4), 1–17.

Vi kan ikke forhindre at ulykken skjer

Men om den gjør det, skal du være trygg på at du får hjelpen du trenger.

Ergoterapeutenes forsikringskontor har forhandlet frem noen av de beste avtalene på alle typer forsikringer i markedet. Du får svært gode vilkår til en rimelig pris. Hos oss er det penger å spare! Vi gir deg personlig service og nøytral rådgivning – hele veien.

- **SPAR PENGER**
- **HJELP VED SKADE**
- **PERSONLIG SERVICE**
- **NØYTRALE RÅD**
- **VI FORHANDLER FOR DEG**
- **DU STÅR IKKE ALENE**

Det lønner seg å være medlem!

Job satisfaction, interest and control among Norwegian occupational therapists

Av Thea Moos Opseth, Tove Carstensen og Tore Bonsaksen

Thea Moos Opseth is an occupational therapist and an employee at Fontenehuset Oslo Øst, Oslo.

Tove Carstensen is Assistant Professor at Department of Neuromedicine and Movement Science, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim.

Tore Bonsaksen is Professor at Department of Occupational Therapy, Prosthetics and Orthotics, Faculty of Health Sciences, Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, Oslo; and Professor II at Faculty of Health Studies, VID Specialized University, Sandnes.

Corresponding author: Tore Bonsaksen. Email: tore.bonsaksen@hioa.no

There are no conflicts of interest related to this article.

Manuset ble mottatt 8.12.16 og godkjent 19.05.17.

JOB SATISFACTION, INTEREST AND CONTROL AMONG NORWEGIAN OCCUPATIONAL THERAPISTS

Abstract

Background: In recent years, job satisfaction has become an area of interest within the health professions. Norwegian research on job satisfaction has mainly focused on physicians and nurses, and relatively little research has specifically targeted job satisfaction among occupational therapists internationally.

Aim: The study aimed to explore factors associated with job satisfaction, interest and control among Norwegian occupational therapists, and to compare occupational therapists in two geographical areas with regard to these variables.

Methods: One hundred and eight occupational therapists from Trondheim (n = 61) and Oslo (n = 47) participated in this cross-sectional study. Data were collected by self-report questionnaires concerned with job satisfaction, interest and control, in addition to sociodemographic variables. Data were analyzed with independent t-tests, Chi-square tests, and regression analysis.

Results: Overall, the participants reported high levels of job satisfaction, interest and control. Having more years of higher education and reporting more work-related interest were independently associated with a higher level of job satisfaction.

Conclusion: The study suggests that occupational therapists' job satisfaction can be enhanced by increasing their interest in the job, and by furthering their education.

Keywords: control, further education, higher education, interest, job satisfaction

INTRODUCTION

Since the beginning of the 20th century, research into what constitutes a good work environment has been of interest. Building particularly on the historical account by Kaufmann and Kaufmann (2003), research on work environments originated from organization theory asking how one could improve productivity. Implicitly, thus, the importance of improving job satisfaction and the work environment was primarily a matter of what was functional for the organization or company, and not as much what was beneficial for the workers. Frederick Taylor, the inventor of «Scientific management», created a system aimed at discovering means of control to improve efficiency and productivity in organizations. It relied on two basic principles: problem solving aimed at rationalizing the work process, and improving worker motivation. The latter was attempted by paying salaries according to individual productivity (Kaufmann & Kaufmann, 2003).

Gradually, the understanding of work environments and job satisfaction became more oriented towards the importance of social relationships (Kaufmann & Kaufmann, 2003; Moore, Cruickshank, & Haas, 2006). The Hawthorne study conducted between 1927 and 1932 in Chicago eventually led the researchers to conclude that psychological factors, especially those connected to social relationships at the workplace, were important for the employees' motivation. With the results of this benchmarking study, a more social approach to understanding work environments and workers' motivation and performance was instigated (Kaufmann

& Kaufmann, 2003). Accordingly, research methodology also shifted from manipulating physical aspects of the work environment to interviewing workers about their job satisfaction and attitudes towards their work (Moore et al., 2006).

Recent research on work environments appears to have a dual perspective: embracing the focus on individual job satisfaction, while also attempting to ensure and improve productivity. In keeping with the organizational perspective, job satisfaction is important because people who are satisfied in their work are more likely to stay in their career and less likely to change jobs. As a result, job satisfaction among individuals is beneficial to the organization, and not just to the individual employee (Faragher, Cass, & Cooper, 2005). Taking the individual perspective, Kaufmann and Kaufmann (2003) suggested that the worker's level of job satisfaction depends on his or her perception of having values and needs met through the job. Conversely, when needs are not met within the workplace, the resulting low job satisfaction may negatively affect workers' health. In support of this idea, a British systematic review and meta-analysis, including 485 original studies with more than 267 000 individuals, concluded that low job satisfaction was strongly associated with burnout, low self-esteem, depression and anxiety (Faragher et al., 2005).

In recent years, job satisfaction has also become an issue of debate within the health professions. So far, research from within Norwegian contexts has mainly focused on physicians and nurses. A survey from 2008, including

1000 physicians as participants, showed that this group had a high level of job satisfaction, and that satisfaction increased with age (Nylenna & Aasland, 2010). A smaller, but more recently conducted study of job satisfaction among 79 physical therapists working in hospitals similarly showed a high level of job satisfaction among the participants (Stømner, 2013).

Relatively little research has specifically targeted job satisfaction among occupational therapists, and the available literature is ageing and focused on contexts other than Norway. In Australia, Meade and co-workers (2005) compared the level of job satisfaction between men and women in a sample of occupational therapists matched for geographical location and year of graduation. Both male and female therapists were very satisfied with their jobs across four aspects (work on the job, supervision, co-workers, and the job in general), but female therapists were significantly more dissatisfied with regard to opportunities for promotion. Another study using data from 400 American occupational therapists found that the participants held moderately positive attitudes towards their jobs and their autonomy at work (Davis & Bordieri, 1988). Their feelings of achievement, interpersonal relationships with coworkers, and the nature of the work itself were factors that improved job satisfaction. In another study of 413 American occupational therapists and physiotherapists, Akroyd and co-workers (1994) found that being interested in the work, or finding it rewarding, was the single most significant predictor for job satisfaction. Interest and reward were

rated as more important than autonomy, salary, relationships with co-workers, supervision, and general work conditions.

This focus on interest in and personal reward from the work, as opposed to autonomy or control in it, was in contrast to the findings from a study of 25 occupational therapists in Northern Ireland (Jenkins, 1991). In this study, involvement in decision-making was found to be extremely important for maintaining the participants' job satisfaction.

In line with the larger study by Meade and co-workers (2005), a more recent qualitative inquiry among occupational therapists in Australia found that the participants had a high level of job satisfaction, and that they were pleased with their chosen career (Moore et al., 2006). Autonomy was one of the factors of importance for their job satisfaction. Closer to the Norwegian context, Eklund and Hallberg (2000) conducted a study of factors influencing job satisfaction among Swedish occupational therapists working in psychiatric care. They found that older occupational therapists who had more years of experience within the profession had higher job satisfaction. They found no significant associations between further education and job satisfaction.

Research on job satisfaction within the health professions is important because it involves so many persons, both directly and indirectly, and because a welfare society like the one in Norway depends on a health services workforce that stays and finds opportunities for personal rewards and development within the system. Studies from Norway have so far found high levels of

job satisfaction among physicians and nurses. To date, there seems to be no research literature about job satisfaction among occupational therapists in Norway.

The few examples taken from the international literature, however, suggest moderate to high levels of job satisfaction in this group. In addition, studies seem to have come to different conclusions about the factors of importance for job satisfaction, be it interest and feelings of personal reward, or rather a sense of control and autonomy in the job situation. The inferences drawn from the few and rather aged studies from diverse geographical and cultural contexts must be considered preliminary. The present study appears to be the first study to address job satisfaction and associated factors among occupational therapists in Norway.

AIM OF THE STUDY

The study aims to explore factors associated with job satisfaction, interest, and control among Norwegian occupational therapists. We also aimed to examine how the work-related variables were intrinsically related, and to compare occupational therapists in two geographical areas with regard to these work-related variables.

Method

DESIGN, SAMPLE AND DATA COLLECTION

We used a cross-sectional design and the data were collected in the autumn of 2015. The sample of occupational therapists were based in the Oslo and Trondheim areas. The recruitment procedure was one of convenience, due to a shortage of time and resour-

ces. Thus, we recruited at arenas where the participants were likely to be accessible, mainly at professional meetings in the nearby hospitals and municipalities.

Participants were also recruited among therapists who had taken on the role of fieldwork supervisor for students at the regional universities. The data were collected by self-report questionnaires.

VARIABLES

Work-related variables

Given that this study was conducted in the context of a larger project involving a lengthy questionnaire to be completed, we decided to assess the participants' work situation as briefly as possible.

Thus, three single-item variables were developed for this study, concerning job satisfaction, interest, and control, and they are the focus of this article. Job satisfaction was assessed with the question: «In general, how satisfied are you with your job and your job assignments?» Response alternatives were:

- very unsatisfied (1)
- unsatisfied (2)
- about average (3)
- satisfied (4)
- very satisfied (5)

Work-related interest was assessed with the question: «In general, how interested are you in your job and your job assignments?»

Response alternatives were:

- completely uninterested (1)
- a little interested (2)
- about average (3)
- interested (4)
- very interested (5)

Work-related control was assessed with the question: «In general,

to what degree are you in control of your situation at work?» Response alternatives were:

- almost none (1)
- to a little degree (2)
- about average (3)
- to a large degree (4)
- almost completely (5)

The participants were not given any supplementary instructions concerning the interpretation of these questions.

Sociodemographic variables

This information included:

- age in years
- sex (1 = male, 2 = female)
- years of higher education
- years since graduating as occupational therapist
- geographical location (1 = Trondheim area, 2 = Oslo area)
- field of practice (1 = somatic health, 2 = mental health, alone or in combination with somatic health, or other)

DATA ANALYSIS

Prior to analysis, 10 percent of the dataset was checked against the questionnaires for correctness. No error was detected. One hundred and thirteen persons gave their consent to participate in the study and completed the questionnaires. For this study, five therapists (4.4 percent) were excluded from the sample due to missing responses on one or more variables, leaving a sample of 108 therapists.

The IBM SPSS software was used in the statistical analyses (IBM Corporation, 2016). Descriptive analyses using means (M) and standard deviations (SD) were performed, and the subsample from the Oslo and Trondheim areas were compared using

Chi-square tests and independent t -tests. These are the appropriate analytic procedures by which to assess group differences on categorical and continuous variables, respectively (Field, 2005). Bivariate analyses were performed using Pearson's correlation coefficient r . Then, three linear hierarchical regression analyses were performed, consecutively using job satisfaction, work-related interest, and work-related control as dependent variables. For each of these regressions, the independent variables were included in three blocks:

- 1) age and sex,
- 2) years of experience as occupational therapist and years of higher education, and
- 3) geographical area and field of practice.

A fourth regression analysis was performed to examine whether work-related interest and control were independently associated with job satisfaction, when controlling for the same variables. Therefore, in this analysis, the dependent variable was job satisfaction, and the independent variables were included in four blocks:

- 1) age and sex,
- 2) years of experience as occupational therapist and years of higher education,
- 3) geographical area and field of practice, and
- 4) work-related interest and control.

The level of statistical significance was set at $p < 0.05$, and effect sizes were reported as standardized β weights.

ETHICS

The study was conducted according to ethical guidelines for rese-

arch (World Medical Association, 2008). The researchers informed the participants appropriately about the aims and procedures of the study, and all participants provided a written consent form. The participant information emphasized that the collected data would be analyzed at an aggregated group level.

In addition, it was emphasized that participation in the study was optional. No benefits were related to individuals' participation, and conversely, no disadvantages were related to non-participation. The therapists completed the questionnaires at a time and a place of their own choosing. The study received approval from the Norwegian Data Protection Official for Research (project number 43954).

Results

Sample characteristics

The sample characteristics are provided in Table 1. One hundred and eight therapists were included in the study, and the larger proportion ($n = 61$, 56.5 percent) of the sample practiced in the Trondheim area compared to the smaller proportion who practiced in the Oslo area ($n = 47$, 43.5 percent).

The participants were 11 (10.2 percent) men and 97 (89.8 percent) women, with a mean age of 40.8 years ($SD = 10.8$ years). Overall, the participants reported high levels of job satisfaction ($M = 4.50$, $SD = 0.58$), interest ($M = 4.35$, $SD = 0.59$), and control ($M = 3.92$, $SD = 0.61$). The participants based in Trondheim were, at the group level, older than the participants in Oslo, and they had more experience. The participants based in Oslo reported to be more interested in their

job and their work assignments, compared to their counterparts in Trondheim. Otherwise, no statistically significant differences were detected.

FACTORS ASSOCIATED WITH JOB SATISFACTION, INTEREST AND CONTROL

Table 2 shows the results from the bivariate correlation analysis. More years of higher education showed a statistically significant association with higher levels of job satisfaction. In addition, echoing the analysis shown in Table 1, the participants from the Oslo area reported more work-related interest than their counterparts from the Trondheim area.

The three variables concerning work perceptions were also intrinsically related. Higher job satisfaction was associated with more interest ($r = 0.61$, $p < 0.001$) and with more control ($r = 0.36$, $p < 0.001$), and more interest was associated with more control ($r = 0.47$, $p < 0.001$).

Table 3 shows the controlled associations between the independent variables and the three work-related perceptions. In general, the models had little explanatory power, i.e., they explained about 10 percent of the variance in job satisfaction and interest, whereas only 2.9 percent of the variance in control was explained by the same set of variables. Controlling for all variables, having more years of higher education was independently associated with higher levels of job satisfaction.

Table 4 shows results from the fourth regression analysis, where also work-related interest and control were examined as potential predictors of job satisfaction controlling for the same set of

	All (n = 108)	Oslo (n = 47, 43.5 %)	Trondheim (n = 61, 56.5 %)	
Variables	M (SD)	M (SD)	M (SD)	p
Years of age	40.8 (10.8)	37.5 (10.3)	43.4 (10.5)	< 0.01
Years of higher education	4.7 (1.5)	4.9 (1.7)	4.5 (1.4)	0.27
Years of experience	14.1 (9.8)	11.6 (8.7)	16.0 (10.2)	0.02
Sex	n (%)	n (%)	n (%)	
Male	11 (10.2)	4 (8.5)	7 (11.5)	0.61
Female	97 (89.8)	43 (91.5)	54 (88.5)	
Field of practice	n (%)	n (%)	n (%)	
Somatic health	51 (47.2)	24 (51.1)	27 (44.3)	0.07
Mental health	32 (29.6)	17 (36.2)	15 (24.6)	
Combined somatic /mental health	25 (23.1)	6 (12.8)	19 (31.1)	
Work-related variables	M (SD)	M (SD)	M (SD)	
Job satisfaction	4.50 (0.58)	4.50 (0.60)	4.51 (0.57)	0.94
Interest	4.35 (0.59)	4.48 (0.56)	4.25 (0.60)	0.04
Control	3.92 (0.61)	4.01 (0.61)	3.85 (0.60)	0.18

Table 1. Sample characteristics (n = 108).

Note. Higher scores on the work-related variables indicate higher levels of job satisfaction, interest, and control, respectively. Statistical tests are Chi-square tests (for categorical variables) and independent t-tests (for continuous variables).

Variables	Job satisfaction	Interest	Control
Age	0.04	-0.09	0.04
Sex	-0.08	0.04	-0.04
Years of experience	-0.02	-0.12	-0.05
Years of higher education	0.27**	0.19	0.09
Practice field	0.17	0.13	0.05
Geographical area	-0.01	0.20*	0.13

Table 2. Bivariate associations with job satisfaction, interest, and control in the sample (n = 108)

Note. Table content is Pearson's correlation coefficient r , showing the variables' bivariate association with job satisfaction, interest, and control. Sex is coded male = 1, female = 2. Practice field is coded somatic health = 1, mental health and combined somatic/mental health = 2. Geographical area is coded 1 = Trondheim area, 2 = Oslo area * $p < 0.05$ ** $p < 0.01$

variables. This model explained 44.3 percent of the variance in job satisfaction with the last block (consisting of work-related interest and control) accounting for 33.5 percent of the variance in job satisfaction. Controlling for

all variables, having more years of higher education and reporting more interest in work were independently associated with higher levels of job satisfaction. Figure 1 (Page 50) illustrates the final predictive model of job satisfaction.

Variables	Job satisfaction	Interest	Control
Age	0.07	0.01	0.00
Sex	-0.07	0.06	-0.05
Explained variance	0.8 %	1.0 %	0.3 %
Years of experience	-0.10	-0.10	-0.02
Years of higher education	0.28 **	0.17	0.09
R² change	8.5 % *	4.7 %	1.1 %
Explained variance	9.2 % *	5.7 %	1.5 %
Geographical area	-0.03	0.17	0.12
Practice field	0.13	0.15	0.04
R² change	1.5 %	4.0 %	1.4 %
Explained variance	10.7 %	9.7 %	2.9 %

Table 3. Hierarchical linear regression analyses showing direct associations with job satisfaction, interest, and control in the sample (n = 108).

Note. Table content is standardized β weights, showing the independent variables' association with the dependent variables while controlling for all variables in the model. Sex is coded male = 1, female = 2. Geographical area is coded 1 = Trondheim area, 2 = Oslo area. Practice field is coded somatic health = 1, mental health and combined somatic/mental health = 2. * $p < 0.05$ ** $p < 0.01$

Variables	Job satisfaction
Age	0.06
Sex	-0.10
Explained variance	0.8 %
Years of experience	-0.04
Years of higher education	0.18 *
R² change	8.5 % *
Explained variance	9.2 % *
Geographical area	-0.13
Practice field	0.05
R² change	1.5 %
Explained variance	10.7 %
Interest	0.56**
Control	0.09
R² change	33.5 % **
Explained variance	44.3 % **

Table 4. Hierarchical linear regression analysis showing direct associations with job satisfaction in the sample (n = 108).

Note. Table content is standardized β weights, showing the independent variables' association with job satisfaction while controlling for all variables in the model. Sex is coded male = 1, female = 2. Geographical area is coded 1 = Trondheim area, 2 = Oslo area. Practice field is coded somatic health = 1, mental health and combined somatic/mental health = 2.

* $p < 0.05$

** $p < 0.01$

Discussion

The aim of the study was to explore factors associated with job satisfaction, interest, and control among Norwegian occupational therapists. We also aimed to examine how the work-related variables were intrinsically related.

We found that having more years of higher education was significantly associated with higher levels of job satisfaction. Job satisfaction, interest and control showed bivariate intrinsic relationships:

A higher level of job satisfaction was associated with more interest and with more control, and more interest was associated with more control. Having more years of education and reporting more interest were independently associated with higher levels of job satisfaction.

None of the independent variables included in the multivariate analysis were significantly associated with control (Table 3), and the variables included in the analysis explained only 2.9 percent of its variance. When using control as an independent variable for explaining job satisfaction, control did not show a significant association with job satisfaction (Table 4). In agreement with Karasek and Theorell's (1990) theory, low control has been connected to work-related stress. As evidenced from reviews (Kelloway & Day, 2005) and studies of mixed groups of workers (Day & Jreige, 2002) and of occupational therapists (Wressle & Samuelsson, 2014), stress is induced when there is imbalance between high job demands, inadequate social support and low personal control over work tasks and their pacing. Scanlan and Still (2013) found that low levels of job control was associated with turnover intention and disengagement with the job, and Faragher and co-workers (2005) concluded that control is one important determinant of job satisfaction. We did not find any association between high levels of work-related control and job satisfaction, which may be due to the small variation shown for the control variable – there was much agreement among the participants that they felt much in control over their work situation. Alternatively, or in addition,

Figure 1. A model of factors associated with job satisfaction in the sample.

the participants may not value personal control over their work situation so much. If so, the level of control may be less relevant for how they experience job satisfaction.

In the initial bivariate analysis, working in Oslo (as opposed to working in Trondheim) was associated with having higher levels of interest in the job and the job assignments (Table 2). In the multivariate analysis, however, this association became weaker and was no longer statistically significant (Table 3). Given that the participants from Oslo were younger and had fewer years of experience than the participants from Trondheim had (Table 1), it is interesting to speculate whether these factors could contribute to explain this result. Theoretically, if practicing occupational therapy is considered stressful and otherwise demanding, then it makes sense that those who have experienced such working conditions across a longer time span would be most inclined to decrease their interest in the job. In the context of a survey on assessment practices among Norwegian occupational therapists (Horghagen et al., 2015), many participants

did describe having a high workload, which may indicate a low level of work-related control. In Sweden, Wressle and Samuelsson (2014) found that work-related stress among Swedish occupational therapists was associated with a lack of resources and a high workload. In support of this reasoning is also Scanlan and Still's (2013) research into job satisfaction, burnout, and turnover intentions in occupational therapists working in mental health. In their study, a high workload was reported to be one of the most common negative aspects of the occupational therapists' work. However, it should be noted that a high workload may be preferred, perhaps in particular among energetic and ambitious occupational therapists. What may give cause for worry is perhaps not the workload itself, but a workload that is beyond personal control.

However, explaining lower interest with reference to possibly higher stress levels accumulated over time among the older participants from Trondheim appears to contradict previous research conducted with occupational therapists in psychiatric care in

Sweden. To the contrary, Eklund and Hallberg (2000) reported that higher age and more years of experience in the profession was associated with higher job satisfaction among the participants. Job satisfaction associated with higher age has also been found in a survey among Norwegian physicians, where it was reported that job satisfaction among the physicians was high, and increased with age (Nylenna & Aasland, 2010). The present study is relatively small-scale, with few independent variables included in the analysis, and the regression model explained only a modest amount of the variance in work-related interest. Considering this fact, in combination with few relevant research results with which we can compare, we need to stay inconclusive in the matter of which factors can contribute to explaining work interest among occupational therapists in Norway.

Job satisfaction can be viewed as one of the «soft aspects» of work, as opposed to the physical aspects of the work environment. Job satisfaction may rely on having good relationships with colleagues and managers, being able to engage in personally interesting and developing work, and working in accordance with skills and capacities – all of which are encompassed by the «Healthy Workplace» concept, as introduced by Kelloway and Day (2005). As a result, job satisfaction is strongly linked to psychosocial factors. When controlling for all variables in the multivariate analysis, we found that having more years of higher education and reporting more interest in the job were independently associated with higher levels of job satisfaction.

faction. The final model explained a large proportion (44.3 percent) of the variance in job satisfaction. Thus, our findings are in line with research findings emphasizing the role of personal interest (Akroyd et al., 1994; Davis & Bordieri, 1988; Scanlan & Still, 2013), but appear to be in contrast to research rather emphasizing the role of autonomy and control as a route to job satisfaction (Jenkins, 1991; Moore et al., 2006). In light of the evidence connecting employee job satisfaction with good leadership in the workplace (Kuoppala, Lamminpää, Liira, & Vaino, 2008), this also suggests that good leadership may encompass motivational work to enhance interest among employees.

A previous survey of 1286 Norwegian occupational therapists' clinical assessment routines found that 56.2 percent of the participants had further education in addition to their basic occupational therapy education (Hagby et al., 2014). In spite of Eklund and Hallberg's (2000) results, where no statistically significant associations between more years of further education and job satisfaction were found, a reciprocal relationship appears logical: higher job satisfaction and interest in the job may lead to higher motivation for further education, while further education in turn may lead to increased job satisfaction and interest. In line with the results of Vax and coworkers (2012), one could also claim that obtaining further education may make the occupational therapist feel more secure in his or her work performance. In turn, feeling more secure about one's own job performance may lead to higher levels of satisfaction with it.

STRENGTHS AND LIMITATIONS

The study appears to be the first to address job satisfaction and its associated factors among Norwegian occupational therapists, and this makes the study unique in the field of Norwegian occupational therapy. However, the results are based on a relatively small sample, recruited by convenience, and on crude not yet validated one-item measures of job satisfaction, control and interest. These questions were stated in the Norwegian language. Thus, when comparing our results to the international studies, the comparisons may be limited by different interpretations of the questions and the concepts they purport to assess. These are limitations of the study. In addition, few independent variables were employed in the multivariate analysis, and overall, the regression models accounted for small portions of the variance in the outcome measures. Future studies may include larger samples, specifically considering the need to explore job satisfaction, control, and interest among occupational therapists working within different areas. Based on sound theoretical reasoning, more independent variables should be included in multivariate analyses in order to be able to explain more of the variance in the outcomes, and validated outcome measures should preferably be used in such studies.

CONCLUSION

This study aimed to explore factors associated with job satisfaction, interest and control among Norwegian occupational therapists. Overall, the participants reported high levels of job satisfaction, interest and control. Having more years of higher edu-

cation and having more work-related interest were significantly associated with higher levels of job satisfaction. This may suggest that job satisfaction among occupational therapists can be promoted by increasing their interest in the job, and by furthering their education. However, given the exploratory nature of this small-scale study, more research should be directed towards what factors can contribute to explaining job satisfaction among occupational therapists.

Reference list

-
- Akroyd, D., Wilson, S., Painter, J., & Figuers, C. (1994). Intrinsic and extrinsic predictors of work satisfaction in ambulatory care and hospital settings. *Journal of Allied Health*, 23(3), 155-164.
- Davis, G. L., & Bordieri, J. E. (1988). Perceived autonomy and job satisfaction in occupational therapists. *American Journal of Occupational Therapy*, 42(9), 591-595.
- Day, A. L., & Jreige, S. (2002). Using Type A behavior pattern to explain the relationship between job stressors and psychosocial outcomes. *Journal of Occupational Health Psychology*, 7(2), 109-120.
- Eklund, M., & Hallberg, I. R. (2000). Factors influencing job satisfaction among Swedish occupational therapists in psychiatric care. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 14(3), 162-171. doi:10.1111/j.1471-6712.2000.tb00576.x
- Faragher, E. B., Cass, M., & Cooper, C. L. (2005). The relationship between job satisfaction and health: a meta-analysis. *Occupational and Environmental Medicine*, 62(2), 105-112. doi:10.1136/oem.2002.006734
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS* (2 ed.). London: Sage Publications.
- Hagby, C., Bonsaksen, T., Dolva, A. S., Høghagen, S., Sveen, U., Solbakken, A. I., & Thyness, E. M. (2014). Bruker

- norske ergoterapeuter undersøkelses- og vurderingsredskaper? Resultater fra medlemsundersøkelsen i 2013: Del 1. *Ergoterapeuten*, 57(4), 22-27.
- Horghagen, S., Bonsaksen, T., Dolva, A. S., Hagby, C., Solbakken, A. I., Sveen, U., & Thyness, E. M. (2015). På vei inn i en kunnskapsbasert praksis: Ergoterapeuters begrunnelser for bruk eller ikke bruk av vurderingsredskaper. *Ergoterapeuten*, 58(6), 48-59.
- IBM Corporation. (2016). SPSS for Windows, version 24. Armonk, NY: IBM Corp.
- Jenkins, M. (1991). The problems of recruitment: A local study. *British Journal of Occupational Therapy*, 54(12), 449-452. doi:10.1177/030802269105401203
- Karasek, R. A., & Theorell, T. (1990). *Healthy work: stress, productivity and the reconstruction of working lives*. New York, NY: Basic Books.
- Kaufmann, G., & Kaufmann, A. (2003). *Psykologi i organisasjon og ledelse [Psychology in organization and administration]*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Kelloway, E. K., & Day, A. L. (2005). Building healthy workplaces: what we know so far. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 37(4), 223-235.
- Kuoppala, J., Lamminpää, A., Liira, J., & Vaino, H. (2008). Leadership, job well-being, and health effects - a systematic review and meta-analysis. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 50(8), 904-915.
- Meade, I., Brown, G. T., & Trevan-Hawke, J. (2005). Female and male occupational therapists: A comparison of their job satisfaction level. *Australian Occupational Therapy Journal*, 52(2), 136-148. doi:10.1111/j.1440-1630.2005.00480.x
- Moore, K., Cruickshank, M., & Haas, M. (2006). Job satisfaction in occupational therapy: a qualitative investigation in urban Australia. *Australian Occupational Therapy Journal*, 53(1), 18-26. doi:10.1111/j.1440-1630.2006.00539.x
- Nylenna, M., & Aasland, O. G. (2010). Jobbtilfredshet blant norske leger [Job satisfaction among Norwegian physicians]. *Tidsskrift for norske legeforening*, 130(10), 1028-1031. doi:10.4045/tidsskr.09.0955
- Scanlan, J. N., & Still, M. (2013). Job satisfaction, burnout and turnover intention in occupational therapists working in mental health. *Australian Occupational Therapy Journal*, 60(5), 310-318. doi:10.1111/1440-1630.12067
- Stømner, H. C. (2013). *Jo mer vi er sammen...* (MSc. thesis), Diakonhjemmet høyskole, Oslo.
- Vax, S., Schreuer, N., & Sachs, D. (2012). Work-related self-efficacy of occupational therapists in mental health. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 19(1), 42-48. doi:10.3109/11038128.2010.527366
- World Medical Association. (2008). *WMA Declaration of Helsinki - Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects*: World Medical Association.
- Wressle, E., & Samuelsson, K. (2014). High job demands and lack of time: A future challenge in occupational therapy. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 21(6), 421-428. doi:10.3109/11038128.2014.941929.

Bedre mental og
fysisk helse med
bevegelsestrening i
Innowalk

NYHET!

- nå også i stor
størrelse for voksne
opptil 190 cm og 95 kg

 **made for
movement**

En overbevist lagspiller for barn og unges deltakelse

Av Sissel Horghagen

– Hvem er Anne-Stine Dolva?

– I denne sammenhengen er det meg som ergoterapeut det gjelder, og da er det vel naturlig å starte med at jeg er utdannet i Oslo i 1983. Det begynner å bli lenge siden. Et blikk i bakspeilet minner meg om at det har vært mange lærerike og utviklende år. Etter lang fartstid i barnehabiliteringsfeltet arbeider jeg i dag som førsteamanuensis ved Høgskolen i Innlandet (tidligere Høgskolen i Lillehammer). Her startet jeg som stipendiat i 2005 og tok doktorgrad ved Karolinska Institutet i Stockholm i 2009. Jeg har en kombinert stilling med undervisning og forskning. Undervisningen er tilknyttet bachelor i vernepleie, og forskningen til ph.d.-programmet «Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling» (BUK). BUK er et tverrfaglig ph.d.-program med en samfunnsvitenskapelig profil. Jeg leder en forskningsgruppe som fokuserer på funksjonshemming og barn og unges deltakelse.

– Jeg er opptatt av fagbladet vårt, Ergoterapeuten, og har sittet i redaksjonskomiteen i to perioder. Jeg har også et medansvar for bladets vitenskapelige publiseringer sammen med Unni Sveen og Sissel Horghagen. Jeg opprettholder verdifull kontakt med

ergoterapifaget gjennom dette arbeidet.

– Hvilke fagområder er du opptatt av, og hvorfor?

– For meg har det hovedsakelig vært barnehabilitering. Jeg har vært så heldig å samarbeide med mange dyktige fagfolk fra flere profesjoner og disipliner gjennom mange år. Teamarbeid har gitt meg en faglig styrke, både når det gjelder egen fagidentitet, og når det gjelder innsikt i andres kompetanser og fagområder. Slik sett er jeg en overbevist lagspiller både i direkte arbeid med barn og unge og når det gjelder forskning og fagutvikling.

– Innen habiliteringsfeltet er jeg opptatt av levekår og muligheter for deltakelse på alle livsområder for barn og unge med ulike funksjonsnedsettelser, og utviklingshemming spesielt. Det gjelder også funksjonshemmete barns rett til å delta (Andersen & Dolva, 2015). Ellers er jeg opptatt av brukerperspektiv og brukermedvirkning både i praksis og FoU. Jeg har vært med på å ta initiativ til en nasjonal konferanse om brukermedvirkning i forskning, som Høgskolen i Innlandet skal arrangere på Lillehammer nå i høst. Responsen viser at det er flere fra

NAVN:

Anne-Stine Dolva

STILLING:

Førsteamanuensis ved avd. for pedagogikk og sosialfag, Lillehammer, Høgskolen i Innlandet.

ulike fagmiljøer som deler dette engasjementet.

– De senere årene har jeg også vært opptatt av tverrprofesjonell samarbeidslæring knyttet til praksisstudier som inkluderer arbeid med felles brukere eller pasienter. I 2013 etablerte vi et prosjektsamarbeid med fire bachelorutdanninger, ergoterapi og sykepleie (NTNU Gjøvik), sykepleie og vernepleie (Høgskolen i Innlandet). Målet for prosjektet er å utvikle en modell for praksisstudier som inneholder tverrprofesjonell samarbeidslæring. Læring om, av, og med studenter fra andre profesjonsutdanninger har vist seg å gi økt samhandlingskompetanse, noe som bidrar til mer helhetlige tjenester for pasienter og brukere. Prosjektet er i avsluttende fase. En gevinst av den tverrprofesjonelle samarbeidslæringen har vært at andres kunnskap om ergoterapi har økt betraktelig.

– Kan du trekke fram noen resultater fra din forskning som du mener er viktige?

– Doktorgradsarbeidet mitt var knyttet til kunnskapsbygging om barn med Downs syndrom (DS) og deres muligheter til deltakelse i skolekonteksten. Siden har jeg hatt anledning til å følge et årskull barn med DS gjennom mange år. Det har blitt mange publikasjoner og mye formidling knyttet til ulike tematikk i livsløpet deres. Da er det flott å få tilbakemeldinger på at kunnskapen har gjort en forskjell for noen. Det kan gjelde ferdighetsutvikling (Dolva, Coster, & Lilja, 2004), skolestart (Dolva & Aalandslid, 2006) og deltakelse på fritid (Dolva, Kollstad, & Kleiven, 2016), for å nevne noe.

– Hvilken forskningsartikkel har inspirert deg mest av de du har lest?

– Det er det nesten umulig å svare på. Det er stadig publikasjoner som inspirerer, avhengig av hva jeg er opptatt av. Men, jo, det er faktisk en forskningsartikkel som satte spor i min tenkning, og på den måten utgjorde en forskjell. Det var Mary Lawlors artikkel «The significance of being occupied: The social construction of childhood occupations» (Lawlor, 2003). Hun utforsket det teoretiske og utviklingsmessige fundamentet for å tolke barns engasjement i typisk barneaktivitet, og hva som kan gjøre det mulig å studere barn som «socially occupied beings». Artikkelen inspirerte meg i utforskingen min av samhandling mellom barn med og uten utviklingshemming i en skolekontekst (Dolva, Hemmingsson, Gustavsson, & Borell, 2010).

– Hva mener du vi trenger mer forskning på innen ergoterapi?

– Vi trenger mer forskning på nytten av ergoterapi, og hva

Anne-Stine Dolvas doktorgradsarbeid var knyttet til kunnskapsbygging om barn med Downs syndrom og deres muligheter til deltakelse i skolekonteksten.

aktivitet og deltakelse innebærer, både som middel og mål. Jeg mener også at vi trenger mer kunnskap om hvordan ergoterapi bidrar inn i tverrprofesjonelt samarbeid for brukerens beste. Samtidig er jeg stolt og glad for det økende forsknings- og fagutviklingsarbeidet som gjøres av norske ergoterapeuter.

Referanser

Andersen, C. S., & Dolva, A. S. (2015). Children's perspective on their right to participate in decision-making according to the United Nations Convention on the Rights of the Child article 12. *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics*, 335(3), 218–230.
Dolva, A.-S., & Aalandslid, M. (2006).

Skolestart med muligheter: Om skolestart for barn med Downs syndrom. Bergen: Skaug forlag.

Dolva, A.-S., Coster, W. J., & Lilja, M. (2004). Functional performance in children with Down syndrome. *American Journal of Occupational Therapy*, 58(6), 612–629.

Dolva, A.-S., Hemmingsson, H., Gustavsson, A., & Borell, L. (2010). Children with Down syndrome in mainstream schools: Peer interaction in activities. *European Journal of Special Needs Education*, 25(3), 283–294.

Dolva, A.-S., Kollstad, M., & Kleiven, J. (2016). Beretninger om fritid - fra ungdom med utviklingshemming. *Spesialpedagogikk*, 1, 58–71.

Lawlor, M. C. (2003). The significance of being occupied: The social construction of childhood occupations. *American Journal of Occupational Therapy*, 57, 424–434.

Aktivitet og
deltakelse for alle.

Bli medlem!

10 gode grunner til å bli medlem

1. Du blir del av et landsomfattende nettverk av ergoterapeuter
2. Du bidrar til å utvikle og styrke ergoterapi som fag
3. Du får halv pris på ergoterapifaglige kurs
4. Du får fagbladet Ergoterapeuten hjem i postkassa
5. Du kan bli ergoterapispesialist og få støtte til faglig utvikling
6. Du blir medlem i World Federation of Occupational Therapist (WFOT)
7. Du forbedrer dine lønns- og arbeidsvilkår
8. Du er sikret medbestemmelse på din arbeidsplass
9. Du får tilgang til materiell for å profilere fag, yrke og forbund
10. Du får tilbud om en lang rekke attraktive medlemsfordeler og rabatter

www.ergoterapeutene.org/innmelding

ergoterapeutene

VI JUBILERER!
50 ÅR PÅ HJUL
MED PERMOBIL

Vi feirer 50 år og lanserer flere nye produkter

Gjennom 50 år har Permobil vært en av de ledende leverandører av elektriske rullestoler. Våre brukere er alltid i fokus og deres erfaringer hjelper oss i utviklingen av nye og innovative løsninger.

M3 Corpus og M5 Corpus - Nye midthjulsdrevne rullestoler

Permobil's nye **Active Reach** funksjon gir deg betydelig større rekkevidde. Med opptil 20° setetilt fremover og høy seteløft, vil mange av dine daglige gjøremål bli lettere. Den vil også redusere faren for arm- og skulderslitasje. Opplev **Active Reach** på **Permobil's nye M-serie**, aldri har en midthjulsdreven stol kunnet gi deg mer.

Med **Active Height** funksjonen kan du kjøre med sete i høyeste posisjon i opptil 5 km/t, uten at komfort og fjæring blir redusert. Dette er **unikt for Permobil M3 og M5**.

Med full fjæring på alle 6 hjul, tilbyr **Angile fjæringen** deg det beste av komfort, stabilitet og grep på vanskelige underlag. Stabiliteten bidrar også til **økt sikkerhet ved aktiv kjøring i opptil 10 km/t**.

permobil

Kandidater til forbundsledelsen, forbundsstyret og utvalg

FORBUNDSLEDELSEN

Nils Erik Ness stiller til valg som leder

Verv/organisasjonserfaring:

- Styremedlem i Unio-styret og Unio KS' forhandlingsutvalg (2014–)
- WFOT Delegat for Ergoterapeutene (1998–2008 og 2014–)
- Medlem av rådgivende komite i Prinsesse Märtha Louises Fond (2017–)
- Styremedlem WFOT, programkoordinator for Standard and Quality (2008–2014)
- President European Network of Occupational Therapy Education (ENOTHE) 2002–2005 (Vice president 1999–2002)
- Leder i Rådet for ergoterapeut- og fysioterapeututdanning under Kirke- og utdanningsdepartementet (to perioder på 1980-tallet)

Arbeidserfaring: Jeg har arbeidet med personer med utviklingshemming og læringsutfordringer i sju år, blant annet med barn på Dalgård skole i Trondheim kommune. I 25 år underviste jeg ved ergoterapeututdanninga i Trondheim (nå NTNU), særlig i generelle modeller og teorier i ergoterapi. Jeg har alltid hatt et ekstra hjerte for barneergoterapi og sanseintegrasjon og har undervist i dette temaet i mange år. I 2010 ble jeg valgt til første nestleder i Ergoterapeutene hvor jeg raskt fikk ansvar for å lede prosjektet *Innføring av hverdagsrehabilitering i Norge*. I 2014 ble jeg valgt til forbundsleder.

Utdanning: Jeg ble uteksaminert ergoterapeut i 1980 og har senere kortere videreutdanninger i høgskolepedagogikk, filosofi og funksjonshemming. Jeg har engasjert meg i flere forskning- og utviklingsarbeid, som etter ekstern vurdering har gitt meg kompetanse som høgskolelektor (1989) og førstelektor (2003). Blant annet inkluderer dette revidering av WFOTs minimumsstandard for ergoterapeututdanning (med dr. Clare Hocking). Jeg har alltid sagt ja til muligheter for nye prosjekter og utfordringer, og på mange måter dratt meg selv i håret for å øke egen kompetanse.

Hva er viktig for meg? Jeg har vært heldig å se ergoterapi i svært ulike tjenester, land og kulturer. Dette har gitt meg en basal trygghet på betydningen av meningsfull aktivitet og samfunnsdeltakelse. Dette er universelt og angår alle. Kjernen i ergoterapi er å sikre aktivitet og deltakelse med utgangspunkt i hva den enkelte mener er viktig å gjøre. Dette gir livet mening, det utløser ressurser og støtter opp om et bærekraftig samfunn. Dette ser nå andre hos oss, og derfor blir vi lovpålagt i kommunene. Dette budskapet kan ergoterapeuter i større grad stolt melde, gjerne i samarbeid med brukerorganisasjoner. Det bør være slutt på den tida da vi føler oss misforstått. Det samme budskapet, aktivitet og deltakelse for alle, angår også vårt eget forbund. Ergoterapeutene er en samling av ressurssterke og ivrige ergoterapeuter. Jeg møter meget dyktige fagpersoner, tillitsvalgte og representanter i lokale forhandlinger. Det er derfor viktig at vi fortsatt videreutvikler vår organisasjon som en deltakende organisasjon der vi i større grad kan bygge på hverandres ressurser. Det er nødvendig at vi i neste periode bygger organisasjonen videre, slik at medlemmene i enda større grad kjenner støtte av, stolthet for og er bidragsyter i Norsk Ergoterapeutforbund.

Tove Holst Skyer stiller til valg som første wnestleder

Verv/organisasjonserfaring:

- *Tillitsvalgt og hovedtillitsvalgt i Skien kommune*
- *Tariffpolitisk ansvarlig, nestleder og leder i fylkesstyret Ergoterapeutene Telemark*
- *Var med i arbeidsgruppen Ergoterapeutene 2020, som jobbet med forbundets nåværende organisasjonsmodell*
- *Nåværende verv: første nestleder i Norsk Ergoterapeutforbund*

Arbeidserfaring:

Jeg jobber i Skien kommune i ergo- og fysioterapitjenesten. Der har jeg vært ansatt siden 2000. Nå arbeider jeg med barn 0–16 år, etter å ha jobbet med aldersgruppen 16–100+ i 13 år. Var i 2003–2004 prosjektleder for et tilgjengelighetsprosjekt i Skien kommune, og i 2014–2015 prosjektleder for et delprosjekt med fokus på fall, i Skien kommunes satsning på velferdsteknologi. Jeg jobber også med universell utforming og har gjennom mange år vært kommunens kontaktperson i kommunenettverk for universell utforming.

Utdanning:

Grunnutdanning ved Høgskolen i Oslo, våren 2000. Videreutdanning i kunnskapstranslasjon (mastermodul), våren 2017. Godkjent arbeidsplassvurderer.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av at ergoterapeuters kompetanse skal bli enda mer synlig i samfunnet – at vi skal fortsette den positive utviklingen vi har hatt de siste årene. Vår kompetanse på aktivitet og deltakelse fremmer bærekraftige tjenester og et bærekraftig samfunn, og ergoterapeuter er nødvendige i møtet med samfunnsutfordringer, eksempelvis ungdommer som faller utenfor. Jeg vil ha et inkluderende, likestilt og tilgjengelig samfunn, og da er det et privilegium å få løfte viktigheten av ergoterapi.

Gjennom ulike verv i forbundet vårt har organisasjonsarbeid vist seg å være noe jeg trives godt med. Å få lov til å fremme og synliggjøre ergoterapeuters kompetanse er både viktig og gøy. Etter deltakelsen i arbeidsgruppa Ergoterapeutene 2020, har det vært givende å bidra til implementeringen av ny organisasjonsmodell. Jeg har spesielt stor tro på alle våre dyktige tillitsvalgte, og jeg ønsker at vi fortsatt skal styrke og støtte opp om dem. På den måten kan vi som organisasjon bli sterkere og mer synlig på hver enkelt arbeidsplass, der medlemmene er. For øvrig ønsker jeg at forbundet vårt skal fortsette arbeidet med målrettet politisk påvirkning, som i de siste landsmøteperiodene har gitt fantastiske resultater.

Ann Kristin Løe stiller til valg som andre nestleder

Verv/organisasjonserfaring:

- *Jeg har hatt flere ulike tillitsverv gjennom mange år på de arbeidsplassene jeg har jobbet på. Jeg har vært verneombud og plasstillitsvalgt for flere arbeidsmiljø.*
- *Er nå nestleder i Unio for NAV i Sør-Trøndelag. Det siste året har jeg vært involvert i sammenslåing av de to Trøndelagsfylkene.*

Arbeid: Jeg har over 20 års erfaring fra utviklingsarbeid, både på individ- og systemnivå, hovedsakelig innenfor offentlig sektor, fra lokal-, fylkes- og direktoratsnivå. Arbeid med bistand, IA-arbeid, tjeneste- og metodeutvikling, brukermedvirkning, ledelse, veiledning, samhandling, formidling og kompetanseutvikling. Samarbeid med aktører fra næringsliv, helsevesen, offentlig sektor og spesielt med forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Utdanning: Utdannet ergoterapeut i 1993 med spesialisering innen arbeidshelse, etterfulgt av en rekke videreutdanninger innen organisasjonsutvikling og relasjonsledelse. Master innenfor relasjonsledelse ved NTNU i 2016 med tittel innovasjon og resultatoppnåelse. Læring og myndiggjøring i NAV er sentrale tema i oppgaven.

Hva er viktig for meg? Jeg trives med utviklingsoppgaver og med å skape kunnskapsbaserte endringer som har betydning for brukere og for samfunnet. Faglige interesser er arbeid og deltakelse. Jeg er spesielt opptatt av brukermedvirkning og av å holde meg faglig oppdatert. Siden jeg ble utdannet ergoterapeut, har jeg hatt et tett og godt samarbeid med ergoterapeututdanningen gjennom undervisning i ulike tema rundt arbeidsdeltakelse, og vært veileder og sensor både på bachelor og master i ergoterapi. Jeg har også deltatt i utvalg i regi av NETF, som med godkjenning av spesialister innen arbeidshelse. Når det gjelder utvikling av ergoterapifaget, er jeg opptatt av å bruke både erfaringer fra praksisfeltet og forskningsbasert kunnskap. Jeg har deltatt i mange tverrfaglige forskningsprosjekter og samarbeidet med flere ergoterapeuter innenfor området arbeidsdeltakelse, og ser at ergoterapifaget er et svært viktig bidrag til samfunnsutviklingen.

Arnfinn Bjørshol stiller til valg som andre nestleder, evt. forbundsstyremedlem

Verv/organisasjonserfaring:

- *Omfattende erfaring som organisasjonstillitsvalgt, hovedtillitsvalgt og plasstillitsvalgt for Ergoterapeutene og Unio*
- *20 års fartstid i fylkesavdeling og er aktivt bidragsyter i sittende forbundsstyre*
- *Jeg har vært hovedtillitsvalgt for ergoterapeutene i NAV og har sittet i Unios arbeidsutvalg i NAV*

Arbeid: Jeg har erfaring som ergoterapeut i kommunehelsetjeneste, med hjelpemiddelformidling på NAV Hjelpemiddelsentral, og med inkluderende arbeidsliv på NAV Arbeidslivssenter, både som IA-rådgiver og avdelingsleder. Arbeidserfaringen gir meg godt grunnlag for å se ergoterapeuters kompetanse fra ulike vinklinger. Jeg har jobbet med nettverksbygging og prosjekter på ulike nivåer.

Utdanning: Jeg er utdannet ergoterapeut i Tromsø og har videreutdanning i ledelse, organisasjon og arbeidsrett fra Høgskolen i Oslo.

Hva er viktig for meg? Jeg er opptatt av at forbundsstyret skal ha god bredde i sin kompetanse for å ivareta den faglige bredden som ergoterapeutene i Norge representerer. Ergoterapeutene har viktig kompetanse på mange områder i samfunnet, og jeg er spesielt opptatt av en av de største samfunnsutfordringene vi har i dag – å inkludere så mange som mulig i arbeidslivet. Arbeid er en svært viktig aktivitet for den enkelte i det norske samfunnet, og det er avgjørende for samfunnsøkonomien at så mange som mulig kan delta i arbeidslivet for å sikre velferdsgodene samfunnet vårt bygger på. Jeg vil fortsette å kjempe for at ergoterapeutenes kompetanse blir enda mer tilgjengelig i arbeidet med å inkludere personer som sliter med å komme inn i arbeidslivet.

FORBUNDSSTYRET

Malin Mongs stiller til valg som forbundsstyremedlem

Verv/organisasjonserfaring:

- Leder for fagspesifikt nettverk for alle ergoterapeuter ved OUS siden 2011
- Leder ERGOforsk OUS siden 2017
- Medlem i programkomiteen norsk ergoterapi fagkongress 2013
- Representant for Ergoterapeutene i referansegruppe for nye metoder, helsedirektoratet
- Medlem av Nettverk for kunnskapsbasert praksis i Oslo og Akershus
- Medlem av nordisk nettverk for arbeidsterapeuter inom intensivvård

Arbeid:

- Begynte på OUS 1998
- Utviklet/startet opp tidlig rehabilitering på intensivavdeling på OUS i 2005
- Fagutviklingsergoterapeut for alle ergoterapeuter innen somatisk helse på Oslo Universitetssykehus (OUS) 2011–
- Klinisk erfaring innen slagrehabilitering, geriatri, fysikalsk medisin, nevrologi/neurokirurgi, kommunal rehabilitering samt som distriktsarbeidsterapeut
- Underviser på bachelor- og videreutdanning
- Har deltatt i flere forskning- fagutviklingsprosjekter

Utdanning: Jeg er i slutfasen av master i Kunnskapsbasert praksis ved Høgskolen på Vestlandet. Har også videreutdanninger innen aktivitetssvitenskap, vitenskapsteori og kunnskapsbasert praksis. Sertifisert i kartleggingsredskapene AMPS og A-ONE. Legitimerad arbetsterapeut, Vårdhögskolan i Boden 1994.

Hva er viktig for meg? Å fremme/synliggjøre ergoterapifagets kjernevirksomhet, uansett fagfelt. At aktivitet og deltakelse med fokus på mestring av hverdagen gjennomsyrrer all ergoterapivirksomhet ved for eksempel kartlegging, intervensjon, dokumentasjon, formidling, forskning, fagutvikling, utdanning og politikk. Fremtidens ergoterapi: Innovasjon og utvikling av nye fagområder, forskning, fagutvikling og nytenkning. Vanskeligheter med hverdagsaktiviteter styrer behovet for ergoterapi – ikke diagnosen. Likeverdig helsetjeneste. Vise nytten av ergoterapi både på individ- og samfunnsnivå.

Morten Severin Hoel stiller til valg som forbundsstyremedlem

Verv/organisasjonserfaring:

- Har vært medlem i fagpolitisk utvalg i fylkesavdeling Sør-Trøndelag. Deretter nestleder og leder i en periode.
- Har vært tillitsvalgt for ergoterapeutene i Arbeidstilsynet siden 2006.
- Har også vært vara hovedtillitsvalgt for Unio i Arbeidstilsynet og hovedtillitsvalgt Unio i to år.

Arbeid:

Jeg har jobbet som ergoterapeut i Trondheim fra 2002–2005. Siden 2005 har jeg jobbet som seniorinspektør i Arbeidstilsynet, region Midt-Norge. Før utdanningen som ergoterapeut var jeg befal i Forsvaret i to år.

Utdanning:

Jeg ble utdannet ergoterapeut i Trondheim ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i 2001.

Hva er viktig for meg?

Jeg ser det som viktig at ergoterapeutene har en medlemsorganisasjon som arbeider for medlemmenes interesser og behov. Jeg er spesielt opptatt av trygge inntekts- og arbeidsforhold, og den enkeltes mulighet til medvirkning i arbeidsforholdet. Jeg ønsker å bidra i det gode arbeidet som Norsk ergoterapeutforbund gjør for sine medlemmer.

Silvia Elisabeth Hansbø stiller til valg som vara i forbundsstyret

Verv/organisasjonserfaring:

- Profesjonsrettet fagråd ergoterapi, et samarbeidsorgan for HiOA og OUS, 2013–
- Klinikkrepresentant i fagspesifikt nettverk, ergoterapi OUS 2011–
- Tillitsvalgt for Norsk ergoterapeutforbund ved Spesialsykehuset for epilepsi 2004–2005

Arbeid:

- Enhetsleder, ergoterapi Ortopedi, Oslo Universitetssykehus 2010–d.d.. Enheten server flere fagområder.
- 12 års erfaring som leder for ergo- og fysioterapeuter
- Klinisk erfaring med ulike fagområder i spesialisthelsetjenesten; nevrologi, revmatologi og psykiatri
- Har deltatt i og ledet flere forsknings- og fagutviklingsprosjekter
- Samarbeider med HiOA om undervisning, veiledning, sensurering og prosjekter.

Utdanning:

- MSc Management in Healthcare, Oxford Brookes University 2006
- Sertifisering Assessment of Motor and Process Skills (AMPS) 2001
- Utdannet ergoterapeut i Trondheim 2000.

Hva er viktig for meg?

- Synliggjøre faget og aktivitetsperspektivet som fagets kjernekompetanse
- Fremme fokus på aktivitetsutførelse i tillegg til kroppsfunksjoner, særlig hos ergoterapeuter i spesialisthelsetjenesten
- Synliggjøre spesialisthelsetjenesten i forbundets arbeid
- Muliggjøre fagutvikling, forskning og kunnskapsbasert fagutøvelse
- Styrke samarbeidet mellom utdanning og praksis med fokus på kvalitetsforbedring
- Fremme faglig stolthet, identitet og felleskap i faggruppen.

Aktivitet og deltakelse for alle.

Bli medlem!

10 gode grunner til å bli medlem

ergoterapeutene

KONTROLLKOMITEEN

Synnøve Opsahl Melseth stiller til valg som leder i kontrollkomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- *Plasstillitsvalgt, hovedtillitsvalgt, og verneombud i flere av stillingene mine som ergoterapeut*
- *Styremedlem i fylkesavdelingen i Oslo*
- *Styremedlem, sekretær og leder av fylkesavdelingen i Møre og Romsdal*
- *Andre nestleder i sentralstyret Norsk Ergoterapeutforbund i perioden 2010–2014*
- *Vara kontrollkomiteen Norsk Ergoterapeutforbund i perioden 2014–2017*

Arbeid:

1996–1997: Sentralsykehuset i Aust-Agder
1997–1998: Oslo kommunale boligbedrift
1998–2003: Ullevål sykehus
2003–d.d: Helse Møre og Romsdal HF (HMR)

I Helse Møre og Romsdal har jeg hatt ulike stillinger (ergoterapeut, konstituert sjefsergoterapeut, konsulent, avdelingssjef for avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering, driftskonsulent kombinert med 50 prosent stilling i Helse Midt-Norge RHF som regional leder for koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering. Arbeider nå i direktørens stab som kvalitetsrådgiver i fagavdelingen i HMR.

Utdanning: Ferdig utdannet ergoterapeut fra Høgskolen i Sør-Trøndelag 1996. Videreutdanning: Veiledning, Inneklima/arbeidsmiljø og Ledelse i helse- og sosialtjenesten.

Hva er viktig for meg? Jeg er opptatt av at Norsk Ergoterapeutforbund skal være en viktig aktør og samarbeidspartner på flere områder i samfunnet vårt. Vi må fremstå tydelig og være en pålitelig samarbeidspartner og synlig pådriver i samfunnsdebatten. Som medlem av kontrollkomiteen vil oppgaven min være å påse at forbundsstyret følger vedtatt program og opptrer i tråd med lover og regler gjeldende for oss som organisasjon.

Tor-Ivar Bertheussen stiller til valg som medlem i kontrollkomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- *IT-ansvarlig, Ergoterapistudentene, 2010–2011*
- *Sekretær, Ergoterapistudentene, 2011–2012*
- *Styremedlem i studentutvalget, 2010–2011*
- *IT-ansvarlig for fylkesstyret, 2013–2015*
- *Styremedlem i Regionstyret, 2015–2016*
- *Medlem av kommunikasjonskomiteen i ergoterapikongressen, 2015–2017*
- *Styremedlem i Kontrollkomiteen, 2015–2017*

Arbeid:

Jeg har jobbet hovedsakelig med rehabilitering av personer med ervervet hjerneskade. Erfaringen har jeg opparbeidet meg hos Orkdal Sjukehus, St. Olavs Hospital, Øya Helsehus og Sunnaas Sjukehus.

Utdanning:

Jeg ble utdannet til ergoterapeut i 2012 ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Høsten 2015 startet jeg et masterløp som jeg fullfører på deltid og skal være ferdig med i løpet av 2019.

Hva er viktig for meg?

For å kunne gjøre en god jobb i kontrollkomiteen er det viktig å ha god oversikt over alle styrende dokumenter og hva som blir gjort i forbundsstyret. Dette er det motiverende å jobbe med, for det stimulerer til mange gode diskusjoner, og man får et ordentlig godt innblikk i hva som rører seg i organisasjonen.

Ragna Gjone stiller til valg som medlem i kontrollkomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- 2017–2014 Styremedlem, Forbundsstyre, Norsk ergoterapeutforbund
- 2014–2010 Styremedlem, Sentralstyret, Norsk ergoterapeutforbund
- 1996–1998, Styremedlem, Fylkesavdelingen Oslo, Norsk ergoterapeutforbund

Arbeid:

2016–dd: leder Friskliv og mestring, Larvik kommune
2008–2015: Rådgiver, FoU-enheten, klinikk fysikalskmedisin og rehabilitering, Kysthospitalet, Sykehuset i Vestfold
2003–2008: Ergoterapispesialist og fagleder for ergoterapeutene i medisinsk divisjon, Ullevål universitetssykehus
2003–1999: Førstekonsulent, Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens
1998–1999: Ergoterapeut I, Ullevål sykehus, klinikk for geriatri og rehabilitering
1995–1998: Ergoterapeut I, Hellerud bydel, Oslo kommune

Utdanning:

2012: Master i helsevitenskap, Universitetet i Oslo
2008: Prosjektledelse PL1, 6 studiepoeng, BI Telemark og Vestfold
2004: Godkjent ergoterapispesialist i eldres helse
2004: Påbygningsstudium i veiledning for helse- og sosialpersonell, 10 studiepoeng, Høgskolen i Oslo
2000: Videreutdanning i praksisveiledning i helse og sosialfag, 10 vekttall, Høgskolen i Oslo
1998: Normalisering og sosial integrasjon, innovasjon og endringsarbeid, 10 vekttall, Høgskolen i Sør-Trøndelag
1995: Ergoterapeututdanningen, Høgskolen i Oslo

Hva er viktig for meg? Det er viktig at vi er bevisst på at alle i organisasjonen skal arbeide mot felles mål, enten man er lokal tillitsvalgt, eller sitter i region- eller forbundsstyret. Det er viktig å ha en organisasjon med engasjerte medlemmer som er med og legger føringer for hvilke kjerneverdier, prinsipper og strategier vår organisasjon skal ha.

Bodil Karin Romsaas stiller til valg som vara til Kontrollkomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Tillitsvalgt ved tre ulike arbeidsteder, til sammen 15 år, og er tillitsvalgt på nåværende arbeidsted i Bamble kommune
- Fylkestyret i Telemark: vara for kasserer i to perioder, til sammen cirka tre år, valgkomiteen to år
- Vara i kontrollkomiteen i inneværende periode

Arbeid:

- Sunnaas sykehus, ergoterapeut, cirka to år
- Bærum sykehus, ergoterapeut, cirka to år
- Hjelpemiddelsentral Nordland, vikariat ett år
- Bodø Kommune, rehabiliteringsavdeling sengepost, ergoterapeut, cirka tre år
- Bamble kommune, fra 2003 til nå
- Kommuneergoterapeut og saksbehandler i administrasjon i Enhet Helse
- NAV Hjelpemiddelsentral Telemark, rådgiver kognisjon og kommunikasjon (vikariat)
- Bamble kommune, kommuneergoterapeut, nåværende arbeidssted

Utdanning:

- Institutt for Ergoterapi, Bislet høgskolesenter, Oslo, 1991–94
- Helse- og sosialadministrasjon, Høgskolen i Bodø, 1998–2000
- Organisasjon og serviceledelse, NKS, 1998
- Universell utforming; arkitektur og bygg, NTNU, 2008
- Kunnskapsbasert ergoterapi, modul 1 og 2, 2009–2010
- Demens og psykisk helse hos eldre, Høgskolen i Telemark, masternivå, 2013–14
- Ergoterapispesialist i allmennhelse, godkjent 2014

YRKESETISK UTVALG

Astrid Gramstad stiller til valg som leder i Yrkesetisk utvalg

Verv/organisasjonserfaring:

- *Eg har dobbeltmedlemsskap i Forsterforbundet og Ergoterapeutene og er plasstillitsvalgt for begge på Helsefak, UiT.*
- *Eg deltok i Hjelpemiddelutvalet og er oppteken av yrkesetiske spørsmål og ergoterapi i forskinga mi.*

Arbeid:

Eg har arbeidd som kommuneergoterapeut og miljøterapeut i kommunehelsetenesta, men er no tilsett som forskar og førsteamanuensis ved Senter for omsorgsforskning, nord, og bachelorprogram i ergoterapi ved UiT Noregs arktiske universitet. Forskingsinteressene mine er mellom anna kommunal rehabilitering, tekniske hjelpemiddel, eldre og kvardagsliv.

Utdanning:

Nokre år etter at eg var ferdig på ergoterapeututdanninga, tok eg master og ph.d. i helsevitenskap. Eg har òg grunnfag i pedagogikk og psykologi.

Hva er viktig for meg?

Yrkesetikk har betydning for relasjonar mellom brukarar og ergoterapeutar, for yrkesidentitet og for korleis me som yrkesgruppe posisjonere oss i samfunnet. Som forskar er eg oppteken av at forskinga held ein høg etisk standard og bidrar til meir brukarmedverknad, høgare samfunnsdeltaking for alle og occupational justice. Dette inneber òg at me må posisjonere oss som ein tydeleg samfunnsaktør som står saman med brukarar i politiske saker som har betydning for deltaking og inkludering.

Sigrid Olaussen stiller til valg som medlem i Yrkesetisk utvalg

Verv/organisasjonserfaring:

- *Jeg har vært plasstillitsvalgt og har vært medlem og leder av NETFs fylkesavdeling her i Finnmark.*
- *Jeg har erfaring fra kommunepolitikken, som medlem av kommunestyret i Vardø som SVs representant.*
- *Har hatt styreverv i Norsk Revyfaglig senter på Høylandet, i Norasenteret (krisesenteret i Øst-Finnmark)*
- *Har vært medlem av Menighetsrådet i Vardø*

Arbeid:

Jeg har lang yrkesmessig erfaring – det er 28 år siden jeg ble uteksaminert fra ergoterapiutdanningen i Oslo. Min arbeidserfaring er fra både første- og andrelinjetjenesten. Jeg har alltid jobbet innen somatikken, mye innenfor det geriatriske fagfeltet, med rehabilitering og kognitiv svikt. Jeg har hatt gleden av å ha ansvar for en rekke studenter som har vært i praksis. Nå er jeg selv student ved UiT, hvor jeg tar en mastergrad innen geriatri.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av å synliggjøre ergoterapeuters kompetanse. Jeg mener det er viktig å jobbe politisk med å bygge allianser, for å øke forståelsen av vårt fagfelt og for å sikre rammevilkårene for vår yrkesutøvelse. Jeg har sagt meg villig til å stille til valg til yrkesetisk utvalg fordi dette er noe som opptar meg i aller høyeste grad. Vi burde generelt stoppe opp langt oftere enn det vi gjør i en travel hverdag, for å reflektere over våre møter med sårbare mennesker som er avhengige av vår og «systemets» ivaretagelse av dem.

Tone Torgersen stiller til valg som medlem i Yrkesetisk utvalg

Verv/organisasjonserfaring:

2007–2009: Tillitsvalgt for ergoterapeutene ved Modum Bad

2010–2014: Divisjonstillitsvalgt for ergoterapeutene i SIHF, divisjon Psykisk helsevern

2015–d.d.: Representant for BUP i Klinisk Etikk-Komité (KEK) SIHF, divisjon Psykisk helsevern

Arbeid:

1996–1999: ergoterapeut og miljøterapeut, Sanderud Sykehus, Attførringsavdelingen, i hovedsak pasienter med schizofreni

1999–2001: miljøterapeut, Bergen kommune, Wesselsgate bofelleskap, beboere med psykisk og fysisk utviklingshemming

2001–2009: ergoterapeut og miljøterapeut, Modum Bad, Avdeling for spiseforstyrrelser

2010–d.d.: spesialergoterapeut, konstituert fag- og kvalitetskoordinator, prosjektleder, Sykehuset Innlandet, divisjon Psykisk helsevern, Sanderud, Ungdomspsykiatrisk Seksjon

Utdanning:

1993–1996: Ergoterapeututdanning

2012: Etterutdanning: MBT-ED (mentaliserings ved spiseforstyrrelse)

2013–2014: Etterutdanning: CBT-E (kognitiv terapi ved spiseforstyrrelser) del 1 og 2

2014–2016: Videreutdanning: Psykisk helsearbeid

2016: Videreutdanning: Kunnskapstranslasjon

2016–2018: Master i psykisk helsearbeid

Ergoterapispesialist i psykisk helse 2016

Hva er viktig for meg? Jeg er opptatt av reflektert og velbegrunnet yrkesutøvelse, både faglig og når det gjelder holdninger og verdier. Klarer vi det, tåler vi åpenhet i arbeidet. Åpenhet i arbeidet er en forutsetning for å oppnå gjensidig tillit, og godt samarbeid med kollegaer, samarbeidspartnere, pasienter og pårørende. God helsehjelp er derfor avhengig av sammenheng mellom fag og etikk.

Grete Tørres stiller til valg som medlem i Yrkesetisk utvalg

Verv/organisasjonserfaring:

- De senere årene har jeg i perioder fungert som foretakstillitsvalgt for ergoterapeutene i Finnmarkssykehuset når den faste tillitsvalgte har hatt omsorgspermisjon e.l. Deltatt i de fleste lokale forhandlingene.
- I perioden 2001 – 2009 var jeg sykehuseiers representant i Regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, Nord-Norge.

Arbeid: Jeg har klinisk erfaring innen psykisk helsevern. Videre har jeg arbeidet med planlegging (HVPU-reformen og Opptappingsplanen for psykisk helsevern), samt saksbehandling i Klinikk psykisk helsevern og rus i Finnmarkssykehuset. Jeg var spesialkonsulent/seniorrådgiver i FoU-avdelingen i Samisk nasjonalt kompetansesenter – psykisk helsevern og rus 2004–2016, og arbeider nå som seniorrådgiver i DPS Øst-Finnmark med ansvar for fagutvikling.

Utdanning:

Utdannet ergoterapeut i Oslo 1976. Videreutdanning i veiledning for ergoterapeuter, sosialpedagogikk, flerkulturell pedagogikk og samisk språk, samt medisinsk forskningsetikk og etiske vurderinger av kliniske utprøvinger av legemidler på mennesker.

Hva er viktig for meg?

Som kliniker, i planarbeid og i arbeid med forskning og forskningsadministrasjon har brukermedvirkning vært viktig for meg, både på individnivå og systemnivå. Jeg er også opptatt av forskningsetikk, spesielt i forhold til forskning på samer/urfolk. Mine verdier og synspunkter er naturlig nok preget av at jeg har jobbet i Finnmark hele yrkeskarrieren. Jeg tror det er nyttige erfaringer å ha med dersom jeg skulle bli valgt til medlem i yrkesetisk utvalg.

Annette Eidesen stiller til valg som vara til Yrkesetisk utvalg

Verv/organisasjonserfaring:

- Fylkesleder og ulike styreverv i fylkesavdelingen, HTV KS-området
- To perioder i YU

Arbeid:

Kommuneergoterapeut i 15 år, leder i kommunal sektor i ni år. Jobber nå som avdelingsleder i et bofelleskap for utviklingshemmede i Sandnes kommune.

Utdanning:

Ergoterapeut 1994, pedagogisk veiledning, omsorg for aldersdemente. Er nå i gang med en erfaringsbasert master i offentlig ledelse.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av at ergoterapeuter skal være etisk bevisste og utvise et samfunnsansvar.

REDAKSJONSKOMITEEN

Cathrine Hagby stiller til valg som leder i redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Har vært medlem av Redaksjonskomiteen siden 2004 og leder fra 2009
- Fagleder for ergoterapeutene i Bærum kommune 2006–2009
- Koordinator for bolignettverk område Øst, NAV Hjelpemidler og tilrettelegging fra 2015

Arbeid:

Jeg jobber nå på femte året som boligrådgiver på Hjelpemiddelsentralen i Buskerud. Fra tidligere har jeg lang erfaring fra kommunehelsetjenesten i Bærum kommune. Jeg har også vært inntatt i Oslo universitetssykehus Ullevål og Drammen sykehus, hvor jeg har jobbet innenfor nevrologi og med rehabilitering etter hjerneslag.

Utdanning:

Jeg ble ferdig utdannet ergoterapeut i 2001 (Høgskolen i Bergen). Opp gjennom årene har det blitt videreutdanning i både helsefremmende og forebyggende arbeid, ergoterapi og allmennhelse, pedagogisk veiledning for helsefagstudenter og universell utforming.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av tilrettelegging av bolig og boligpolitikk. Jeg jobber blant annet for et økt samarbeid mellom kommune og NAV hjelpemiddelsentral for å gi mennesker mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig til tross for alder og/eller funksjonsnedsettelse. Jeg håper stadig at politikerne våre skal ta innover seg at det er mye bedre samfunnsøkonomi å bygge tilgjengelige og universelt utformede boliger med en gang enn å montere dyre tekniske hjelpemidler i etterkant. Universell utforming og velferdsteknologi er viktige stikkord for fremtiden.

Jeg ønsker å jobbe videre for at fagbladet skal fortsette å favne bredt, inspirere, videreformidle nyttige og tidsaktuelle fagartikler og vitenskapelige artikler og være av god kvalitet.

Merethe Seberg stiller til valg som medlem i redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Har hatt flere verv som hovedtillitsvalgt ved Lovisenberg Diakonale sykehus
- Ble valgt inn i Redaksjonskomiteen høsten 2014 og trives svært godt
- I forbindelse med masteroppgaven har jeg på forespørsel hatt undervisning og holdt flere foredrag om oppgavens tema

Arbeid: Jeg har siden jeg var ferdig utdannet ergoterapeut i 2006 jobbet innen psykisk helsevern. Jeg jobber som ergoterapispesialist på en psykiatrisk avdeling ved Lovisenberg Diakonale sykehus. Før og under studietiden har jeg jobbet noe med barn og psykisk utviklingshemmede.

Utdanning: Jeg studerte ergoterapi ved høgskolen i Oslo 2003–2006, tok videreutdanning i psykisk helsearbeid på deltid ved høgskolen i Oslo 2009–2011, og har en master i psykisk helsearbeid fra høgskolen i Hedmark 2012–2013. Masteroppgavens tittel er «Ergoterapeutens bidrag i hverdagsrehabilitering innen psykisk helsearbeid i kommunen».

Hva er viktig for meg? Jeg har som ergoterapeut mitt hovedengasjement innen psykisk helsevern. Hverdagslivets betydning og meningsfulle aktiviteter bør være en integrert del av behandlingstilbudet innen psykisk helsevern, samt psykisk helsearbeid i kommunene. Jeg ønsker at hverdagsrehabilitering i enda større grad også skal inkludere mennesker med psykisk helseproblemer og/eller rusproblemer. Jeg mener videre at det er behov for flere ergoterapeutstillinger innen psykisk helsefeltet, og at det i den sammenheng er viktig å synliggjøre ergoterapeutens rolle innen psykisk helsearbeid, men også i samfunnet for øvrig.

Alf Inge Solbakken stiller til valg som medlem av redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Har tidligere sittet i fylkesavdelingen i Akershus før dette ble omgjort til regioner
- Har også deltatt i redaksjonskomiteen i to perioder

Arbeid: 2004–2013: Arbeidet som kommuneergoterapeut i tverrfaglig team med arbeidsoppgavene primært knyttet til rehabilitering. I denne perioden har jeg arbeidserfaring knyttet til funksjonstrening etter sykdom og skade for voksne brukere over 18 år.

Fra 2013 til dags dato: Arbeider som boligrådgiver ved Hjelpemiddelsentralen i Oslo og Akershus. Arbeidserfaring fra denne jobben er boligtilrettelegging.

Utdanning: Utdannet ergoterapeut ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i 2004, påbegynt ny bachelorgrad i byggeledelse ved NTNU Gjøvik i 2014.

Hva er viktig for meg? Jeg har etter endt utdanning som ergoterapeut hatt en generell interesse for aktivitet og deltakelse for ulike brukergrupper. I jobben som kommuneergoterapeut har det vært viktig å se mulighetene som ligger i tverrfaglig, målrettet rehabilitering, nettopp for å muliggjøre aktivitetsdeltakelse for brukerne. På nåværende tidspunkt synliggjøres interessen for deltakelse gjennom et engasjement for universell utforming og tilgjengelighet i samfunnet. Dette gjelder både i private boliger og for offentlige publikumsbygg. I jobben som boligrådgiver ved Hjelpemiddelsentralen i Oslo og Akershus erfarer jeg at tilgjengelighet, til tross for statlige intensjoner, tilsesettes i boligbygging. Interessen har dermed også strakt seg videre til å omhandle mer overordnede føringer, og ikke bare løsninger i hver enkelt sak. Dette betyr at man i større grad prøver å påvirke på systemnivå. Forhåpentligvis vil man over tid oppnå et mer tilrettelagt samfunn, nettopp ved å fokusere på universell utforming.

Anne-Stine Dolva stiller til valg som medlem i redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring

- Leder for lokalforeningen av NETF i Oppland på 1980-tallet
- Leder for arrangering av den 5. norske fagkongressen i ergoterapi 2005
- Medlem av redaksjonskomiteen i Ergoterapeuten siden 2010
- Medlem av fagredaksjonen for vitenskapelig publisering i Ergoterapeuten

Arbeid:

Klinisk erfaring fra habiliteringsområdet, med barn og unge med funksjonsnedsettelse og deres familier. Undervisningserfaring fra helse-, sosial- og pedagogikkfeltet, veiledningserfaring på master- og ph.d.-nivå. Prosjekterfaring, forskningserfaring og publiseringserfaring. Erfaring fra redaksjonskomitéarbeid og arbeid med vitenskapelige publikasjoner i Ergoterapeuten. Arbeider som førsteamanuensis ved Høgskolen i Innlandet.

Utdanning:

Ergoterapeut 1983. Psykologi grunnfag. Europeisk master i ergoterapi 2002. Doktorgrad fra Karolinska Institutet 2009. Veilederkurs for veiledere på ph.d.-nivå 2016.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av at Ergoterapeuten skal være et tidsskrift som blir lagt merke til og lest fordi det blir oppfattet som faglig interessant og aktuelt. Da mener jeg ikke bare for ergoterapeuter som arbeider innen ulike fagområder, og for ergoterapeutstudenter på ulike nivåer, men at bladet også legges merke til og leses av andre profesjoner, fagpersoner og politikere. Dette gjenspeiler også mitt engasjement for tverrprofesjonelt samarbeid. Jeg er opptatt av å gjøre ergoterapi mer kjent og anerkjent, og av at ergoterapeuter våger å stikke seg enda mer fram og involvere seg i tverrprofesjonelt samarbeid. Når det er sagt, så mener jeg vi er på god vei.

Sissel Horghagen stiller til valg som medlem av redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring

- Var aktiv i Ergon som student
- Satt i fylkesstyret i Sør-Trøndelag for forbundet i flere perioder på 1990-tallet
- Er i dag medlem av redaksjonskomiteen for Ergoterapeuten
- Har også vært medlem av fylkesstyret i Mental Helse Sør-Trøndelag i flere perioder

Arbeid:

Jeg har arbeidet som ergoterapeut innen psykiatri, psykogeriatr, rettspsykiatri, psykisk helse og ungdomsarbeid i åtte år. Videre har jeg arbeidet som pedagog, forsket og undervist i ergoterapi i 25 år.

Utdanning:

Jeg ble utdannet ergoterapeut ved Trondheimsskolen i 1985. Jeg tok hovedfag i pedagogikk ved Norges Naturvitenskapelige og Tekniske universitet (NTNU) i 1998, og fullførte en doktorgrad ved samme universitet i 2014.

Hva er viktig for meg?

Det er viktig for meg å sørge for at tidsskriftet Ergoterapeuten bidrar til å styrke ergoterapeuters fagutvikling, identitet og tilhørighet til faggruppen og inspirerer til å utvikle faget for framtida. Det er viktig for meg at Ergoterapeuten bidrar til at ergoterapeuter får mulighet til å dele kunnskap og erfaringer. Det er viktig for å styrke oss som profesjonsutøvere.

Unni Sveen stiller til valg som medlem i redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Medlem i redaksjonskomiteen i flere perioder. Deler fagredaktørfunksjonen, som ble opprettet i 2009, med Sissel Horghagen og Anne-Stine Dolva (behandling av innskutte vitenskapelige artikler)
- Er nasjonal redaktør i SJOT, dvs. norsk representant i fagredaksjonen

Arbeid:

Nåværende arbeidsforhold er professor i ergoterapi ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Dette er en deltidsstilling som er kombinert med en stilling som seniorforsker ved Oslo universitetssykehus. Tidligere arbeidsforhold er som ergoterapeut ved Sunnaas sykehus HF, og mange år som ergoterapeut innen rehabilitering ved Oslo Universitetssykehus, Ullevål.

Utdanning:

Doktorgrad ved Medisinsk fakultet med temaet «Activities and well-being after stroke». Deretter postdoc ved Oslo universitetssykehus på området rehabilitering etter traumatisk hodeskade. Utdannet som ergoterapeut i Oslo med videreutdanning innen praksisveiledning. Er sertifisert for A-ONE og AMPS.

Hva er viktig for meg?

At tidsskriftet Ergoterapeuten kommuniserer med leserne og har en profil som gjør det tidsaktuelt og tilgjengelig. At Ergoterapeuten bidrar i utvikling av faget, og bringer nyttig fagstoff til praksisfeltet, forskere innen ergoterapifaget og relaterte felt. Videre at det bidrar/brukes innen utdanningene på bachelor- og masternivå.

Faglig er jeg særlig opptatt av: rehabilitering, nevrorehabilitering, brukermedvirkning og helserelatert livskvalitet.

MC 1122 Kombistol!
Spinalus sete finnes i mange bredder og med justeringsmuligheter som virkelig egner seg for individuell tilpasning. Med en funksjonalitet og fleksibilitet som gir gode løsninger for store og små.
Ta kontakt for mer informasjon på tlf 67 06 49 00 eller gå inn på www.medema.no å se brosjyre.

Cathrine Arntzen stiller til valg som vara i redaksjonskomiteen

Verv/organisasjonserfaring:

- Har de siste årene vært medlem av redaksjonskomiteen i Ergoterapeuten.

Arbeid:

Arbeider som førsteamanuensis ved UiT, Norges arktiske universitet. Jeg har tidligere arbeidet som kommuneergoterapeut og innenfor geriatri og rehabilitering i spesialisthelsetjenesten.

Utdanning:

Jeg er ergoterapispesialist i eldres helse og har en ph.d. i helsevitenskap fra 2008.

Hva er viktig for meg?

Jeg er opptatt av fagutvikling og at fagbladet holder et høyt faglig nivå.

«Klar for jobbreise – ser frem til noen kreative og fine dager sammen med gode kollegaer. Uten min personlige assistent ville ikke dette vært mulig!»

I Uloba er det **du** som bestemmer **hvem** som skal assistere deg, **hva** assistenten skal gjøre, **hvor** og **når** assistansen skal finne sted.

Ulobas BPA er skapt av oss funksjonshemmede og det er vår måte å organisere hverdagen vår på.

Ta kontakt med oss på telefon: 32 20 59 10 så hjelper vi deg videre!

For mer informasjon se våre nettsider: www.uloba.no

ULOBA
INDEPENDENT LIVING | NORGE

ET HAV AV KUNNSKAP

Møt fire ergoterapeuter som har lang erfaring fra yrket.

Av Ingeborg Tangeraas

Nå er damene pensjonister, men de møtes fremdeles to-tre ganger i året. Nettverket ble grunnlagt tidlig på 80-tallet. Den gangen var det kun ti ergoterapeuter i hele Nordland. De fant nytte og glede av å møtes både sosialt og faglig, og diskuterte kurs, utdanning, fagpolitikk og arbeidshverdag.

– Da vi startet som ergoterapeuter, var det en viktig oppgave å forklare på arbeidsplassen hvordan utdanningen vår kunne hjelpe mennesker til å få en bedre hverdag. Hverdagsrehabilitering og ergoterapi var ganske ukjente begrep i samfunnet den gangen.

Disse fire damene har alle svært lang fartstid som ergoterapeuter. Fra venstre: Marit Lund, Greta Slåttholm, Marit Østlund Hansen. Sittende foran: Benedicte Dahl.

Det var viktig at noen sentrale overleger visste om ergoterapi og etterlyste oss, sier Benedicte Dahl.

MARIT LUND

Marit Lund ble født på Stange i 1947 og tok ergoterapiutdanningen i Wien fra 1972–75.

– Jeg ville egentlig studere fysioterapi, men kom ikke inn, og ergoterapi var en god erstatning, sier hun.

Etter praksis fra skole og dagsenter for utviklingshemmede i Kirkenes og Harstad sykehjem, kom Marit Lund til Bodø. Første arbeidsplass ble Nordland Sentralsykehus, sosialmedisinsk avdeling. Der møtte hun Benedicte.

«Jeg gikk bare til sykehuset og tilbød min kompetanse. Det gikk an i den tida.»

Marit Lund

– Jeg gikk bare til sykehuset og tilbød min kompetanse. Det gikk an i den tida, smiler hun.

Etter hvert fikk Marit arbeidsplass hos fylkeslegen som rådgiver for fylkestrygdenemda, som den gang hadde ansvar for dyre hjelpemidler, som for eksempel biler. Hun reiste også rundt i fylket og vurderte behov for hjelpemidler, ofte i dialog med helsesøster, kommunene og trygdekontorene.

– Det var mange uverdige skjebner som kunne bedres med enkle hjelpemidler. Tilrettelegging i heimen kunne blant annet føre til at barn og voksne ikke måtte bæres rundt av familien, forteller hun.

Marit tok etterutdanning i helseadministrasjon.

– Vi hadde gode arbeidsforhold, og jobben betalte etterutdanningen.

Etter en periode i psykiatrien startet hun så sitt langvarige arbeidsforhold ved Hjelpemiddelsen-tralen, som ligger i Bodø. Mellom 1987 og 2013 var hun med på en rivende utvikling der antall ansatte økte fra fire til nærmere sytti.

GRETA SLÅTTHOLM

Greta beskriver engasjert et arbeidsliv med vekt på tverrfaglighet og mye ansvar. Hun ble født i Saltdal i 1949. Oslo var drømmen, og der fikk hun sin eksamen i 1972, på nest siste kull med toårig utdanning. Deretter startet hun på mannsavdelingen på Gaustad sykehus i 1974.

– Psykiatrien lå mitt hjerte nærmest, og det passet godt i disse årene, da særlig professor

Nils Retterstøls engasjement om åpenhet rundt psykiske lidelser ga resultater.

På slutten av 70-tallet bar det til Slemdal og Villa Ly, en gammel ambassadørbolig der mottoet var at «gode hus løfter».

– Vi var et flott tverrfaglig team bestående av sosionom, sykepleier og ergoterapeut, men lengselen etter Nord-Norge førte meg etter hvert til Bodø og Nordland psykiatriske sykehus (NPS), erindrer hun.

Fra en studietur til Sverige kom inspirasjonen til bygging av et psykiatrisk dagsenter, og Villa Vekst med tre ansatte ble etablert.

– Dette var det første dagsenteret utenfor Oslo. Her var det flat struktur, og vi ansatte fikk oppgaven med å bygge opp senteret. Behovet for dagsenteret var stort, og mange ble henvist dit. I dag er senteret organisert under Helse- og Omsorgsavdelingen og er en del av «Oppfølgingstjenesten psykisk helse og rus», forteller Greta.

Etter dette ble det et år på dagsenter for barn med utviklingshemming, en tid på NPS og ikke minst etterutdanning i psykisk helsearbeid, før hun startet arbeidet på Bodø kommunes rehabiliteringssenter og ble der til 2011.

MARIT ØSTLUND HANSEN

Marit ble født på Løten i 1942. Hun utdannet seg til arbeidsterapeut i Oslo og hadde sin praksis på Sunnaas og Dikemark.

– Der hadde de egen barnehage og SFO, og var et skikkelig

foregangssykehus med faglig tyngde, forteller Marit.

Hun ville imidlertid nordover, og kom til NPS, der hun arbeidet både på kvinne- og mannsavdeling og ble leder for arbeidsstuen og uteavdelingen.

– Det var utrolig mye å ta fatt på. Ikke minst var det mye omorganisering og utredninger i årene mellom 1969 og 1988. Arbeidet var dominert av arbeidsterapi. Den store parken som tilhørte NPS, var sentral i mange menneskers liv, minnes hun.

Marit følte seg godt mottatt som ergoterapeut på NPS.

– Sykehuset betalte til og med for et årsstudium i helseadministrasjon, husker hun takknemlig.

VIKTIGE ÅRSTALL

- Folketrygdloven trådte i kraft 1. januar 1967, og etter hvert inngikk også økonomisk støtte til hjelpemidler. Siden kom loven om kommunehelsetjenester.
- Den første kommunale stillingen for ergoterapeuter utenfor institusjon i Bodø ble opprettet i 1987.
- Lov om helsetjenesten i kommunene ble vedtatt i 1982. Meningen var å skape en mer helhetlig helse- og sosialtjeneste, med kommunene som ansvarlig organ for planlegging og koordinering. Det finansielle ansvaret ble delt mellom stat og kommune, og blant annet var hjelpemiddelsen-tralene viktige her.

Etter en periode fikk hun arbeid som ergoterapeut på dagsenteret Villa Vekst,

– Det var et spesielt godt arbeidsmiljø på Villa Vekst. Det var fint å arbeide tverrfaglig med lærere, aktivitører og fysioterapeuter. Det ble også stadig mer brukervedvirkning og delaktighet, noe som gjorde arbeidet enda mer meningsfullt.

Fra 1996 til 2016 arbeidet hun som leder på psykiatrisk senter.

– Noe av det jeg satte mest pris på i alle mine år i arbeidslivet, var godt samarbeid og en sjølstendig arbeidshverdag, avslutter Marit Østlund Hansen.

BENEDICTE DAHL

Sjølstendighet er også et stikkord når det gjelder Benedicte. Hun er født i 1949, og utdannet seg i England fra 1968 til -72.

– Der var de tidlig ute med ergoterapiutdanning, forteller hun.

Tilbake i Norge jobbet Benedicte først på Sunnås. Deretter ble det Sentralsykehuset i Bodø helt fram til 1991.

– Jeg arbeidet innenfor alle diagnosegrupper innen somatikken, med opptrening som hovedfokus. Jeg ble kjent for engasjementet mitt for håndtrening, smiler hun.

Tekniske hjelpemidler var også en viktig del av Benedictes arbeid.

– Her var det store mangler, og mange hadde en uverdigg livssituasjon på grunn av dette. Det var en stor jobb å vurdere og dekke behovene. I og med finansiering etter Lov om Folketrygd åpnet det seg nye muligheter, forteller hun.

Fylkeslegen arrangerte etter hvert kurs for teknisk avdeling i kommunen i tillegg til hjemmetjenesten. Byggforskningsinstituttet hadde ergoterapeuter i staben, og Benedicte samarbeidet godt med arkitekt og ingeniører. Fylkesle-

gen arrangerte også møter med kommunene, hvor Benedicte redegjorde for hva ergoterapeuters kompetanse kunne gjøre for den enkelte bruker.

Noen av de beste minnene har hun fra arbeidet med barn og fra nevro-rehabilitering.

– Tenk så meningsfullt det er å tilpasse hjelpeutstyr til en fisker så han kan ta opp yrket igjen, ivrer Benedicte.

Etter mange år i Bodø utdannet så Benedicte seg innen biomekanikk i to år i Glasgow. Hun reiste tilbake til Bodø, og etter hvert Tromsø, hvor hun underviste i fire år på Tromsø helsefaghøgskole før hun sjøl blei sjuk og måtte gi opp arbeidslivet.

– Dermed har jeg også erfaring fra brukersiden. Mine møter med brukere og deres ulike skjebner har hjulpet meg i min tilværelse som rullestolbruker, mener hun.

LÆR AV HISTORIEN

De fire damene mener at flere trender har påvirket arbeidslivet deres. For eksempel har brukermedvirkning blitt stadig viktigere.

– Brukermedvirkning må til for å få et godt sluttresultat. Det er stor forskjell på å være pasient og bruker, fastslår Marit.

Holdningene til mennesker med funksjonshemming er i det hele tatt noe som opptar alle fire.

– Det hender fremdeles jeg blir klappa på hodet eller kinnet på grunn av rullestolen min. «Kjære lille venn»-holdningen hjelper ikke på respekten, sier Benedicte.

Utviklingen av tverrfaglig samarbeid har også vært viktig for dem.

– Hverdagsrehabilitering er nettopp tiltak etter en tverrfaglig vurdering med vekt på hva som er viktig for brukeren. Det er et godt og moderne begrep som ergote-

rapeutene alltid har drevet med, og som nå er et satsningsområde i mange kommuner, sier Marit.

På spørsmålet om lønn blir det litt småfliring rundt kaffebordet.

– Joda, vi fikk jo lønn, og etter hvert ble det også en anstendig lønn. Vi fikk også stipend, men sykepleierne ble prioritert. Men selv om sykepleierne hadde en annen status på mange områder, var det et fint profesjonelt samarbeid mellom sykepleiere og ergoterapeuter, særlig i små institusjoner, sier Benedicte.

De fire kvinnene er også enige om at etterutdanning betydde mye for både ergoterapeutene og for arbeidsgiverne.

– Ergoterapeutene fikk mange gode tilbud om kurs betalt av arbeidsgiver og det var positive holdninger til hospitering og utveksling – alt i alt tiltak som gjorde at vi følte oss verdsatt. Etterutdanningene var også viktige for den tverrfaglige utviklingen i helsevesenet i disse årene, mener Benedicte.

LYKKELIGE VALG

På landsmøtet i 1975 ble det en stor sak da tittelen ble endra til ergoterapeut.

– I dag er det litt rart å tenke på at det faktisk ble en del hets på grunn av vårt krav om å verne yrkestittelen, sier Marit Østlund Hansen ettertenksomt.

– Kanskje kom skepsisen av at den nye tittelen kom nærmest over natta, og at det var mange som jobbet som arbeidsterapeuter, men uten å ha en formell utdanning, sier Greta.

Firkløveret Marit, Benedicte, Greta og Marit er svært fornøyde med yrkesvalget sitt.

– Vi har kommet langt siden den gangen, og mange små og store kamper er vunnet, sier de.

Fordi det går litt opp og ned

Du vet selv hvor fort det kan svinge – fra perioder med romslig økonomi til trange regningsmåneder hvor du må strekke lommeboka i alle retninger. Med Cresco Unique kan du jevne ut svingningene med lån og sparing på samme smarte konto – til svært gode vilkår.

Smarte fordeler for medlemmer i Norsk Ergoterapeutforbund:

- 1,25 % sparereente fra første krone
- Ingen begrensninger i antall uttak
- Gebyrfrie varekjøp i hele verden
- Gebyrfri betaling av regninger i nettbanken
- Inntil 75 000 kroner i kreditt
- «Halv» kredittrente sammenlignet med ordinære kredittkort
- Fleksibel tilbakebetaling

Søk nå og les mer på www.cresco.no/unique

Nom. kredittrente: 10,95 %. Eff. rente 16,0 %, 15.000 o/ 12 md., totalt kr 16.242,-. Priser og betingelser gjelder per 01.03.2017, og kan bli endret.

Oppdater din kompetanse.
Ta et kurs!

ergoterapeutene.org/kurskalender

Har du noe på hjertet?
Delta i debattene!

ergoterapeutene.org/debattforum

KONTAKT: ERIK SIGURDSSØN

Adresse: ADDmedia AS, Boks

Sentralbord +47 40 10 05 01

Mobil: 90 03 09 43

Faks: 22 17 25 08

E-post: erik@addmedia.no

Onlinekurs: Lær arbeidsplassvurdering

Det er oppstart flere ganger i året på det skandinaviske onlinekurs Lær arbeidsplassvurdering. Bli med på å gjøre arbeidslivet mulig for enda flere ved å øke dine ferdigheter i å gjennomføre arbeidsplassbesøk og arbeidsplassvurderinger i tråd med internasjonal forskning og beste praksis!

Kurset omhandler et kjent og internasjonalt mye brukt virkemiddel for å redusere arbeidshelseproblemer og deltakelsesutfordringer i arbeidslivet: arbeidsplassbesøk og arbeidsplassvurderinger. Arbeidsplassen er i tråd med gjeldende politiske føringer hovedarenaen for å forstå arbeidshelse, nærvær og inkludering, men også risiko og fravær. Ved å forstå arbeidssituasjonen og -relasjonene bedre kan de mest riktige og viktige tiltakene iverksettes.

Kurset tilfredsstiller kravet til å kunne gjennomføre «Arbeidsplassvurdering ved fysioterapeut/ergoterapeut», et tiltak som NAV bestiller og meritterer med 120 timer til Ergoterapeutenes spesialistordning.

For mer informasjon og påmelding: Ergoterapeutenes kurskalender eller Presenter Akademiet <http://presenter.no/nettkurs-arbeidsdeltakelse-trinn1/>

MINNER OGSÅ OM:

Minikurs: Lær arbeidsplassvurdering overfor sykmeldte på 1-2-3!

Nå kan du delta på et to-ukers minikurs der du lærer om arbeidsplassvurdering (APV) overfor sykmeldte. Dette kurset går kontinuerlig.

For mer informasjon og påmelding: <http://presenter.no/minikurs-arbeidsdeltakelse-trinn1/>

Dysfagi og FOTT Introduksjon til Facio Oral Tract Therapy

INFO OM KURSET:

- fysiologi og anatomi knyttet til munn og svelg
- analyse av spisesituasjon
- screening av oral ernæring/svelgfunksjon,
- frisk og dysfunksjon
- terapeutiske tiltak
- praktiske øvelser
- videoeksempler

KURSLEDERE:

Katje Bjerrum, ergoterapeut og spydspids i dysfagiambulatoriet samt Klinik for Tidlig Neurorehabilitering

Linda Ahrenholt Christensen, ergoterapeut, Sensomotorisk Klinik

KURSARRANGØR:

Ergoterapeutene ved Skien helsehus i samarbeid med Ergoterapeutene Sør.

For informasjon: Marit Ro, marit.ro@skien.kommune.no,

tlf: 40 90 70 23

STED:

Skien helsehus

TID:

15. – 16. mars 2018

PÅMELDING:

Kurskalender på www.ergoterapeutene.org

MÅLGRUPPE:

Ergoterapeuter

PÅMELDINGSFRIST:

10. januar 2018. Bindende påmelding.

Kurset er godkjent med 14 timer som ergoterapispesifikt og spesialistspesifikt kurs meritterende til ergoterapispesialist innen Eldres helse og Somatisk helse.

Ergoterapeuter og førerkortvurdering

19. og 20. februar 2018, Oslo

Bilkjøring er ofte en forutsetning for å kunne leve et aktivt liv. Av hensyn til trafiksikkerheten er det viktig å identifisere sjåfører med økt risiko, uten å unødig begrense andre. Dette er et introduksjonskurs for ergoterapeuter som ønsker å bidra i tverrfaglige vurderinger av helsekrav for å kunne inneha førerkort. Med vekt på ergoterapeutisk kartlegging og intervensjon (off-road).

Kursarrangør: Norsk Ergoterapeutforbund

Foreleser og faglig ansvarlig: Marit Sofie Oseland ergoterapeut ved Sørlandet Sykehus HF

Kurset er godkjent med 14 timer som ergoterapispesifikt kurs meritterende til ergoterapispesialist.

Kurs innhold:

- Bilkjøring og ergoterapi
- Aldring og sykdommers effekt på bilkjøring
- Medisinske krav og regelverket
- Ergoterapeutiske metoder og kognitive tester
- Kartleggingsredskapene NorSDSA og UFOV: introduksjon og praktisk øving
- Praktiske kjørevurderinger i virkelig trafikk: Aktivitetsanalyse

Kurset er åpent alle ergoterapeuter også ikkemedlemmer - medlemmer prioriteres

Pris for medlemmer kr. 2 000,-, ikkemedlemmer kr. 4 000,-, studenter og tillitsvalgte kr. 1 000,-.

Praktisk kjørevurdering og P-Drive (on-road)

21. – 23. februar 2018, Oslo

Kurset handler om hvordan gjøre praktiske kjørevurderinger og sertifiserer ergoterapeuter til å benytte undersøkelses- og vurderingsredskapet Performance Analysis of Driving Ability (P-Drive) ved førerkortvurderinger. Praktisk kjøretest P-Drive er et undersøkelses og vurderingsredskap som brukes ved observasjon av kjøreferdigheter. P-Drive er forsket på og funnet valid og reliabelt i forhold til personer med slag, demens og mild kognitiv funksjonsnedsettelse. Det anbefales at deltakerne på dette kurset har kurset «Ergoterapeuter og førerkortvurdering» fra tidligere eller har erfaring med slik kartlegging fra før.

Kursarrangør: Norsk Ergoterapeutforbund

Forelesere: Ann-Helen Patomella, PhD, Sektionen för Arbetsterapi, Karolinska Institutet og Helena Selander Fil. Dr., Leg Arbetsterapeut Mobilitetscenter som henholdsvis har utviklet instrumentet og forsket på det og Marit Sofie Oseland ergoterapeut, Sørlandet Sykehus HF.

Kurset kvalifiserer ergoterapeuter til å benytte P-drive ved førerkortvurderinger og er meritterende med 22 timer ergoterapispesifikt kurs.

Kursdeltakerne kan i etterkant av kurset kalibreres. Ved dokumentert kalibrering godkjennes ytterligere 35 timer.

Pris medlemmer kr. 3 000,-, tillitsvalgte kr. 1 500,- og ikkemedlemmer kr. 6 000,- - medlemmer prioriteres. For program og påmelding se Ergoterapeutenes kurskalender

1. BEHANDLING/TRENING

0330 HJELPEMIDLER FOR VARME ELLER KULDEBEHANDLING

CYPROMED AS

Vikaveien 17, 2312 Ottestad
Tlf.: 62 57 44 33, fax: 62 57 44 34
wes@cypromed.no www.cypromed.no
Elektriske varmehjelpemidler for alle.
MINITECH AS
Hedmark Næringspark, 2312 Ottestad
Tlf.: 62 57 78 00, fax: 62 57 77 51
mail@minitech.no www.minitech.no
Elektriske varmehjelpemidler til barn og voksne

0333 ANTITRYKKSÅRHJELPEMIDLER/TRYKKFOREBYGGENDE HJELPEMIDLER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
TOGEMOMEDICALSUPPLY AS
P.b. 4242, Midtstranda, 2307 Hamar
Tlf.: 62 52 62 72, fax: 62 52 12 11
companymail@togemo.no
Dekker alle behov for trykkavlastning

VITAL BASE AS

Myrvegen 2, 6060 Hareid
Tlf.: 71 51 42 84, fax: 71 51 40 73
firmapost@vitalbase.no www.vitalbase.no
Sårbehandling/trykkavlastningsprodukter

0348 BEVEGELSE-, STYRKE- OG BALANSE TRENINGSTUTSTYR

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

0606/0612/0618 ORTOSER

OTTO BOCH AS

P.b. 293, Alnabru, 0614 Oslo
Tlf.: 23 14 26 00, fax: 23 14 26 56
info@ottobock.se www.ottobock.no
Ortoser blir bra!

0630 PROTESER

NORSK TEKNISK ORTOPEDI AS

Vikavn. 17, PB 10, 2312 Ottestad
Tlf.: 62 57 44 44, fax: 62 57 44 45
nto@ortonor.no www.ortonor.no
Spesialist i armproteser.

3. PERSONLIG STELL OG KLÆR

0903 KLÆR OG SKO

ØYTEX AS

6917 Batalden
Tlf.: 57 74 55 20, fax: 57 74 54 77
post@oytex.no www.oytex.no
Uteklær for rullestolbrukere
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Arcona tørkler, Arcona smekker

0909 HJELPEMIDLER FOR AV- OG PÅKLEDNING

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

0912 HJELPEMIDLER VED TOALETTBESØK

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no
BARDUM AS
Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

0912 B HJELPEMIDLER FOR BARN VED TOALETTBESØK

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

0933 HJELPEMIDLER VED VASKING, BADING OG DUSJING

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

ASTEC AS

Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
post@astec.no www.astec.no
Servantheis, badebord

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

ERGOGRIIP AS

Skeistøa 199, 5217 Hagavik
Tlf.: 92209399
aase.rokne@ergogrip.no www.ergogrip.no
Støtthåndtak 1/2/3 Passer til de fleste typer servanter

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3, 2270 FLISA – Norway
Tlf.: +47 62 95 06 10 Fax: +47 62 95 06 11
<https://www.klubben.no/>
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.aspx?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske produkter: Katalog med 250 sider med produkter for sansestimulering.
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

0933 B HJELPEMIDLER FOR BARN VED VASKING, BADING

ASTEC AS

Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
post@astec.no www.astec.no
Hev/senk stellebenker/bord, servanter
BARDUM AS
Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

Y 1 YRKESKLÆR/SKO

PRAXIS ARBEIDS- OG FRITIDSKLÆR AS

Sjøtun Næringspark, 6899 Balestrand
Tlf.: 57 69 24 10, fax: 57 69 24 93
firma@praxis.no www.praxis.no
En ledende leverandør av yrkesklær, fottøy og naturhudpleie

4. FORFLYTNING

1203/1206 GANGHJELPEMIDLER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

FOLLO FUTURA AS

Brekkeveien 43, 1430 ÅS
Tlf: 64 94 21 65
www.follo-futura.no

Gåbord

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf: 62 95 06 10 Fax: 62 95 06 11
<https://www.klubben.no/trening/g%C3%A5skranker>

OPPFØRING I PRODUKTREGISTERET

Her finner du leverandører til helsesektoren, sortert etter type produkt firmaet selger.

Kr. 1.210,- per år for fire linjer for første produktgruppe.

Deretter kr. 825,- per produktgruppe.

Rabatt kan avtales ved flere oppføringer. Beløpet faktureres md 50% 2 ganger i året.

Oppføringene inkluderer og oppføringer på internett, <http://www.ergoterapeuten.no/produktregister>

- PRODUKTREGISTER -

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1218 SYKLER

ALU REHAB AS

Bedriftsveien 23, 4353 Klepp Stasjon
Tlf: 51 68 18 88, Fax: 51 68 18 89
www.alurehab.no

Sykler - man. og el.

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1221 RULLESTOLER - MANUELLE OG ELEKTRISKE

ALU REHAB AS

Bedriftsveien 23, 4353 Klepp Stasjon
Tlf: 51 68 18 88, Fax: 51 68 18 89
www.alurehab.no

Rullestoler - man. og el.

PERMOBIL AS

Industriveien 16, 1481 Hagan
Tlf: 815 30 077, Fax: 67 07 99 59
firmapost@permobil.com, www.permobil.com

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1221 B RULLESTOLER FOR BARN

ALU REHAB AS

Bedriftsveien 23, 4353 Klepp Stasjon
Tlf: 51 68 18 88, Fax: 51 68 18 89
www.alurehab.no

PERMOBIL AS

Industriveien 16, 1481 Hagan
Tlf: 815 30 077, Fax: 67 07 99 59
firmapost@permobil.com, www.permobil.com

PICOMED MOBILITY AS

Tvetenveien 164, 0671 Oslo
post@picomedmobility.no
www.picomedmobility.no

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no post@sunrisemedical.no

1224 TILLEGGSUTSTYR FOR RULLESTOLER

ALU REHAB AS

Bedriftsveien 23, 4353 Klepp Stasjon
Tlf: 51 68 18 88, Fax: 51 68 18 89
www.alurehab.no

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

PERMOBIL AS

Industriveien 16, 1481 Hagan
Tlf: 815 30 077, Fax: 67 07 99 59
firmapost@permobil.com, www.permobil.com

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1230 OVERFLYTTINGSHJELPEMIDLER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

ØVREBØ REHABILITERING AS

Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Overflyttingshjelpemidler, Arcona benløfter, Dreilett, Jøhl stolløfter

1236 LØFTEHJELPEMIDLER

HUMAN CARE NORGE AS

Heiasvingen 65, 1900 Fetsund
Tlf.: 63 87 78 13, fax: 63 87 78 17
post@hcn.no www.hcn.no

Leverer Roomer takheis - fra rom til rom uten

gjennomgående skinne

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Arcona benløfter

1509 SPISE- OG DRIKKEHJELPEMIDLER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
iEAT spiserobot, iEAT spisestøtte, iFLOAT armstøtte

1803 BORD

ASTEC AS

Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
post@astec.no www.astec.no
Arbeidsbord/spesialbord, skolepult

1809 SITTEMØBLER

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
HELLAND MØBLER AS

6250 Stordal

Tlf. 70 27 90 00, fax: 70 27 90 01

KRABAT AS

Ravnsborgvn. 56, 1395 Hvalstad
Tlf.: 66 77 73 00, fax: 67 77 73 01
fb@krabat.no www.krabat.no
Krabat jockey, barnestol
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1812 SENER

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

1815 HØYDEINNSTILLBARE/REGULERBARE TILSATSER TIL MØBLER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no
ASTEC AS
Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
E-post: post@astec.no www.astec.no
Kjøkken og bad - hev/senk

1818 STØTTEANORDNINGER

ADL PRODUKTER AS

Bruervn. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no
PICOMED AS
Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
SecuCare støttehåndtak

1821 DØR-, VINDUS- OG GARDIN-ÅPNERE/-STENGERE

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no

– PRODUKTREGISTER –

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.

1830 HEISER, LØFTEPLATTFORMER, TRAPPEHEISER OG RAMPER

ACCESS VITAL AS

P.B 430 2303 Hamar
Tlf : 95 76 10 00, faks: 62 51 85 01
www.accesstrappeheiser.no
eva@accessvital.no
Heiser: Løfteplattformer,
Trappeheiser og Ramper

S 1 UTVIKLING OG SPESIALTILPASNING AV TEKN. HJ.MIDLER

ØVREBØ REHABILITERING AS

Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Utv. og spes.tilpasn. av hjelpemidler ut fra
individuelle behov

1836 OPPBEVARINGSMØBLER

ASTEC AS

Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
post@astec.no www.astec.no
Kjøkken og bad – hev/senk

K 1 KONTOR-/INSTITUSJONSMØBLER

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

7.KOMMUNIKASJON/INFORMASJON/ VARSLING

(Se også 0342, og 10. Hjelpemidler for barn)

2103 OPTISKE HJELPEMIDLER

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Optiske hj.midler

2109 TILBEHØR TIL DATAMASKINER, SKRIVEMASKINER OG KALKULATORER

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Tilbehør til datamaskiner.

2110 KOGNITIVE HJELPEMIDLER

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

COGNITA AS

Gjerstadveien 396, 4993 Sundebru
Tlf.: 22121450
E-post: mona@cognita.no www.cognita.no
MYLIFEPRODUCTS AS
Postboks 69 Tåsen, 0801 Oslo
Tlf: 92631425
post@mylifeproducts.no
www.mylifeproducts.no
VESTFOLD AUDIO AS
Nordre Fokserød 12
3241 Sandefjord
Tel: 33473347, Fax: 33473345
Mail: post@vestfoldaudio.no
www.vestfoldaudio.no

2136 TELEFONER OG TELEFONERINGSHELPEMIDLER

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Telefon og telefoner og telefoneringshj.
GN RESOUND AS

PB 132, Sentrum, 0102 Oslo

Tlf.: 22 47 75 30, fax: 22 47 75 50

info@gnresound.no www.gnresound.no

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12, 3241 Sandefjord

Tel: 33473347, fax: 33473345

Mail: post@vestfoldaudio.no

www.vestfoldaudio.no

2139 LYDOVERFØRINGSSYSTEMER

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Lydoverføringssystemer

GN RESOUND AS

PB 132, Sentrum, 0102 Oslo
Tlf.: 22 47 75 30, fax: 22 47 75 50
info@gnresound.no www.gnresound.no

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12, 3241 Sandefjord
Tel: 33473347, Fax: 33473345
Mail: post@vestfoldaudio.no
www.vestfoldaudio.no

2142 SAMTALEHJELPEMIDLER VED NÆRKOMMUNIKASJON

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
COGNITA AS
Gjerstadveien 396, 4993 Sundebru
Tlf.: 22121450

E-post: mona@cognita.no www.cognita.no
GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn

Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90

www.gewa.no bestilling@gewa.no

Samtalehj.midler

GN RESOUND AS

PB 132, Sentrum, 0102 Oslo

Tlf: 22 47 75 30, fax: 22 47 75 50

info@gnresound.no www.gnresound.no

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12

3241 Sandefjord

Tel: 33473347, Fax: 33473345

Mail: post@vestfoldaudio.no

www.vestfoldaudio.no

TOBII DYNAVOK

Thormøhlens gate 55, Datablokken 6. etg,
5008 Bergen

Tlf.: 55 55 10 60

E-post:sales.no@tobiidynavox.com

www.tobiidynavox.no

2144 GYNGETERAPI

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Fiberdynen (vektdyner til barn og voksne),
Wellness Nordic Gyngestolen.

2145 HØREAPPARATER

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Høreapparater

2146 HØRSELTEKNISKE HJELPEMIDLER

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Hørseltekniske hjelpemidler

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12
3241 Sandefjord
Tel: 33473347, Fax: 33473345
Mail: post@vestfoldaudio.no
www.vestfoldaudio.no

2147 SOVEHJELPEMIDLER

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Fiberdynen (vektdyner til barn og voksne),
Wellness Nordic Gyngestolen.

ØVREBØ REHABILITERING AS

Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Kastanjedyen, Arcona posisjoneringssputer,
Askle posisjoneringssputer

2148 VARSLINGSHJELPEMIDLER

COGNITA AS

Gjerstadveien 396, 4993 Sundebru
Tlf.: 22121450
E-post: mona@cognita.no www.cognita.no

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Varslingshj. midler

GN RESOUND AS

PB 132, Sentrum, 0102 Oslo
Tlf.: 22 47 75 30, fax: 22 47 75 50
info@gnresound.no www.gnresound.no

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.

Varsling

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12, 3241 Sandefjord
Tel: 33473347, Fax: 33473345
Mail: post@vestfoldaudio.no
www.vestfoldaudio.no

2149 POSISJONERINGSPUTER

ØVREBØ REHABILITERING AS

Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Arcona posisjoneringssputer,
Askle posisjoneringssputer

2151 ALARMSYSTEMER

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, Fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Alarmsystemer

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.

2221 BETJENINGSHJELPEMIDLER IKT

COGNITA AS

Gjerstadveien 396, 4993 Sundebru
Tlf.: 22121450
E-post: mona@cognita.no www.cognita.no

8. TRANSPORTERING (FLYTTING, LØFTING)

2412 HJELPEMIDLER FOR OMGIVELSESKONTROLL

ACCESS DØRAUTOMATIKK AS

Aluvn. 95 P.B.430, 2301 Hamar
Tlf.: 62 51 85 00, fax: 62 51 85 01
access@access-gruppen.no www.accessgrup-
pen.no

Dørautomatikk. Omgivelseskontroll.

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00, fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Hjelpemidler for omg

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Omgivelseskontroll/fjernstyring.

2418 GREPTILPASNINGER OG HJELPEMIDLER SOM STØTTER OG/ELLER ERSTATTER HÅND- OG/ELLER FINGREGREP

ADL PRODUKTER AS

Bruernv. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 37 14 94 50, fax: 37 14 94 70
info@abilia.no www.abilia.no

PICOMED AS

Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no

3003 LEKER

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

AS HANA & HOLMENS POTTERIER

Strandgt. 123, 4307 Sandnes
Tlf.: 51 66 16 60, fax: 51 62 34 68
www.hana-holmens.no
Leire for modellering, formingsartikler.

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf: 62 95 06 10 Fax:62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/aspx/info.
aspx?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.

3006 SPILL

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3, 2270 FLISA – Norway
Tlf: 62 95 06 10 Fax:62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/aspx/info.
aspx?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.

3009 MOSJONS- OG IDRETTSUTSTYR

BAMSE PRODUKTER AS

Tyrilia 7, 1639 Gamle Fredrikstad
Tlf: 69300105

Mail: info@bamseprodukter.no

BARDUM AS

Tlf: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf: 62 95 06 10 Fax:62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/aspx/info.
aspx?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

10. HJELPEMIDLER FOR BARN

(For andre hjelpemidler for barn, (Se også 3.Personlig
stell og Klær og 4. Forflytning.)

B.ADL ADL- HJELPEMIDLER

ADL PRODUKTER AS

Bruernv. 36, Postboks 33, 1550 Hølen
Tlf. 64 98 50 20 Fax: 64 98 50 21
salg@adl.no www.adl.no

BAMSE PRODUKTER AS

Tyrilia 7, 1639 Gamle Fredrikstad
Tlf: 69300105

Mail: info@bamseprodukter.no

Hjelpemidler for posisjonering av barnet i
hverdagen.

– PRODUKTREGISTER –

KRABAT AS

Ravnsborgvn. 56, 1395 Hvalstad
Tlf.: 66 77 73 00, fax: 67 77 73 01
fb@krabat.no www.krabat.no
Krabat Pilot, krabbe hjelpemiddel,
Krabatskjerf, sikleskjerf

B.ERG ERGONOMI FOR BARNEHAGEAN-SATTE

ASTEC AS

Boks 12 Bryn, 0611 Oslo
Tlf.: 22 72 23 55, fax: 22 72 38 19
post@astec.no www.astec.no
Ergonomiske produkter for stellerom/bad,
kjøkken/garderobe i barnehager/skoler.

BAMSE PRODUKTER AS

Tyrilia 7, 1639 Gamle Fredrikstad
Tlf.: 69300105
Mail: info@bamseprodukter.no
Ergonomiske produkter for stellerom og lek.

B.KOM KOMMUNIKASJONS-HJELPEMIDLER FOR BARN

ABILIA AS

Tevlingveien 15, 1081 Oslo,
Tlf: 23 28 94 00
info@abilia.no www.abilia.no

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

GEWA AS

PB 626, 1411 Kolbotn
Tlf: 66 99 60 00 Fax: 66 80 94 90
www.gewa.no bestilling@gewa.no
Kommunikasjonshj. for barn

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf.: 62 95 06 10 Fax: 62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.
asp?info_id=11&txt=Gratis
+katalog, Rompa – Snoezelen og
sansemotoriske produkter: Katalog med 250
sider med produkter for sansestimulering.

VESTFOLD AUDIO AS

Nordre Fokserød 12
3241 Sandefjord
Tel: 33473347, Fax: 33473345
Mail: post@vestfoldaudio.no
www.vestfoldaudio.no

B.MOS MOSJONS- OG IDRETTSUTSTYR

BAMSE PRODUKTER AS

Tyrilia 7, 1639 Gamle Fredrikstad
Tlf: 69300105
Mail: info@bamseprodukter.no
Posisjonering og trening for små og store barn.

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no

KLUBBEN AS

Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf.: 62 95 06 10 Fax: 62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.
asp?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.

B.ROL ROLLATORER

SUNRISE MEDICAL AS

Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

B.SEN SENGER FOR BARN

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf: 32 24 42 50,
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Arcona barneseng, Arcona reiseseng
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

B.SPO SPORT- OG FRITIDSPRODUKTER

BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
KLUBBEN AS
Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf.: 62 95 06 10 Fax: 62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.
asp?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.
SUNRISE MEDICAL AS
Dynamittveien 14 B, 1400 Ski
Tlf: 66 96 38 00 Fax: 66 96 38 80
www.sunrisemedical.no
post@sunrisemedical.no

B.STI/SAN STIMULERING/SANSEMOTORIKK

AS HANA & HOLMENS POTTERIER

Strandgt. 123, 4307 Sandnes
Tlf.: 51 66 16 60, fax: 51 62 34 68
www.hana-holmens.no
Leire for modellering, formingsartikler.

BAMSE PRODUKTER AS

Tyrilia 7, 1639 Gamle Fredrikstad
Tlf.: 69300105
Mail: info@bamseprodukter.no
Stimulering og sansemotorikk for små og
store barn.
BARDUM AS
Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no www.bardum.no
KLUBBEN AS
Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf.: +47 62 95 06 10
Fax: +47 62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.
asp?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.
PICOMED AS
Gjerstadveien 398, 4993 Sundebru
Tlf.: 37 11 99 50, fax: 37 11 99 51
post@picomed.no www.picomed.no
Fiberdynen (vektdyner til barn og voksne),
Wellness Nordic Gyngestolen.
ØVREBØ REHABILITERING AS
Rosenkrantzgata 11, 3018 Drammen
Tlf.: 32 24 42 50
firmapost@ovrebo.no www.ovrebo.no
Stimulering/ Sansemotorikk, Kastanjedynen

B.SYK SYKLER

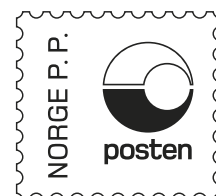
BARDUM AS

Tlf.: +47 64918060
post@bardum.no
www.bardum.no
KLUBBEN AS
Pb 53 // Negardsveien 3
2270 FLISA – Norway
Tlf.: 62 95 06 10 Fax: 62 95 06 11
https://www.klubben.no/
Se: http://www.klubben.no/asp/asp/info.
asp?info_id=11&txt=Gratis+katalog
Rompa – Snoezelen og sansemotoriske
produkter: Katalog med 250 sider med
produkter for sansestimulering.
KRABAT AS
Ravnsborgvn. 56, 1395 Hvalstad
Tlf.: 66 77 73 00, fax: 67 77 73 01
fb@krabat.no www.krabat.no
Krabat trioBike, transportsykkel

SYNSTEKNISKE HJELPEMIDLER

BOJO AS

Akersbakken 12, N-0172 OSLO
Tlf +47 23 32 75 32
www.bojo.no post@bojo.no

Returadresse:
Norsk Ergoterapeutforbund
Stortingsgt. 2
0158 Oslo

Annonse for Bardum ☺

Thera-trainer Tigo 550

Trygt og enkelt

Viktig med variasjon, tilrettelegging og tilpasning

Vi har alle behov for fysisk aktivitet og trening, og effekten er viktig uansett funksjonsnivå. Aktivitet og trening gir bedre prestasjon og helse, vedlikeholder den fysiske formen eller reduserer tap av opptrent kapasitet. Variasjon i treningen bør vektlegges. Vi snakker om variasjon av utholdenhet, muskelstyrke, bevegelighet, koordinasjons- og reaksjonsevne, tekniske ferdigheter mm. Det viktigste og avgjørende er hvordan disse faktorene påvirker vår evne til å utføre dagliglivets funksjoner.

Arm-/håndsykling er et alternativ til gangtrening, men det er fint å variere mellom aktivitetene hvis du kan – og eventuelt kombinere med ståtrening om nødvendig. Tilrettelegging og tilpasning er nødvendig. Ledd må beskyttes mot overbelastning og for stor vektbæring. Riktig vektbæring styrker skjelettet og forebygger benskjørhet. Den fysiske treningen vil også blant annet kunne stimulere blodsirkulasjonen, forebygge trykksår, bedre fordøyelsen og redusere spasmer mm. Treningen påvirker også velvære og kan gi magisk effekt på kropp og sinn 🍷

- + Enkle innstillinger
- + Enkelt å komme inn og ut
- + Gode tilpasningsmuligheter

EASY UP

Bardum
Den lille, store forskjellen